

ESMASPÄEV, 20. OKTOOBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

(Istung algas kell 17.00.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 9. oktoobril 2008 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

2. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

3. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

4. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis

Juhataja. – Olen saanud Fraktsioonilt Iseseisvus ja Demokraatia ettepaneku nimetada Trevor Colmani asemel rahvusvahelise kaubanduse komisjoni liikmeks Nigel Farage. Kas sellele ettepanekule on vastuväiteid?

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Härra juhataja, kas parlamendikomisjoni töös osalemisel on mingi miinimumaeg või on see mõeldud ainult tänaseks?

Juhataja. – Te peaksite selle küsimuse muidugi esitama Fraktsioonile Iseseisvus ja Demokraatia, kuid võin teile kinnitada, et Euroopa Parlamendi president pooldab selles küsimuses täielikku läbipaistvust.

Nigel Farage (IND/DEM). - Härra juhataja, märgin oma Austria kolleegi rahustuseks, et kuulusin rahvusvahelise kaubanduse komisjoni praeguse ametiaja esimesel kahel ja poolel aastal. Seejärel asendas mind kolleeg, kes lahkus Euroopa Parlamendi liikme kohalt kaks nädalat tagasi. Seega ei ole vastupidi teie võimalikule kartusele tegemist üksnes viimase minuti sohikaubaga.

Juhataja. – Te ei vastanud küsimusele, kui kaua te kavatsete selle parlamendikomisjoni töös osaleda, kuid teie vastuse põhjal järeldan, et jääte sinna kuni praeguse ametiaja lõpuni.

5. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)

6. Parandus vastuvõetud tekstis (kodukorra artikkel 204a) (vt protokoll)

7. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

8. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

9. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)

10. Petitsioonid (vt protokoll)

11. Tööplaan

Juhataja. – Käesoleva osaistungjärgu päevakorra projekti lõppversioon, mille koostas esimeeste konverents oma teisipäeva, 16. oktoobri 2008. aasta koosolekul kooskõlas kodukorra artiklitega 130 ja 131, on välja jagatud.

Esmaspäev, teisipäev ja neljapäev:

muudatusteta.

Kolmapäev:

regionaalarengukomisjon on palunud, et komisjonile esitatud, Euroopa Liidu solidaarsusfondi käsitleva suuliselt vastatava küsimuse arutelu lükataks edasi järgmisele osaistungjärgule.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Härra juhataja, regionaalarengukomisjoni palvel on solidaarsusfondiga seotud küsimuste arutelu tõepoolest kolmapäeva istungi päevakorras. Nüüd aga ilmnes, et pädev volinik proua Hübner, kellega me tahaksime väga sel teemal mõtteid vahetada, ei saa arutelul osaleda.

Seepärast tegid nii komisjoni büroo kui ka eri fraktsioonide koordinaatorid ettepaneku viia see Euroopa Parlamendi jaoks nii oluline arutelu läbi novembrikuu täiskogu istungil. Niisiis paluksime lükata arutelu edasi novembris toimuvale osaistungjärgule. Sellise palve sooviksingi esitada.

(Euroopa Parlament kiitis taotluse heaks.)

(Tööplaan kinnitati.)

o

o o

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Härra juhataja, ma tahan vaid juhtida teie tähelepanu asjaolule, et Strasbourgi parlamendihoone kaheksandal korrusel on pärast meie viimast Strasbourgis viibimist vähemalt kahe parlamendiliikme kabinetides käidud ja sealt asju minema viidud. Ma tahaksin teada, kas tegemist on erandliku sündmusega või kas on veel tõendeid sellest, et ka teiste parlamendisaadikute kabinetidesse on sisenetud ja et neid on – ütleme nii – tühjendatud asjadest sel ajal, mil me Strasbourgis ei olnud. Minu arvates tekitab see olukord hämmeldust. Kui me ei suuda tagada, et kabinetid on meie äraolekul kaitstud, siis on asjad väga halvasti.

Juhataja. – Suur tänu, härra Bradbourn. Seda küsimust uuritakse, peasekretär hoolitseb selle eest.

12. Üheminutilised sõnavõtted poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõtted poliitiliselt olulistel teemadel.

Petya Stavreva (PPE-DE) – (BG) Härra juhataja, lugupeetud kolleegid, üks Bulgaaria raskemaid ülesandeid on Euroopa fondidest saadud vahendite läbipaistev kasutamine. Meie riigil on olnud tõsisemaid puudusi ühinemiseelsete programmide elluviimisel ning selle tulemuseks on PHARE, ISPA ja SAPARDi programmidega hõlmatud sadade miljonite eurode blokeerimine. Selline vahendite blokeerimine on Euroopa Komisjonilt tõsine signaal, millest Bulgaaria valitsus peab õiged järeldused tegema ja mille pärast ta peab kiiresti võtma enda lubatud meetmeid.

Nagu meie Euroopa partnerid, peavad ka kõik Bulgaaria kodanikud ilmutama korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel ning Euroopa rahaliste vahendite kasutamise usaldusväärsuse ja tõhusa kontrolli tagamisel suuremat kindlameelsust ja otsustavust. Me ei saa endale lubada mingeid ebaõnnestumisi ühenduse tõukefondidest pärit raha kasutamisel, sest see saab saatuslikuks Bulgaaria majanduse, põllumajanduse, infrastruktuuri ja väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete sektori arengule ning lõppkokkuvõttes ka bulgaarlaste elatustaseme nii hädavajalikule paranemisele. Kahjuks kannatavad sellepärast, et meie riigis esineb rahaliste vahendite kasutamisel vigu ja puudujääke, peamiselt tavakodanikud, mitte need inimesed, kes riiki juhivad.

Liitumine Euroopa Ühendusega andis meile võimaluse kasutada Euroopa Liidu raha, kuid me peame seda tegema Euroopa reeglite kohaselt. See on ka riigi huvides. Seetõttu ei tohiks me ennast eksitada mõttega, et suudame oma vead parandada süsteemi ümber korraldamata.

Iliana Malinova Iotova (PSE) - (BG) Daamid ja härrad, maailm seisab silmitsi finantskriisiga, mille ulatust ja tagajärgi ei suuda keegi täpselt ennustada. Olukorda võrreldakse isegi Ameerika Ühendriikide 1920. aastate suure depressiooniga. Praegu on oluline, et me tegutseksime kriisi ületamiseks üheskoos. Üks aasta enne valimisi, kriisiolukorras, on meie ees tõsine proovikivi. Inimesed kas veenduvad Euroopa projekti mõttes ja ülesandes või on mõju vastupidine – me süvendame nende skeptilisust. Praegu vajame allkirjastatud Lissaboni lepingut rohkem kui midagi muud.

Meie senised ühised jõupingutused annavad juba esimesi positiivseid tulemusi. Me peaksime pingutusi jätkama vähemalt kolmes valdkonnas, sest olgugi et pangandussektori stabiliseerimine on kõige hädavajalikum, sellest üksi ei piisa. Praegu ravime sümptomeid, ilma et tegeleksime põhjustega. Euroopa tulevased õigusaktid peavad finantsturgude kontrollimise ja reguleerimise mehhanisme tugevdama. Me vajame ulatuslikku konkreetsete meetmete paketti, mis leevendaks kriisi mõju majandusele, tootmisele ja eelkõige sotsiaalvaldkonnale.

Ning viimase, kuid mitte vähem olulisena tuleb märkida, et me vajame eraldi konkreetset meetmeprogrammi uute liikmesriikide jaoks, kes peavad veel jõudma Euroopa finantsturgude arengutasemeni, kuid keda ohustavad kriisi kaudsed tagajärjed: investeringute vähenemine, kasvavad krediidikulud ja kahanev eksport.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Härra juhataja, me kuuleme nii enne kui ka pärast Euroopa Parlamendi valimisi neid nii tavalisi kahetsusväärseid hinnanguid, et Euroopa on oma kodanikest liiga palju kaugenenu. Ma küsin endalt, mida me Euroopa Parlamendis selles küsimuses ette võtame.

Mõni aeg tagasi algatasime koos kolleegiga petitsiooni esitamise Interneti teel ja praegu tegeleb sellega nagu ka teiste petitsioonidega vastutav parlamendikomisjon. Sellele Interneti teel esitatud petitsioonile on alla kirjutanud ligikaudu poolteist miljonit inimest – umbes sama suur on Eesti rahvaarv. Petitsioonikomisjoni esimehe härra Libicki survele suunati see küsimus esimeeste konverentsile palvega, et Euroopa Parlamendis lubataks arutleda selle üle, kuidas tuleks Interneti teel esitatud petitsioonidega põhimõtteliselt ümber käia. Tõsiasi, et see petitsioon puudutab Euroopa Parlamendi asukohta, ei peaks asjasse puutuma, sest me arutleme sageli vastuoluliste teemade üle – ja ma olen teadlik ka sellest, et mitte kõik ei ole minuga sama meelt. Kuid see, et niisugust arutelu ei lasta pidada, ning samas kaebamine selle üle, kui kaugelt on Euroopa oma kodanikest eemaldunud, ei sobi omavahel kokku.

Ma sooviksin, et esimeeste konverents võtaks selles küsimuses midagi ette ja võib-olla peaks seda meeles, kui alustatakse taas nutulaulu, et Euroopa kaugeneb kodanikest.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Härra juhataja, Euroopa ja kogu maailma majandust mõjutav kriis võib aidata tuua mõningad ülemäära entusiastlikud inimesed taas mõistuse juurde. See kriis annab veel ühe põhjuse mitte ehitada Läänemerre gaasitoru. Ma usun, et majandusandmed veenavad lõpuks ka neid, kes keelduvad arvestamast geopoliitilisi argumente – nimelt seda, et pole mõistlik muutuda sõltuvaks vaid ühest energiaressursside tarnijast, et on vaja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelist liidusisest solidaarsust ja et see gaasitoru kujutab endast tõelist ohtu Läänemere ökosüsteemile.

On üldteada, et gaasitoru ehitamine merepõhja ja selle kasutamine on märkimisväärselt kulukam kui väljapakutud maapealne alternatiiv. Gazprom ei ole üldse kaalunud alternatiivset trassi, mis läbiks poliitiliselt ja majanduslikult stabiilseid riike, mis kõik kuuluvad NATOsse või Euroopa Liitu. See viitab asjaolule, et investoritel on parimal juhul kaheldavad kaalutlused. Moskva börs on maailma börside kokkuvarisemise käigus saanud eriti ränga hoobi. Tema raskused võivad aga tuua parema tulemuse kui kõik nende lahendamiseks pakutud mõistlikud argumendid, sealhulgas Euroopa Parlamendi arvamus, milles kutsutakse üles tõsiselt kaaluma selle ettevõtmise jaoks maapealset trassi. On üks Poola vanasõna, mis kõlab umbes nii, et „ära kaota lootust, rasketele aegadele järgnevad alati paremad”, kuid need rasked ajad on tegelikult ikka väga rasked.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Härra juhataja, eelmisel nädalal teatas Amnesty International võimalikust kallalekippumisest Vene advokaadi ja inimõiguste kaitsja Karina Moskalenko elule. Tema autost leiti väikesed elavhõbedakuulikesed. Moskalenko on võitnud Strasbourgis asuvas inimõiguste kohtus umbes 30 Vene kodanike kohtuasja Vene riigi vastu ja just siin Strasbourgis toimus katse teda mürgitada. Järgmisel päeval pidi ta Moskvast kohtuistungil esindama mõrvatud Anna Politkovskaja perekonda. Nüüd näib, et pärast Venemaal üksteise järel toimunud sõltumatute ajakirjanike mõrvu on järg sõltumatute advokaatide käes. Seepärast on hädavajalik, et näitaksime võimalikult jõuliselt oma solidaarsust, et kaitsta inimesi, kes aitavad neid, kes ei saa ise ennast kaitsta.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Härra juhataja, iga institutsioonilise struktuuri, sealhulgas Euroopa Liidu tõeline tuleproov on kriisiaeg ja praegu ongi meil kriisiaeg. Niinimetatud uute liikmete lõimimist ei ole lõpule viidud, kõik liikmesriigid ei ole veel Lissaboni lepingut ratifitseerinud ja meie sõltuvus imporditavast energiast suureneb.

Kuigi ühised meetmed on hädavajalikud, jõutakse nendeni kahjuks sageli aeglaselt ja läbi raskuste, sest liikmesriigid eelistavad individuaalset lähenemisi. Kui me lubame sellisel suundumusel võimust võtta, on meie liit suures ohus, rääkimata moraalsest küljest, mille kohaselt peavad need, kes on liidust enim kasu

saanud, hoolitsema selle eest, et liit tugevneks, mitte vastupidi. Sama kehtib ka NATO kohta. Praegu vajame rohkem kui kunagi varem ühiseid analüüse, ühist ettekujutust, ühiseid seisukohti ja ühiseid meetmeid, et oma kasvavaid probleeme lahendada.

Tehkem siis seda, nii et meid ei saaks süüdistada, et lasime maailmajaos, mida sõjad on liiga kaua rüüstanud, käest kõige silmapaistvama näite eduka koostöö kohta.

Fiona Hall (ALDE). - Härra juhataja, arvestades, et energiatõhususe parandamine on kõige tulemuslikum viis süsinikdioksiidi heitkogust vähendada, ja arvestades, et avalik sektor peab 2006. aasta direktiivi kohaselt selles valdkonnas eeskujuks olema, valmistab mulle pettumust, et Strasbourgis asuva parlamendihoone suurte remonttööde käigus ei ole energiatõhusust mingil moel parandatud. Ma sooviksin teada, kuhu on välja pandud selle hoone energiamärgis.

Lisaks puudub igasugune järjepidevus selles, et ametnikud on lubanud parlamendiliikmetel Euroopa Parlamendi koridorides anda allkirja elusuures härjakujule, et toetada kirjalikku deklaratsiooni härjavõitluse vastu, kuid pole lubanud neil allkirjastada loosungit, et toetada kirjalikku deklaratsiooni, milles nõutakse Euroopa Parlamendile ühtainsat asukohta. Üksainus asukoht oleks parim, mis aitaks vähendada energiatarbimist ja säästa aastas 200 miljonit eurot.

Seán Ó Neachtain (UEN). - (GA) Härra juhataja, Euroopa Komisjon peaks nüüd läbi vaatama, kuidas elupaikade direktiiv Euroopa Liidus toimib. Seda direktiivi kohaldatakse minu arvates liiga rangelt, praegu on vaja suuremat paindlikkust.

Direktiivi rakendamine takistab Lääne-Iirimaa suuri infrastruktuuri arendusprojekte ja Galway linna väline ümbersõidutee on selle tagajärjel kannatanud. Seda teed on hädasti vaja ja kui selle arendusprojektiga ei suudeta edasi minna, kannatavad Galway linn ja sealsed elanikud.

Nimetatud direktiivi eesmärk ei olnud takistada suuri riiklikke ehitustöid. Volinik Dimas peab nüüd tegutsema ja selle direktiivi läbi vaatama, nii et see ei häiriks olulist arendustegevust, mis võiks piirkonna majandust paremaks muuta.

Brigitte Fouré (PPE-DE). - (FR) Härra juhataja, maailm on juba mitmeid nädalaid olnud tõsisel finantskriisil. Sageli on öeldud, et see kriis tuleneb kontrollimatu kapitalismi ohjeldamatusest, kasumijanust, mis ei põhine mitte millelgi reaalsel, ning suutmatusest meie finantssüsteemi reguleerida. Ja see on mõistagi tõsi. Siiski on vähem räägitud keeristormist, millesse meie vääring oleks sattunud ilma Euroopa Liidu majandus- ja rahanduspoliitikata. Nagu märgitud, on euro suutnud kriisile palju paremini vastu seista, kui mark, frank või liir oleks suutnud. Samuti on üsna selge, et otsustel, mille eurorühm kaheksa päeva tagasi nõukogu eesistuja algatusel vastu võttis, oli finantsturgudele kohene mõju. Ilmselgelt on vaja võtta meetmeid, et vältida uue finantskriisi teket tulevikus. Et need meetmed oleksid aga tõhusad, tuleb need võtta Euroopa tasandil. Kriis näitab meile, et Euroopa Liit on tugev siis, kui ta räägib ühel häälel. See näitab meile – kui meile on veel vaja seda näidata –, et Lissaboni lepingus ette nähtud institutsioonilised parandused on vajalikumad kui kunagi varem. Seega vajame rohkem Euroopat ja paremat Euroopat.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). - (ES) Euroopa Jalgpalliliit kohtleb Madridi Atlético, selle fänne ja isegi Hispaania politseid vääralt. Probleem on aga ulatuslikum, sest sellistel liitudel on kombeks suurendada sanktsioone, kui inimesed pöörduvad tavaliste kohtute poole.

Selline keskaegne põhimõte, et minu suhtes kehtib üks seadus ja sinu suhtes teine, on vastuolus meie õigusega ja Euroopa institutsioonide õigusega. Seetõttu peame reageerima. Kokkuvõttes oleme tegelikult ka sunnitud reageerima, sest need meelevaldsed keskaegsed türannid peavad järgima seadust ja meie Euroopa tavapäraseid menetlustagatise.

Magor Imre Csibi (ALDE). - (RO) Euroopa Komisjoni poolt eelmisel nädalal esitatud õigusakti ettepanek, mis käsitleb ebaseaduslikku raiet, oleks pidanud tähistama suurt võitu kõigi nende jaoks, kes on aastaid aktiivselt selle ebaseadusliku tegevuse vastu võidelnud. Komisjon on aga otsustanud väga reaalse probleemi lahendamiseks valida minimalistliku, isegi idealistliku lahenduse.

Puidu seaduslikkuse tõendamiseks ei ole olemas mingit standardit. Tarnijatelt ei nõuta toodete seaduslikkuse tõendamist. Isegi sellise puidu omandamist ja müüki ei peeta otseselt kuriteoks. Kui igaüks võib oma soovi järgi standardeid luua ja selle tegevuse kontrollimiseks puudub sõltumatu riiklik mehhanism, siis julgustab Euroopa Liit tegelikult üksnes praegust ebaseaduslikku tegevust jätkama. On häbiväärne, et patsutame endile tunnustavalt õlale ja ütleme, et oleme teinud head tööd, samas kui tegelikult on kontroll Euroopa Liidu turult pärit puidu seaduslikkuse üle jätkuvalt väga lõtv.

Euroopa Parlament peab võitluses kontrollimatu raie peatamiseks asuma palju jõulisemale seisukohale. Seoses sellega kutsun kolleege kõikidest fraktsioonidest üles tegema koostööd, et komisjoni ettepanekut oluliselt parandada. Vaid siis, kui võtame vastu selge ja tõhusa õigusakti, suudame tarnijatele edastada jõulise sõnumi, mis näitab, et me ei luba Euroopa Liidus ebaseadusliku puiduga kaubelda.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi peaminister Gruevski püüdis eelmisel nädalal kõvasti tolmu üles keerutada ja tegi seda isegi Brüsselis. Faktid on selged: neli endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ajakirjanikku, kes püüdsid salvestada väikese inimesterühma reaktsioone piirkonnas toimuvate sõjaväeõppuste suhtes, viidi isikusamasuse tuvastamiseks politseijaoskonda, sest neil ei olnud isikutunnistusi kaasas. Neid hoiti jaoskonnas vaid 20 minutit. Ma pean härra Gruevski tegevust täiesti vastuvõetamatuks.

Samuti mõistan hukka selle, et härra Gruevski takistas Kreeka armeeüksustel, mis kuulusid Kosovosse teel olevate NATO sõjaväeüksuste hulka, paar päeva tagasi Skopjet läbida. Ja samal ajal soovib ta NATOga liituda.

Evgeni Kirilov (PSE). – Härra juhataja, eelmisel nädalal külastasin Euroopa Parlamendi delegatsiooniga Aserbaidžaan, et olla vaatleja presidendivalimistel, mis toimusid üldjoontes demokraatia normide kohaselt. Meil oli mitmeid kohtumisi parlamendisaadikute ja kõrgete ametiisikutega, sealhulgas välisministriga. Pean ütleva, et selle külaskäiguga süvenes mu esialgne hirm, et Nabucco projekti jaoks ei ole peaaegu mitte midagi ära tehtud. Aserbaidžaan ei ole selle projekti raamistikust isegi teadlik.

Euroopa Komisjon ei ole seni teinud muud, kui allkirjastanud üldise energiakoostöö kokkuleppe. Minu meelest on naeruväärne, et kuuleme volinikke pidevalt suurte sõnadega rääkimas, kui oluline see projekt terve Euroopa jaoks on, kui samas jätab ta projekti tingimuste üle läbirääkimise üksikute Euroopa Liidu liikmesriikide hooleks. Minu kodumaal Bulgaarias on kombeks öelda, et kus suitsu, seal tuld. Antud juhul on liiga palju suitsu ja tuld pole üldse, ning me kõik teame, et meid ootab ees tihe konkurents. Kui komisjon ei hakka piisavalt ruttu aktiivselt tegutsema, mattub kogu projekt suitsu.

Eoin Ryan (UEN). – Härra juhataja, ma arvan, et me kõik tunneme heameelt selle üle, et finantsturud on hakanud mõningal määral normaliseeruma. Kuid tegemist ei ole kahjuks ühetahulise kriisiga ja tähelepanu vajavad ka teised valdkonnad. Üks selliseid valdkondi on krediitkaardid.

Praegune krediitkäitumine pole osutunud jätkusuutlikuks, nii üksikisikute kui ka laiemal tasandil. Telesaadetes, ajalehtedes ja ajakirjades on viimastel aastatel palju räägitud, millised ohud tekivad, kui inimestel, kellel on raskusi isegi ühe kaardi tagasimaksete tegemisega, on mitu krediitkaarti. Otse loomulikult peab inimene sel puhul ise vastutustundlikult käituma, kuid samuti peavad vastutustundlikult käituma krediitkaarte pakkuvad, reklaamivad ja välja andvad finantsinstitutsioonid ja järjest rohkem ka jaemüüjad.

Meie kui rahvaesindajad peame tagama, et kodanikud oleksid piisavalt teavitatud. Me võime stabiliseerida oma turud ja püüda muuta neid likviidsemaks, kuid kui me ei tegele vastutustundliku laenamise küsimusega – mitte üksnes riigi tasandil ja rahvusvaheliselt, vaid kõigil majandussüsteemi tasanditel –, on taastumine lõppkokkuvõttes piiratud ega ole jätkusuutlik. Laiemalt vaadatuna on väärtpaberitega seotud krediitkaartide turg umbes sama suur kui riskantsete hüpoteeklaenude turg.

Livia Járóka (PPE-DE). – Härra juhataja, igal aastal haigestuvad tuhanded vanaemad, emad ja tütreid rinnavähki. Eurooplasi mõjutab see haigus eriti, sest rinnavähk on Euroopa naistel kõige levinum vähivorm – hinnanguliselt diagnoositakse igal aastal 430 000 uut haigusjuhtu.

Esimene samm selle kohutava haiguse vastu võitlemisel on teadlikkuse suurendamine. Käesoleval kuul juhitakse eurooplaste tähelepanu varajasele tuvastamisele kui peamisele ennetusviisile. Tuvastamine on väga oluline küsimus, näiteks Ameerikas diagnoositakse 41% juhtudest väga varases staadiumis, kuid Euroopas on see näitaja 29–30%.

Euroopa Liidus haigestub iga kümnes naine enne 80aastaseks saamist rinnavähki, iga kahe ja poole minuti järel diagnoositakse mõnel naisel rinnavähk. Rinnavähi karm reaalsus on see, et sellesse haigusesse sureb iga seitsme ja poole minuti järel üks naine. Euroopas suri 2006. aastal rinnavähki 132 000 naist. Selle aasta oktoobris peavad meetmed teadlikkuse suurendamiseks rinnavähist, haiguse ennetamiseks ja varajaseks tuvastamiseks saama alguse kõikidelt otsustamistasanditelt.

Richard Corbett (PSE). – Härra juhataja, eriti majanduskriisi ajal ei suuda mitmete meie liikmesriikide elanikud mõista, miks me kulutame ligi 200 miljonit eurot aastas siia Strasbourgi tulemiseks, eriti arvestades, et me ei teinud seda veerand aastat ja meie istungjärgud toimusid väga edukalt Brüsselis.

Lisaks saavad süüdistused väga sageli osaks just Euroopa Parlamendile, kuigi selle olukorra parandamiseks on pädevus loomulikult liikmesriikidel ja nende valitsustel.

Et eesistujariigi Prantsusmaa esindaja on siin, siis tahaksin kutsuda valitsusi üles seda teemat arutama, ning et me kõik teame, et peame saavutama Prantsusmaa ja Strasbourgiga jaoks vastuvõetava lahenduse, siis tahaksin välja pakkuda, et vastukaaluks Euroopa Parlamendi istungjärkude üleviimisele Brüsselisse võiks ehk Euroopa Ülemkogu tulla kokku Strasbourgis. Selles oleks teatud institutsiooniline loogika. Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu, mis igapäevaselt omavahel suhtlevad, peaksid asuma ühes linnas, Brüsselis. Euroopa Ülemkogul, mis on strateegiline organ, peaks olema teatud distantne igapäevasest tegevusest. Seega võiks ülemkogu kohtuda Strasbourgis ja see tooks Strasbourgile sama palju lugupidamist kui Euroopa Parlamendi istungjärgud.

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Härra juhataja, aastate jooksul on saanud järjest selgemaks, et Euroopa Liidu maksumaksjatel on kõrini, et nad peavad maksma igal aastal 200 miljonit eurot selleks, et meie saaksime iga kuu neli päeva Strasbourgis töötada. Kuid nagu mulle on räägitud, võrdub keskkonnamõju, mis peamiselt nende reiside tõttu aasta jooksul tekib, suure reaktiivlennuki 13 000 sõiduga üle Atlandi – ja seda ajal, mil Euroopa Parlament ise püüab Euroopa ettevõtlusele kehtestada ülimõju keskkonnamõju. Ilmselt on siin tegemist põhimõttega „tee minu sõnade, mitte mu tegude järgi”.

Augusti ja septembri sündmused on tõestanud, et pole mingit vajadust siia sõita ja et Euroopa Parlamendi Brüsseli hoone on meie ametlike istungite jaoks enam kui sobiv ja et Euroopa Liidu kodanikud oleksid palju õnnelikumad, kui me ei jätkaks seda igakuist edasi-tagasi sõitmist. Minu arvates on absurdne, et Euroopa Parlament on nii kaua olnud võimetu seda küsimust lahendada ega ole suutnud avaldada nõukogule survet selle lentsirkuse lõpetamiseks.

Juhataja. – Aitäh, uusi argumente on alati.

Glyn Ford (PSE). - Härra juhataja, te kindlasti rõõmustate, kui kuulete, et ma ei kavatse rääkida Strasbourgist ega isegi sellest, et teie silmanägemine on halvenemas, sest paistab, et umbes pooli parlamendiliikmeid, keda olete välja hõiganud, pole kohal.

Ma tahan rääkida hoopis Penhallow' tulekahjust, mida ma olen varem siin Euroopa Parlamendis maininud – tulekahjust, mis toimus eelmise aasta 17. ja 18. augustil minu valimisringkonnas. Hiljuti avaldati uudiskiri, milles vihjati, et tulekindlad ukSED ei olnud sobivad, et sprinklerid oleksid tegelikult suutnud hotelli mahapõlemise ära hoida ja et tegelikult oli tegemist süüitamise. Nende spekulatsioonide autoriks on ilmselt kogenematu tuletõrjuja, kuid probleem seisneb selles, et ei tuletõrje ega politsei ole ametlikku aruannet avaldanud.

Et volinik Kuneva vaatab praegu läbi ettepanekuid kogu Euroopa hotellide tuleohutuse parandamise kohta, siis tahaksin paluda tal tungivalt nõuda, et Ühendkuningriigi ametiasutused avaldaksid tõepoolest selle aruande ja meil oleks võimalik põhjusi mõista.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Me kuuleme viimasel ajal sageli räägitavat, et mitte keegi ei suuda puud taevani kasvama panna. Pangad veensid nõrku ja puudust kannatavaid inimesi selles, et üheprotsendilise intressimääraga laenu saavad nad hea elu, kuid jätsid märkimata, et see üks protsent kehtib vaid piiratud aja jooksul ja kerkib peagi taevasse. Iga hinna eest kasumi poole püüdlamine on põhjustanud finantsüsteemi kokkuvarisemise. Ma jätan põhjalikuma analüüsi finantsasjatundjate hooleks. Mina sooviksin vaid hoiatada piiramatut vabaduse eest valdkonnas, mis mind puudutab ja millega tegelemine on mulle Euroopa Parlamendis usaldatud.

Ühiskondades, kus inimesi loetakse miljardites, mõrvatakse tänapäeval miljonite kaupa tüdrukuid. Naiste valikuvabadusest ja sünnieelsest diagnostikast on saanud abivahend naissoo kõrvaldamiseks. Me oleme praegu kõik liigagi teadlikud sellest, et kasum ei saa lõputult suureneja, ja sama võib kindlasti öelda ka moraali poole pealt. Piiramatut vabadust pöördub meie vastu. Me peaksime õppima märkama, kui puu on saavutanud oma loomuliku kõrguse, ja pidama temast sellisena lugu.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Härra juhataja, Ungari kahes naaberriigis, Austrias ja Sloveenias, toimusid valimised ja mõlemas riigis tulid võidule sotsiaaldemokraadid. Te mainisite, et meie kolleeg Borut Pahor on oma mandaadist loobunud ja temast saab arvatavasti Sloveenia järgmine peaminister. Samas – ja see on ka põhjus, miks ma soovisin sõna saada – on Austrias toimunu äärmiselt muretekitav; nimelt said paremäärmuslased viimastel valimistel peaaegu 30% häältest. See tulemus paneb kõiki Euroopa kodanikke muretseda. Finantskriisi ületamise kõrval on Euroopa jaoks järgmine oluline ülesanne seista vastu äärmusluse

ilmingutele kõikjal Euroopas. Mul on hea meel, et sotsiaaldemokraatide juht ja tulevane kantsler härra Fayman ütles kindlalt, et Austrias ei saa olla mingisugust koostööd paremäärmuslastega. Pruuni *katkuga* silmitsi seistes peavad kõik Euroopa demokraatlikud parem- ja vasakjõud ühinema. Täna teid tähelepanu eest.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Mitmekeelsus ja kultuuridevaheline dialoog ei välista nende jaoks, keda ühendab sama kultuur ja sama keel, võimalust kohtuda ning luua rahvusvahelisi organisatsioone ja nõuandvaid organeid. Rahvusvaheline organisatsioon, mis esindab viie mandri ja 55 liikmesriigi prantsuse keele kõnelejaid, toetab peaaegu 200 miljoni prantsuse keele kõneleja poliitilist, kultuurilist ja majanduslikku koostööd. Juutide maailmakongress on alates 1936. aastast saja riigi kaudu oma liikmete huvide kaitsmist koordineerinud. Loodud on ka juudi soost parlamendisaadikuid ühendav organisatsioon. Rumeenia välisministeeriumis on osakond, mis seisab välismaal elavate rumeenlaste huvide eest. Sarnastel eesmärkidel loodi ka Karpaatide basseini ungari lastest parlamendisaadikute foorum. Kaheksasse riiki laiali paisatud ungari laste poliitilised esindajad kohtuvad korra aastas, et arutada mureküsimusi ja rääkida tulevikust oma kogukondades ja elukohariikides. See, kui ükskõik millist kogukonda – olgu tegemist prantslaste, juutide, rumeenlaste või ungari lastega – rünnatakse rahumeelsete piüete eest oma huvisid kaitsta, nii nagu praegu toimub Slovakkias, on vastuolus Euroopa normidega. Täna.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Üleeuroopaline transpordivõrk (TEN-T) seisab praegu silmitsi mitmete suurte probleemidega. Ühelt poolt on umbes 30 esmatähtsa projekti elluviimisel märgata viivitusi, mis on tingitud osalevate liikmesriikide vähestest rahalistest vahenditest, teiselt poolt on alates 2005. aastast valitsenud soov TEN-T võrgustikku laiendada, nii et see seoks Euroopa transpordisüsteemi Euroopa Liidu naaberriikide omaga.

Hiljutisel komisjoni korraldatud seminaril algatati mitmed praktilist laadi arutelud ja nõupidamised seoses TEN-T esmatähtsate projektide läbivaatamisega 2010. aastal. Minu seisukoht on, et meil on vaja kiirronge, mis ühendaksid Bukaresti, Constanțat ja Sofiat teiste Euroopa pealinnadega. Samuti peavad TEN-T esmatähtsate projektide hulka kuuluma Rumeenia sadamate ja lennujaamade arendamine ning piiriüleste transpordiprojektide elluviimine Rumeenia, Moldova ja Ukraina vahelistel piiridel.

Lisaks toetas oktoobri alguses Rumeeniat külastanud transpordi- ja turismikomisjon seda, et Doonaule tuleb anda Euroopa transpordipoliitika arendamisel tähtsam koht.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Härra juhataja, kolm nädalat tagasi hakkas üleilmne finantskriis, mis tekitas Ameerika pangandussüsteemis katastroofiohu, kahju tekitama ka siinpool Atlandi ookeani. Paljude minu valijate jaoks oli majanduskriis seni olnud teoreetiline, kuid sellest ajast peale on see saanud pigem karmiks reaalsuseks kui kaugeks ohuks, sest töökohad kaovad, eluasemete hinnad kukuvad ja sotsiaalteenuseid kärbitakse.

Mul on hea meel komisjoni ja liikmesriikide kiire tegutsemise üle hoiuste tagamisel ja pankade kapitali toetamisel, sest üleilmsest kriisist on kodudesse jõudva kriisini vaid lühike samm.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Kesk-Euroopa kommunistlikus riigikorras peeti kirikut sisevaenlaseks ja eriti hakati seda kartma 16. oktoobril 1978. aastal, mil poolakas Karol Wojtyła valiti paavstiks.

Ma tahaksin kasutada võimalust ja tänada oma Poola kolleege selle eest, et nad kutsusid mind ühinema rühmaga, kes korraldab üritust, millega tähistatakse Euroopa Parlamendis paavst Johannes Paulus II ametisseastumise 30. aastapäeva ja 20 aasta möödumist tema kõnest Euroopa Parlamendis Strasbourgis. Tema sõnad „Ärge kartke!” julgustasid eelkõige kristlasi väga ja selle tulemuseks olid vaimsed revolutsioonid, mis tõid kaasa totalitaarse kommunismi kokkuvarisemise Kesk-Euroopas.

Nüüd seisab inimkond taas ristteel. Me kas muudame oma maailma õitsvaks aiaks või hävitame selle. Ma usun kindlalt, et peame täna rohkem kui kunagi varem pöörama suuremat tähelepanu paavst Johannes Paulus II sõnumile.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Härra juhataja, ma sooviksin vastata härra Corbetti ja teiste kolleegide sõnavõttudele, milles käsitleti meie naasmist Strasbourgi ja sellega kaasnevaid jooksivaid kulusid.

On tõsi, et Euroopa olemus ei seisne üksnes selles, mis on mõistlik. Olgugi et Euroopa Liit püüab toimida ratsionaalselt, tugineb ta oma tegevuses ka sümbolitele. Liit ei ole ühtne riik ja meil pole üksnes üht pealinna, kus asuksid kõik meie institutsioonid. Mõni neist on siin Strasbourgis, keskpanga asukoht on Frankfurdis, Euroopa Raviamet asub minu teada Ühendkuningriigis.

Kõigel sellel on oma hind. Me teame aga ka seda, millist hinda tuleks maksta, kui meil ei oleks Euroopat; me oleme selle eest ajaloo vältel küllalt maksnud. Nii et kui need 200 miljonit eurot on üks tingimustest, mis võimaldab institutsioonidel nõuetekohaselt toimida ja Euroopal näiteks finantsturgude probleeme paremini mõista ning võib-olla tulevikus finantsasutuste päästekavadelt tuhat miljardit eurot säästa, on see hästi toimiva demokraatia huvides minu arvates oma hinda väärt.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Ma palusin sõna selleks, et juhtida Euroopa Parlamendi tähelepanu tõsisele probleemile, mis on tekkinud Euroopa rahaliste vahendite kasutuselevõtmisel Rumeenia maaelu arendamiseks. Pean kahetsusega märkima, et Rumeenia ametiasutused rikuvad järjekindlalt põhimõtet, mille kohaselt tuleb potentsiaalsetele toetusesaajatele anda õiget ja läbipaistvat teavet.

Hiljuti avaldati Rumeenia maaelu arengu riikliku programmi kahe olulise meetme puhul taotlejatele juhised ilma vähimagi reklaami- ja teavituskampaaniata vaid päev enne rahastamistaotluste esitamise alguskuupäeva. Maaelu arenguks antavate vahenditega kaasnev bürokraatia on kodanike jaoks täiesti kohutav. Mõningate nõutud dokumentide jaoks kulub vähemalt kuu aega, samas kui projektide esitamise aeg lõpeb asjaomase kuu lõpus.

Ma usun, et ühenduse õiguses peaks selliste olukordade vältimiseks sätestama selgemad ja rangemad eeskirjad. Vastasel juhul ei jõuta Euroopa rahaliste vahenditega eesmärkideni.

Britta Thomsen (PSE). - (DA) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, ma sooviksin juhtida Euroopa Parlamendi tähelepanu asjaolule, et Taani valitsus ei ole rakendanud direktiivi 2002/73/EÜ võrdse kohtlemise kohta. 21. märtsil 2007. aastal saatis komisjon Taani valitsusele ametliku teatise, milles osutas muu hulgas sellele, et Taani ei järgi kõnealuse direktiivi sätteid sellise asutuse määramise kohta, kelle ülesanne on edendada, analüüsida, jälgida ja toetada naiste ja meeste võrdset kohtlemist. Taanil oli selline asutus eelmise valitsuse ajal olemas, kuid praegune valitsus kaotas selle samal aastal, kui kehtestati see direktiiv. Komisjon peab nüüd reageerima ja nõudma, et Taani valitsus looks asutuse, mis tagaks, et Taani naised ei jääks võrdse kohtlemise ja võrdse töötasu mõttes veelgi kaugemale maha.

Colm Burke (PPE-DE). - Härra juhataja, komisjoni ettepanekuga, mis käsitleb patsientide õigust piiriülesele tervishoiule, püütakse laiendada patsientide õigust saada ravi välismaal, kui kodumaal esineb ravi saamisel põhjendamatuid viivitusi.

Minu valimisringkonnas juhiti hiljuti mu tähelepanu ühele tüüpilisele näitele põhjendamatu viivituse kohta. Töötervishoiu ja tööohutuse ameti lõunapiirkonnas on lapsed sunnitud ortodontilist ravi ootama kuni 48 kuud. Peale selle on ooteajad viimase kolme aastaga veelgi pikemaks läinud. Ma loodan siiralt, et piiriülest ravi käsitlev ettepanek aitab meil selliseid põhjendamatuid viivitusi lühendada ja et see hõlbustab patsientide jaoks reisimist õigeaegse ja kvaliteetse ravi saamiseks. Kokkuvõttes peaks kõikidel patsientidel olema õigus saada kvaliteetset ravi kodu lähedal, kuid juhul kui selle osutamisel esineb suuri lünki, peaks meil olema õigus vajaliku ravi saamiseks vabalt välismaale sõita.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, viimase aja kriis on meile õpetanud, et peame tuginema solidaarsusele, mitte individualismile, et peame oma elustiili muutma ja et Euroopa Liit peab omistama erilist tähelepanu sellele, kuidas iga liikmesriik saaks tõhusalt oma probleeme lahendada.

See peaks aga kehtima kõikide igapäevaelu tahkude, mitte üksnes majandusprobleemide kohta. Samuti peaks see kehtima riigi tavade kohta – ma pean siinkohal silmas pühapäeva kui puhkepäeva. Pühapäeva hakati puhkepäevaks pidama neljandal sajandil pärast Kristust ja me ei peaks liikuma sellise Euroopa poole, kus nimetatud traditsioonist loobutakse.

Ma usun, et midagi sellist Euroopas ei juhtu.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Aitäh, härra juhataja. Täpselt kolm aastat tagasi alustas Horvaatia Euroopa Liiduga ühinemisläbirääkimisi. Mõne päeva eest toimunud parlamentaarse ühiskomisjoni kaheksandal koosolekul täheldasime, et sellest ajast alates on Horvaatia teinud kõigis valdkondades märkimisväärsed edusamme. Läbirääkimised on nüüd avatud 21 peatükis 35st. Lisaks teeb riik suuri jõupingutusi selle nimel, et viia läbi vajalikke reforme ja vastata liikmesuse kriteeriumidele. Ma olen kindel, et Euroopa Komisjon pakub koos 5. novembril esitatava eduaruandega välja ka ajakava, mis annab Horvaatia valitsusele selge tegevusplaani ja näitab, kuidas lõpetada ühinemiskõnelused 2009. aasta lõpuks, kuni kestab Barroso komisjoni ametiaeg. Seda ajakava on aga võimalik järgida üksnes siis, kui meil õnnestub kiirendada läbirääkimisi ja kui nõukogu on valmis avama aasta lõpuks uusi peatükke. Ma olen veendunud, et Horvaatia ühinemine on eeskujuks tema naaberriikidele ja ühtlasi on see kõnealuses piirkonnas oluline tasakaalustav tegur. Tänan.

James Nicholson (PPE-DE). - Härra juhataja, mina kui üks kolmest Põhja-lirimaa parlamendiliikmest, kes aitas tagada PEACE-programmi algset rahastamist 1994. aastal – minu arvates on need Põhja-lirimaa sotsiaalsele ja majanduslikule heaolule väga palju kaasa aidanud –, sooviksin isiklikult avaldada tänu ja austust neile suurt tööd teinud inimestele, kes on pühendanud sellest ajast peale aastaid vabatahtlikult oma aega ja teinud kohaliku strateegilise partnerluse nimel märkimisväärsed jõupingutusi. Nad võtsid enda õlule rakendamise raske koorma ja ma tean, et see oli väga ränk ülesanne.

Detsembris sunnitakse nad tagasi astuma ja neid on saavutuste eest vähe tänatud. Paljud on PEACE-programmi kritiseerinud ja esitanud süüdistusi, et sellel ei ole mõõdetavaid tulemusi. Kuid mina ütlen kriitikutele, et nad eksivad – see programm on hõlbustanud kohalikul tasandil koostööd ja partnerlust; ilma PEACE'i vahenditeta ei oleks seda juhtunud. Partnerlusprogrammis viidi kokku inimesed, kellel ei oleks ilma PEACE'ita kunagi seda võimalust olnud.

Härra juhataja, paluksin teil kirjutada partnerluse üldstrateegia nõukogule ja väljendada Euroopa Parlamendi tänu – sest meil on saavutus olnud keskne roll – inimestele, kes vabastatakse nüüd hoolimatul viisil ametist, kuid kes on kõik need aastad tööd teinud, et aidata vabatahtlikult neid, kellele nad sellest abi lootsid.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, 16. oktoobril tähistasime ülemaailmset toidupäeva. Kui seda päeva 1980. aastal pidama hakati, oli eesmärk vähendada näljahäda. Praegu oleme aga paradoksaalses olukorras, kus peame toime tulema kahe nuhtlusega – nälja ja ülekaalulisusega, kusjuures nälg on tabanud arengumaid ja ülekaalulisus arenenud riike.

Nälg ohustab meie planeedil praegu ligikaudu 850 miljonit inimest ja igal aastal sureb nälga umbes 40 miljonit inimest. Hinnanguliselt kannatab nälja käes kaks miljardit inimest ja arengumaades on 55% laste surmadest tingitud kehvast toitumisest.

Teisalt on läänelik eluviis tinginud selliste haiguste kasvu nagu ülekaalulisus, eri vähivormid ja suhkurtõbi; need haigused põhjustavad meie hinnangul 2020. aastaks 72% surmadest. Ma teen ettepaneku, et Euroopa Parlament alustaks kampaaniat Vahemere toitumistavade propageerimiseks.

Avril Doyle (PPE-DE). - Härra juhataja, on hädavajalik, et volinikukandidaat paruness Ashton – juhul kui tema kandidatuur sel nädalal heaks kiidetakse – saavutaks õige tasakaalu Euroopa Liidu toiduga kindlustatuse ja toidualase sõltumatuse vahel ning samas aitaks arenevatel turgudel edendada vabakaubandust, olenemata meie ja AKV riikide praegustest suhetest, mis on olnud nii nende kui ka meie jaoks erakordselt tähtsad.

Mitmepoolne kaubandussüsteem on selliste turgude avamisega üleilmse jõukuse saavutamisele palju kaasa aidanud ja Maailma Kaubandusorganisatsioon on vaesemate riikide jaoks väga tõhusalt võrdsemaid võimalusi taganud.

Tulevased WTO kokkulepped ei tohi aga tarbetult meie Euroopa Liidu majanduse elutähtsaid sektoreid haavatavasse olukorda seada. Praeguste ettepanekute põhjal satuks ohtu Euroopa Liidu tulevane põllumajandustoodang. Prognooside kohaselt võib ainuüksi Iirimaa veiselihasektori toodangu väärtus kahaneda 120 miljoni euro võrra aastas ja kokkuvõttes võib põllumajandustoodangu väärtuse langus kõikjal Euroopas küündida 450 miljoni euron aastas.

Me ei tohi nõustuda sellega, et Euroopa Liidu strateegiline toiduga kindlustatus seataks ohtu, ning volinikul oleks oma uues ülesanneterohkes ametis mõistlik kuulata tähelepanelikult Euroopa Parlamendi tõstatatud küsimusi ja järgida volitusi, mille Euroopa Liidu valitsused on talle andnud.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud. Ma soovitaksin parlamendiliikmetel sõna paluda üksnes siis, kui nad kavatsevad kohal olla.

13. Renditöö (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel esitatud soovitus teisele lugemisele (A6-0373/2008) nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv renditöö kohta (10599/2/2008 – C6-0327/2008 – 2002/0072(COD)) (raportöör Harlem Désir).

Harlem Désir, raportöör. – (FR) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, ma loodan, et nõukogu eesistujariik ühineb meiega; nüüdseks on möödunud enam kui kuus aastat sellest, kui renditöö direktiivi vastuvõtmine edasi lükati – ja mitte Euroopa Parlamendi pärast, kes esitas oma arvamuse niipea, kui komisjoni

ettepanek parlamendile 2002. aastal edastati, vaid just ummikseisu tõttu, mille teatud liikmesriigid nõukogus tekitasid.

Nüüd, kui liikmesriikide ühine seisukoht on vastu võetud, on meil täna võimalus jõuda selle olulise sotsiaalõigusaktini – ajal, mil ootused sotsiaalse Euroopa suhtes on suured – ja me peame seda võimalust kasutama. Renditöö hõlmab Euroopa Liidus enam kui kolme miljonit töökohta. Renditöötajad töötavad umbes 20 000 ettevõttes, mille käive on 75 miljardit eurot.

See sektor on ilmselgelt väga aldis majanduskasvus toimuvatele kõikumistele ja renditöötajad on praegu esimesed, keda majanduslangus ja tööpuuduse kasv hakkab mõjutama. Kuid nii nagu ka muud laadi ebakindel ja ebatüüpiline tööhõive, on ka renditöö mõne viimase aasta jooksul läbi teinud struktuuralse kasvu, see oli viimase viie aasta jooksul hinnanguliselt peaaegu 60%. See areng on uutes liikmesriikides eriti aktiivselt jätkunud.

Renditöö puudutab väga paljusid sektoreid, mis on liikmesriigiti erinevad – ühtedes on selleks tööstus, teistes teenused ja kolmandates hoopis ehitus, põllumajandus ja transport. Ka renditöö osakaal on riigiti väga erinev. Sellistes riikides nagu Ühendkuningriik võib see küündida isegi viie protsendini kogu töotajaskonnast. Lähetuse kestus on samuti erinev. Mõnes riigis on see lühike – näiteks Prantsusmaal kestab lähetus umbes kümme päeva, Hispaanias alla nädala ja Soomes umbes kakskümmend päeva. Osas riikides, näiteks Lirimaa, Belgias ja Hollandis võib aga renditöö kesta kuid ja Austrias isegi aasta või kauem.

Nagu teada, on renditöötajad rohkem mõjutatud füüsilistest ohtudest, nende töö on intensiivsem ja tööl tuleb rohkem õnnetusi ette. Nende koolitus on sageli vähemmahukas. Töökoha ebakindlusest tulenev stress on samuti väga tavaline.

Ka on tõsi, et renditöötajate olukorda puudutavad seadused ja õigusliku raamistiku liigid on liikmesriigiti väga erinevad – isegi niivõrd, et renditöötajaid kaitstakse näiteks võrdse kohtlemise põhimõttega, eelkõige seoses tasuga, tõeliselt vaid kümnes Euroopa Liidu liikmesriigis 27st. Nii koolituse, sotsiaalse kaitse kui ka vanemapuhkuse kättesaadavuses esineb erinevusi ja need ei ole kindlasti kõikides liikmesriikides ühtemoodi tagatud.

Seetõttu soovis Euroopa Komisjon tööturu osapoolte palvel ja Euroopa Parlamendi toetusel õigusakti, mis suudaks tagada võrdse kohtlemise. Euroopa Parlament, kes sai 2002. aasta novembris algse eelnõu, tugevdas seda õigusakti eelnõud raportiga, mille koostas kolleeg van den Burg – ta on jätkuvalt parlamendiliige ja ma tahaksin talle austust avaldada –, ning võimaldas eeskätt seoses töötasuga tagada võrdse kohtlemise esimesest tööpäevast peale.

Kui nõukogu ühine seisukoht eelmise aasta juunis vastu võeti, leppis nõukogu lõpuks ometi Euroopa Parlamendi seisukohaga. Nii leidis nõukogu, et võrdne kohtlemine esimesest tööpäevast peale peaks olema põhireegel ning et kõigi sellest põhimõttest tehtavate erandite suhtes tuleb kokku leppida tööturu osapooltega kollektiivläbirääkimiste kaudu või riigi tasandil tööturu osapooltega sõlmitavate kokkulepetega. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuid, mis käsitlevad peamisi töö- ja töölevõtmise tingimusi, eeskätt töötasu (artikkel 3), on ühises seisukohas samuti arvesse võetud.

Nõukogu ühises seisukohas on alles ka muudatusettepanekud, mis käsitlevad juurdepääsu töökohtadele, ühisrajatistele ja kutseõppele, ning renditöötajate õigust olla esindatud samadel tingimustel kasutajaettevõtte alaliste töötajatega.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis toimus arutelu Euroopa Parlamendi algse ettepaneku üle muuta komisjoni ettepanekut nii, et sellele lisataks töötervishoidu, tööohutust ja tööhügieeni puudutavad aspektid, mida nõukogu vastu ei võtnud. Need on siiski tagatud teise direktiiviga – nõukogu 25. juuni 1991. aasta direktiiviga –, millega täiendatakse meetmeid tähtajalise või ajutise töösuhtega töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise soodustamiseks.

Daamid ja härrad, siinkohal hakkab ma esimest kõnet lõpetama; nagu te teate, tahavad ühelt poolt Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon ja teiselt poolt rendiagentuure esindavad kutseorganisatsioonid, et me võtaksime selle õigusakti vastu. Kui see täna vastu võetakse, tähendab see, et Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohtadele tagatakse seaduse jõud, et seda renditöötajate kaitse raamistikku saab üle võtta järgmise kolme aasta jooksul ja et Pandora laegast – ebakindlaid läbirääkimisi nõukogus – ei ole võimalik uuesti avada. Seepärast otsustas tööhõive- ja sotsiaalkomisjon 7. oktoobril soovitada selle Euroopa kõige ebakindlama tööhõivesektori kaitsmiseks ühise seisukoha vastu võtta ilma muudatusettepanekuteta.

ISTUNGI JUHATAJA: MECHTILD ROTHE*asepresident*

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt tahaksin raportöör Harlem Désiri tema töö eest tänada. Tundub, et mul ei ole esitatud üldistele tähelepanekutele midagi lisada, kuid sooviksin vaid keskenduda 10. juuni poliitilise kokkuleppe tulemustele ja osutada edule, mida on mitmes Euroopa Parlamendi huviorbiidis olnud põhipunktis saavutatud. Meil kohaldatakse nüüd võrdse kohtlemise põhimõtet vahetult renditöötajate suhtes juba esimesest tööpäevast peale ja lühiajalise töö puhul ei tehta mingeid erandeid, on olemas edasilükkamisperioodid, määratlusi on selgemaks muudetud, tööturu osapooltega peetakse nõu või neid kaasatakse, kui on kavas erandid, mis võimaldaksid mõningaid konkreetseid kõrvalekaldeid võrdse kohtlemise põhimõttest. Komisjonil on hea meel, et tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis saavutati nõukogu ühise seisukoha suhtes üksmeel, ja ma pean veel kord tunnustama raportööri ja fraktsioone selle eest, et nad kinnitasid taas oma valmisolekut võtta ühine seisukoht vastu ilma täiendavate muudatustepanekuteta.

Daamid ja härrad, tööturu osapoolte austamine on Euroopa Liidu poliitilistes põhimõtetes väga oluline osa ja seetõttu tunnen ma suurt rahulolu nii ametiühingute kui ka tööandjate seisukohtade pärast. Daamid ja härrad, ma usun, et oleme loonud tingimused selleks, et ettepanek esimesel lugemisel vastu võtta.

Xavier Bertrand, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, kuigi ma ei kuulnud oma kõrvaga teie sõnavõttu, härra Désir, on teie sõnad loodetavasti usaldusväärselt mulle edasi antud, nagu ka teie sõnavõtt, härra volinik.

9. juunil jõudis nõukogu Luxembourgis kokkuleppele kahe dokumendi suhtes, mille pärast Euroopa Liidu liikmesriigid olid mitu aastat vaieldanud. Nagu teate, on esimese puhul tegemist ettepanekuga vaadata läbi tööaja direktiiv, mille üle on läbi räägitud 2004. aastast peale. See tekst ei ole tänaõhtuse arutelu teema.

Teine dokument on renditöötajate töötingimusi käsitleva direktiivi eelnõu, mille üle on arutletud alates 2002. aastast. Selle eelnõu eesmärk on tõhustada renditöötajate kaitset ja parandada renditöö kvaliteeti. Täna olemegi kokku tulnud selleks, et see dokument lõplikult vastu võetaks.

Kõigepealt tahaksin öelda, et minu arvates saadetakse renditöötajaid käsitleva õigusakti vastuvõtmisega kõigile eurooplastele tugev sõnum, et aasta 2008 võib olla sotsiaalse Euroopa uuestisünni aasta. Me oleme suuri õigusloomealaseid edusamme sotsiaalvaldkonnas aastaid oodanud. Renditöö direktiivi lõpliku vastuvõtmisega saame sellest aastatepikkusest ummikust liikuma.

Euroopa inimesed ootasid seda sõnumit, mis annab märku suuremat kaitset pakkuvast Euroopast. Nagu me teame, on nende ootused praeguses olukorras finantskriisi ja selle majanduslikke tagajärgi arvestades veelgi suuremad. Nüüd on rohkem kui kunagi varem aeg neile tõeliselt tõestada, et me suudame majandusliku jõukuse saavutamise eesmärgi ühendada sotsiaalse sidususega ning et me oleme valmis kaitsma ja edendama Euroopa sotsiaalset mudelit.

See direktiivi eelnõu, mille üle me täna õhtul arutleme, on ülimalt tähtis dokument – juba selle poolest, et see mõjutab paljusid eurooplasi. 2006. aastal oli Euroopas 3,4 miljonit renditöötajat. Kui me aga arvestame kokku need inimesed, kes leiavad end mingil hetkel rendiagentuuride töötajate nimekirjast, näeme, et renditöö puudutab kuut miljonit inimest.

Lisaksin, et renditöö on sedalaadi ebatüüpiline töö, mis on 20 aasta jooksul kõige rohkem laienenud. Dublinis asuva Euroopa fondi andmetel on renditöö maht vähemalt kaks korda kasvanud peaaegu kõigis liikmesriikides, viis korda kasvanud Taanis, Itaalias, Hispaanias ja Rootsis – viimatinimetatutes on järjest rohkem Euroopa ettevõtteid, kes kasutavad renditööd selleks, et leida oma erivajadustele vastavaid töötajaid.

Seega räägime täna Euroopa majanduse võtmesektorist ja selle sektori jaoks olete teie, härra Désir, esitanud olulise teksti, mis pakub Euroopa töötajatele tõelisi lisatagatiseid.

Esimene nendest tagatistest on võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamine esimesest tööpäevast peale nii alalistele töötajatele kui ka renditöötajatele. See uuendus on suur edusamm Euroopa renditöötajate jaoks, kellele seadused varem selliseid kaitsesätteid ette ei näinud. Lähetuse vältel kehtivad renditöötajatele nüüdsest alates samad töötingimused nagu neile töötajatele, kelle ettevõtte samale töökohale otse tööle võtab. See kehtib tööaja, ületunnitöö, vaheaegade, puhkeaja, öötöö, tasustatava puhkuse, töötajate tervise kaitse kohta, õiguse kohta mittediskrimineerimisele ja rasedate kaitse kohta.

See on väga oluline, sest teame ka, et kõikides nendes aspektides ohustavad renditöötajaid praegu nii füüsilised ohud, mis on vähemalt sama märkimisväärsed kui ohud, millega puutuvad kokku alalised töötajad, kui ka töötempo, mis on mitu korda suurem.

Võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamine esimesest tööpäevast peale kehtib ka töötasu kohta. Lähetuse algusest peale saavad renditöötajad samasugust tasu kui need töötajad, kelle ettevõtte ise samale töökohale otse tööle võtab.

Erandid sellest põhimõttest ja eelkõige väljaõppeaja kehtestamine on võimalikud üksnes siis, kui tööturu osapoolte vahel on saavutatud kokkulepe, s.t kui töötajatele on ette nähtud hüvitis.

Lõpetuseks annab direktiiv uued tagatised renditöötajate juurdepääsu kohta alalistele töökohtadele, ühisrajatistele, toitlustusteenustele, lastehoiuvõimalustele ja transporditeenustele ning kutseõppele ja esindatusele.

Nõukogu eesistujana sooviksin teile öelda, et mul on suur rõõm näha, et selle dokumendi vastuvõtmiseks on nüüd tingimused loodud. On ka tõsi, et see tekst sisaldab suurt hulka muudatusettepanekuid, mille Euroopa Parlament võttis vastu esimesel lugemisel 2002. aasta novembris. See selgitab kahtlemata ka seda, miks tööhõive- ja sotsiaalkomisjon – peaaegu kõik selle liikmed – otsustasid seda mitte muuta, ning ma tahaksin konstruktiivse suhtumise eest veel kord tänada raportööri ja kõiki parlamendiliikmeid, kes on selle dokumendi kallal aktiivselt tööd teinud.

Pea ühehäälnelne toetus on ka selge märk nimetatud dokumendi kasulikkusest ja kvaliteedist ning ma soovin avaldada siin Euroopa Parlamendis oma lugupidamist härra Špidlale, kes on seda algatust alati toetanud ja kes oli nõus dokumenti mitte tagasi võtma, olgugi et arutelud näisid näiteks 2007. aasta detsembris olevat Brüsselis soiku jäänud.

Nagu teate, suutsime Sloveenia eesistumisel positiivse tulemuseni jõuda. Samuti sooviksin esile tõsta Ühendkuningriigi asjaomaseid jõupingutusi ja kiita kokkulepet, milleni Ühendkuningriigi tööturu osapooled jõudsid 19. mail 2008. See oli tähtis asi. Lõpetuseks sooviksin mainida Euroopa tööturu osapoolte toetust 9. juunil vastu võetud ühisele seisukohale renditöö kohta.

Niisiis võime täna öelda, et selles küsimuses on saavutatud kokkulepe kõikide asjaosaliste vahel. See näitab, et sihikindluse, loovuse ja dialoogi abil suudame välja tulla olukordadest, mis paistavad olevat ummikusse jooksnud, isegi sotsiaalküsimustes, isegi Euroopas ja isegi selleks, et võtta vastu direktiive.

Elisabeth Morin-Chartier, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Proua juhataja, härra Bertrand, härra Špidla, kõigepealt märgin, et Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide, aga ka fraktsioonide ja tööturu osapoolte koostöö käigus on lõpule jõutud vägagi edasiviiva dokumendiga. Tekst, milleni me oleme jõudnud, põhineb tööturu osapooltega saavutatud üksmeelel. Direktiivi eelnõus on nüüd 27 liikmesriigi renditöötajate jaoks sätestatud üldine raamistik ja see on väga oluline edusamm, mille aluseks on põhimõtte mitte kohelda alalisi töötajaid ja renditöötajaid erinevalt.

Me oleme eelnõus lubanud pühenduda läbipaistvusele – töötajatele tagatud tingimuste läbipaistvusele –, kuid samas ka töötajate ja tööandjate vahelisele usaldusele. Töötajate ohutus ja ettevõtete jaoks vajalik paindlikkus on ülimalt olulised; seetõttu on Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon, kes peab põhiliseks võrdset kohtlemist, juurdepääsu kutseõppele ja renditöötajate esindamist kollektiivlepingute kohaselt, püüdnud ka selles vallas edusamme teha ja üksmeelele jõuda.

Euroopa kaitseb nüüd neid töötajaid. Raamdirektiiviga renditöötajate kaitse kohta kehtestatakse uued töötingimused. Me usume kindlalt, et teeme koos edusamme sotsiaalse Euroopa nimel. Seetõttu oleme loomulikult nõus hääletama selle direktiivi poolt ilma muudatusettepanekuteta, nii nagu see täna esitati.

Ieke van den Burg, *fraktsiooni PSE nimel.* – Proua juhataja, mõned asjad, mille kallal näed kõvasti vaeva, ei õnnestu kunagi, ja mõned õnnestuvad väga pika aja peale. Nii juhtus kõnealuse direktiiviga. Selleni jõudmist ei oleks osanudki enam oodata.

2002. aastal – kuus aastat tagasi – tegin teie raportööri palju tööd komisjoni ettepaneku esimesel lugemisel, pärast seda, kui tööturu osapooltega oli peetud sotsiaaldialoogi käsitlevaid läbirääkimisi.

Meil õnnestus veenda komisjoni ja nõukogu enamust võtma vastu 95% meie muudatusettepanekutest ja teksti parandustest; vaid blokeeriv vähemus – neli liikmesriiki toonasest 15 liikmesriigist – ei tahtnud selle

enamusega liituda. Mitmed eesistujariigid pingutasid kõvasti, et ummikseisust välja tulla, kuid pärast mõnd aastat oli ettepanek võib-olla küll mitte päris surnud, kuid vähemasti varjusurmas.

Sellest oli kahju, sest probleemid, mida püüti selle direktiiviga lahendada, ei olnud kaugeltki kadunud – otse vastupidi, arvestades Euroopa Liidu laienemise aega. Samuti ei lahenda direktiiv täielikult võrdtöötajate ärakasutamise probleeme, nii et me peame selles vallas tööd jätkama, kuid renditöötajate direktiiv on esimene samm. See toob selgust renditöötajate staatuses ja õiguses tööle, sest tugevdab tööõiguse alusprintsibiina võrdse kohtlemise põhimõtet ning mitte vähem olulisena rõhutab kollektiivlääbirääkimiste rolli ja korralikke töösuhteid kasvavas ja küpsevas renditöösektoris.

Ma rõhutan seda ja see on seotud negatiivsete tähendusvarjunditega, mis seostuvad organiseeritud ja professionaalses rendiagentuuride sektoris toimuva ärakasutamisega töödejuhatajate poolt. Praeguse direktiivi järgi võib see sektor tõepoolest osutuda küpseks ja pidada ametiühingutega head sotsiaaldialoogi ning seejärel aidata jõuda edumeelse korralduseni, et tagada tööjõuturu paindlikkus ja turvalisus.

Ona Juknevičienė, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Proua juhataja, ma võtan täna sõna oma kolleegi Liz Lynne'i nimel, kes on seda direktiivi käsitlev fraktsiooni ALDE variraportöör; ta ei saa täna meiega olla, sest Strasbourgis on lendudega probleeme.

Ma jagan tema üldist muret selle dokumendi pärast ja eelkõige tema veendumust, et direktiiv on ideaalist kaugel – ent samas võiks see hullem olla. Paljud Ühendkuningriigi rendiettevõtted soovivad nüüd selle direktiivi vastuvõtmist, kuid üksnes seetõttu, et see on nii-öelda halbadest variantidest kõige vähem halb. Me oleme alati väitnud, et seda ei oleks tulnud teha Euroopa tasandil, pidades silmas liikmesriikide ilmseid erinevusi ja väga erinevaid tavasid. Me mõistame siiski rendiagentuuride eesmärki luua inimeste jaoks rohkem töökohti ja muuta tööturg paindlikumaks.

Nõukogu sidus selle direktiivi loomulikult tööaja direktiiviga ning fraktsiooni ALDE variraportöör usub, et need kaks teemat jäävad seotuks ka edaspidi. Seetõttu toetaks fraktsiooni ALDE variraportöör antud olukorras seda dokumenti ja meie fraktsioon järgib hääletamisel tema soovitusi.

Jean Lambert, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Proua juhataja, ma sooviksin oma fraktsiooni nimel samuti selle kokkuleppe üle heameelt väljendada. Me ei usu, et saavutaksime enam, kui järgneks lepitusmenetlus – niisiis toetame antud juhul raportööri.

Ma tunnistan, et kuna eesistujariik peab seda sammuks sotsiaalse Euroopa poole, tahaksime uskuda, et see on samm selle poole. Ühendkuningriigi parlamendisaadikuna tunnen ma heameelt, et ometi kord öeldakse ka mõni soe sõna Ühendkuningriigi seisukoha aadressil. Ma loodan, et nad on sama konstruktiivsed ka teistes küsimustes, mida Euroopa Parlamendis parajasti käsitletakse. Arvan, et praeguses õhkkonnas on väga oluline teha töötajate õiguste vallas tegelikke edusamme, selle asemel et püüda vihjata, nagu oleks need, kes töötavad ajutiselt, inimestena kuidagi vähem tähtsad või majanduslikus mõttes vähem olulised. Keegi juba mainis, et kuigi mõned inimesed teevad renditööd vabast tahtest, on ka neid, kes teevad renditööd seetõttu, et neil pole muud valikut. Näiteks paljudes maapiirkondades võib olla vähe töövõimalusi ja võib juhtuda, et enamikku töid pakub põhimõtteliselt vaid üks tööandja. Kui te julgete renditöötajana oma töötingimused kahtluse alla seada, siis võite tegelikult sattuda olukorda, kus see konkreetne ettevõtte teid enam tööle ei võta.

Niisiis arvan, et selle kokkuleppega tagatav õiguskindlus on ülimalt tähtis. Sellest võib olla abi näiteks inimesele, kellega ma Londonis kokku puutusin – ainus hotelliköögi töötaja, kellel puudus alaline tööleping, oli inimene, kelle ülesanne oli puhastada ahjusid ja kasutada selleks tugevatoimelisi kemikaale, ilma igasuguse koolituse või kaitseriieteta, sest ta töötas seal ajutiselt ja seega ei olnud tema puhul tervis ja ohutus nii olulised. Selliste inimeste jaoks on kõnealune õigusakt väga vajalik ja me jääme ootama selle kiiret rakendamist.

Ewa Tomaszewska, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, viimaste aastate püsivalt suur tööpuuduse määr on tinginud selle, et tööturul pole tööandjate ja töötajate olukord tasakaalus. Töötajad on leidnud end väga keerulisest olukorrast ja et oma perekonda ülal pidada, on nad sunnitud igasuguse töö vastu võtma. Seetõttu nõustuvad nad nõndanimetatud paindlike tööhõivetingimustega, millega ei tagata neile korralikke töötingimusi. Enamik tööandjatest kasutab seda olukorda julmalt ära.

Direktiiv, millega tagatakse renditöötajatele võrdne töötasu, töötervishoid ja tööohutus, soodustused rasedatele ning kutseõppe võimalused, on oluline samm selle poole, et tööjõuturul kehtestataks taas tsiviliseeritud töötingimused. On märkimisväärne, et need võrdsed tingimused peavad kehtima esimesest tööpäevast peale. Tööturu osapoolte vahel saavutatud kokkulepe annab sellele direktiivile erilise väärtuse. Renditöötajaid ei tohi kaitsest ilma jätta.

Seetõttu peame esmatahtsaks võtta see dokument vastu ilma muudatusettepanekuteta. Õiguskaitse peaks saama esimesel võimalusel tagatud.

(Aplaus)

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Proua juhataja, hoolimata sellest, et praegu arutatavas uues ettepanekus võtta vastu direktiiv kuulutatakse töötajate võrdse kohtlemise põhimõtet seoses töötingimuste, tööaja ülemmäära ja iganädalaste puhkeaegadega, lubatakse selles palju erandeid, mis tegelikult võivad neid põhimõtteid kahjustada, ning peale selle on meie tegelik ülesanne võidelda rendiagentuuride vohamise vastu ja seda vähendada, nii et juhutööle tehtaks lõpp ja peatataks töötajate õiguste pidev kahtluse alla seadmine.

Seepärast tahame eri muudatusettepanekute abil tagada, et näiteks ajutise lepinguga töö oleks piiratud erandjuhtudega, näiteks erakordselt kiirete perioodide ja alaliste töötajate ajutise töövõimetuse korral, et renditöötajate puhul kehtiksid samad õigused ja sotsiaalhoolekandeõigused nagu need, mis on tagatud teistele töötajatele, sealhulgas asjaomase sektori kollektiivlepingutes sisalduvad õigused, et renditööd ei kasutataks streigiõiguse ohtuseadmiseks ning et renditöötajate puhul kehtiksid samad töötervishoiu ja tööohutuse sätted kui kasutajaettevõtete töötajate puhul.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Proua juhataja, seda direktiivi on komisjoni ja nõukogu vahel edasi ja tagasi pillutud alates 2002. aastast – kuus aastat. Kuni käesoleva aasta juunini puudus ühine seisukoht, kuid nüüd annavad nad selle parlamendile edasi kui kuumat kartuli.

Huvitav, kas see ootamatu meelemuutus on tingitud praegusest majanduslangusest? Olenemata sellest, kas see on nii või mitte, ei ole sellest kasvava tööpuuduse ajal abi, sest raportis öeldakse, et renditöötajatele tuleb maksta samamoodi kui täistööajaga alalistele töötajatele. Vale! Ühest küljest kasutavad rendiagentuurid nimetatud töövõimalust selleks, et aidata noortel oma elu alustada või et neile uut võimalust pakkuda. Teisest küljest makstakse kogenematutele töötajatele sama palju kui kogenutele, kaua aega töötanutele, ja see on vastuolus juurdunud tavadega. See pärsib töötajate lojaalsust, mida vajab iga ettevõtte. Suuremad kogemused võrduvad suuremate oskustega, mis omakorda võrduvad suurema töötasuga. Tegemist on halva ettepanekuga. Lükake see tagasi.

Roger Helmer (NI). - Proua juhataja, see on halb õigusakt – mitte küll nii halb, kui oleks võinud olla, kuid sellegipoolest halb. Nagu nii paljud teised tööhõivealased õigusaktid siin Euroopa Parlamendis, on seegi kehtestatud töötajate õiguste nimel ja samas on selle peamine mõju niisugune, et tuhanded inimesed jäävad üleüldse töö tegemise õigusest ilma. See muudab meie tööturud vähem konkurentsivõimeliseks ja vähem paindlikuks. See kahjustab meie majandust ajal, mil me saame selle kahjustamist endale kõige vähem lubada.

Renditööd peetakse laialdaselt ja väga õigesti hüppelauaks tagasi alalise töökoha juurde nende töötajate puhul, kes on tööturult mingil põhjusel ajutiselt eemal olnud.

Meie siin Euroopa Parlamendis võtame täna ära selle hüppelaua, mis on aidanud inimestel tööturule tagasi tulla. Ühendkuningriigi valitsus oli kaua selle meetme vastu, kuid pidi lõpuks alla vanduma. Selgemat näidet sellest, kuidas Euroopa Liit liikmesriikides demokraatiat õõnestab, ei saaks tahtagi.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Proua juhataja, härra minister, härra volinik, daamid ja härrad, mul on väga hea meel selle raporti üle, mis viib 2002. aastast alates pooleli olnud teema lahenduseni. Minu arvates on saavutatud tasakaalustatud tulemus, millega kaitstakse renditöötajaid, suurendatakse tööturu paindlikkust ja austatakse lähimuse põhimõtet.

Selle ettepanekuga tagatakse üldiselt töötajatele, kelle teenuseid pakutakse rendiagentuuride kaudu, võrdne kohtlemine esimesest tööpäevast peale. Kuid see pakub tööturu osapooltele võimalust leppida soovi korral kokku ka muus. Pidades silmas liikmesriikide erinevaid tavasid ja selle valdkonna õigusakte, on julgustav, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on kokkuleppele jõudnud. See kokkulepe tagab stabiilse raamistiku rendiagentuuridele, mille osatähtsus Euroopa tööjõuturul on vaieldamatu. Suurem regulatiivne läbipaistvus võib aidata luua töökohti ning pakkuda uusi ja paindlikumaid töövorme.

Ma tean, et majandusarengu jaoks on vaja paindlikumat tööturugu, kuid see paindlikkus on kõigi jaoks kasulik üksnes siis, kui selle saavutamisel tagatakse igati töötajate õiguste austamine, eelkõige seoses töötervishoiu ja tööohutusega. Minu arvates on kõnealuse direktiivi lõplik tekst selle tasakaalu hea näide. Härra Bertrand, ma loodan, et saan järgmisel kuul tööaja direktiivi kohta sama öelda.

Ma pean tänama härra Désiri tema töö eest ja samuti variraportöör Morin-Chartieri, kes kuulub minuga samasse fraksiooni. Ma tunnustan teda selle eest, et ta andis lõpptulemuse heaks nii märkimisväärse panuse.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Ma sooviksin alustuseks öelda, et hääletan ettepaneku poolt, sest praegune versioon kujutab endast ilmselgelt parimat võimalikku tulemust. Ma usun, et järgmine samm on hoolikalt jälgida, kuidas liikmesriigid seda ellu viivad. Osas liikmesriikides on renditöötajate olukorra reguleerimiseks sisse seatud sobiv õiguskord, kuid vastloodud agentuuride heakskiitmise süsteem on armetult küündimatu. Teisisõnu võib igaiüks inimesi tööle võtta ja mõningate kahtlaste rendiagentuuride tegevuse üle puudub peaaegu igasugune kontroll. Ma viitan loomulikult olukorrale Tšehhis. Et oma sissetulekut suurendada, ei võta agentuurid sageli inimesi tööle mitte töölepingu alusel, vaid töötulemuse kohta sõlmitavate kokkulepete alusel, et saaks vältida sotsiaal- ja ravikindlustusmaksu tasumist töötajate eest. Selle tulemusel saab töötasuks määrata miinimumpalga, kuid töötajatel on ilmselgelt päras oma maksete tasumist taskud tühjemad. Üldiselt on kahtlane, et renditöötajate arv kasvab täistööajaga alaliste töölepingutega töötajate arvelt pidevalt. Seetõttu on tööinspektsioonide ja ametiühingute ülesanne juhtida tähelepanu mõningates riikides toime pandavale ebaseaduslikule tegevusele ja mitte lubada piirata renditöötajate õigust ametiühingutega liituda. Hoolimata direktiivi eelnõu praeguse versiooni ilmetest headest kavatsustest on selle jõustamiseks vaja veel palju ära teha. Vastuseks sellele, mida mõned Euroopa Parlamendi liikmed on siin rääkinud, lubage öelda, et mul oleks ülimalt hea meel võtta nad renditöötajate tööle – siis nad näeksid ise, kui tore see on.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Lugupeetud president, head kolleegid. Eestis öeldakse: „Parem hilja kui mitte kunagi” ja on positiivne, et lõpuks oleme renditöö direktiivi vastu võtnud. Renditöö on töö, mis võtab üha suuremaid mastaape, seetõttu on väga oluline seda reguleerida. Teisalt on oluline direktiiv ka nendele riikidele, kellel ei ole täna veel kõigi Euroopa Liidu riikide tööturule pääsu ja nende töötajaid kasutatakse ennekõike ära ebaõigete eesmärkidel, rikkudes nende võrdseid õigusi.

Täna teame, et renditöötajate kaitse on tagatud liikmesriigiti väga erinevalt. On liikmesriike, kus see puudub üldse. Sellest tulenevalt arvan, et tänases sõnastuses olev direktiivi eelnõu aitab tulevikus Euroopa-üleselt tagada renditöötajatele vähemalt miinimumtasemel põhikaitse, mis välistab sellist töövormi kasutavate töötajate diskrimineerimise, võrreldes teiste töövormidega.

Loodan, et me võtame direktiivi vastu, ja tahaks loota, et me ei anna talle väga pikka rakendumise tähtaega.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Proua juhataja, sooviksin renditöötajaid käsitleva direktiivi arutelu käigus märkida, et renditöötajate arv on Euroopa Liidus märkimisväärselt kasvanud, eriti viimastel aastatel. Selle põhjuseks on sageli majanduslik olukord ja seega on väga oluline kiirendada selle nähtuse õiguslikku reguleerimist Euroopa tasandil. Teiseks tahaksin mainida, kui kahetsusväärne on see, et ehkki Euroopa Komisjon tegi kõnealuse teema kohta ettepanekuid – mida Euroopa Parlament seejärel 2002. aastal muutis –, suutis nõukogu nendes kompromissile jõuda alles 2008. aasta juunis. Selleks kulus enam kui kuus aastat.

Peaksime toetama eelkõige direktiivi eelnõus sisalduvaid lahendusi, mis puudutavad renditöötajate ja teiste töötajate võrdset kohtlemist seoses staatuse ja tööohutusega, samuti nende sotsiaalsete normide järgimist, mis on ettevõtetele renditöötajate ja teiste töötajate töötasu ja töötingimuste osas võrdse kohtlemise vallas ette nähtud.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, renditöötajad kannatavad tööandjate ekspluateerimise all ning vajavad võrdset kohtlemist ja ohutuse kaitsmist. Euroopa Komisjoni kavatsustes on aga töösuhete dereguleerimine ja paindlike töövormide väljatöötamine.

Komisjoni ametliku statistika kohaselt jõudis tööpuudus 2007. aastal 4,7 protsendini, kusjuures pikaajalise töötuse määr oli 2,8 protsenti. Paindlikkuse ja turvalisuse edendamine annab tööandjatele võimsa relva, mille abil renditööd suurendada, ning selle tulemuseks on ebasoodsamad töötingimused ja kollektiivlepingute nõrgestamine. Eesmärk, miks keelustada selliste küsimuste reguleerimise võimalus liikmesriikide puhul ja viia need üle sotsiaalsfääri, on saavutada Euroopa tööturu rahaline lõimumine.

Me oleme vastu sammudele, mida selle nimel pidevalt tehakse, sest need tugevdavad Euroopa Liidu võimalusi edendada neoliberaalsel poliitikal töötajate arvelt. Meie põhieesmärk peaks olema kõikide töötajate kaitsmine. Ajutisi töötajaid on vaja kaitsta, kuid tähtsaimateks küsimusteks ei pea olema midagi muud kui rahu ja tööohutus ning töötajate kõigi õiguste kaitsmine.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Proua juhataja, lubage mul alustada kiitusest raportöörile tema raporti eest – mitte üksnes selle pärast, mida ta seal ütles, vaid ka selle pikkuse, või peaksin ehk ütleva selle lühiduse

eest. Euroopa Parlamendi liikmena töötatud üheksa aasta vältel on see lühim tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kuuluva sotsialisti koostatud raport, mida ma olen näinud, ja ma loodan, et ta on loonud pretsedendi, mida mõned tema kolleegid järgivad – kuid selle juurde tulen hiljem tagasi.

Samuti olin ma rõõmus – ja tänan raportööri ka selle eest –, et ta nimetas raporti lühiduse põhjusena väga õigesti asjaolu, et mõlemad peamised huvirühmad olid väljendanud oma poolehoidu ühisele seisukohale, mis omakorda tõi nõukogu toetuse. Nii ametiühingud kui ka ettevõtjad – mitte ainult ettevõtjad üldiselt, vaid ka see konkreetne ärisektor, mis vastutab renditöötajate eest – ütlesid mingil põhjusel „jah”; nad võiksid sellele alla kirjutada.

Ma arvan, et moraal meie, poliitikute jaoks on antud juhul see, et kui huvirühmad ise ütlevad, et see on see, mida nad tahavad, siis oleme meie minu arvates tõesti kohustatud püüdma võimalikult palju kaasa aidata, nii et ma tänan raportööri, et ta kasutas eesmärgini jõudmiseks üksmeele argumenti.

Lõpetuseks tänaksin ministrit meeldetuletuse eest neile, kellele on vaja meelde tuletada, et kui nõukogu ühist seisukohta koostas, tehti seda osana paketest, kuhu kuulus ka tööaja direktiiv. Tõepoolest, meie fraktsioon kaalus põgusalt, et parlamendi töö planeerimisel peaksime võib-olla ühendama mõlemad dokumendid ja arutlema nende üle detsembris. Kuid kaalutlenud pikemalt ja arvestades, et eesistujariik Prantsusmaa oli väga huvitatud selle asja liikumalükkamisest, nõustusime rõõmuga ka antud variandiga, et võiksim tõe poolest edasi liikuda. See on minu arvates kõnealuse dokumendi sõnum: liikugem edasi. Kui me jõuame paketi teise osa, tööaja direktiivi juurde, loodan, et meie omalt poolt näitame samuti vastutustunnet üles ja liigume edasi.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Proua juhataja, eeskätt tööandjad kasutavad iga võimalust, et nõuda Euroopa tööjõuturul järjest rohkem liikuvust ja paindlikkust. Võrdne kohtlemine ja minimaalsed sotsiaalsed normid on vaid üks viis, kuidas leevendada töötajate ebakindlust avatud tööturgude ja dereguleerimise pärast. Euroopa Liit vajab ennetavaid meetmeid tööturu jaoks, mis avaneb õnneks järjest rohkem.

Praegune renditööd käsitleva raporti projekt näitab, kui raske on selles valdkonnas edusamme teha. Direktiiv takerdus kuus aastat nõukogus põhjenduste tõttu, mille paikapidavus kõikus suuresti. Selle ettepanekuga tagatakse renditöötajatele teiste töötajatega võrdne kohtlemine esimesest päevast peale, ehk küll piirangute alusel. Õigus saada tööõigusest tulenevat kaitset, võrdset tasu samaväärse töö eest – need on võrdse kohtlemise olulisemad põhimõtted. On tähtis, et kõnealune direktiiv ei kahjusta liikmesriikides kehtivaid väga erinevatel alustel põhinevaid eeskirju, mis on paremad kui see direktiiv. Eesistujariigi Prantsusmaa juhtimisel on antud juhul võetud õige kurss.

Need, kes on blokeerinud tööaja direktiivi – ja see kehtib ka kaasaskantavuse direktiivi kohta –, peaksid nüüd samamoodi parandama oma puudulikkusi arusaama sotsiaalküsimustest ja mõistma, et sotsiaalne Euroopa vajab miinimumnorme. See on ainus viis, kuidas parandada Euroopa Liidu tunnustamist, selle mõistmist ja sellega samastumist.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Proua juhataja, minister, volinik, kolleegid, ühtse Euroopa tööjõuturu loomise ja kõikidele Euroopa Liidu töötajatele võrdsete võimaluste tagamise seisukohast on arutatav direktiiv märkimisväärne edusamm. Loomulikult ei tähenda see, et nimetatud Euroopa Liidu õigusakt toob kaasa ühenduse tasandi tasakaalustatud raamistiku renditöötajate tööhõive kohta. See ei olegi vajalik ega soovitatav, sest vastavalt lähimuse põhimõttele kuulub tööhõive põhiline reguleerimine antud juhul endiselt liikmesriikide pädevusse. Kuid püüded kehtestada terves Euroopa Liidus selged ja üheselt mõistetavad miinimumnõuded, mille abil oleksid renditöötajad kogu ühenduse territooriumil kaitstud, on kindlasti teretulnud ja see on samm õiges suunas.

Olen seisukohal, et ilma igasuguste ideoloogiliste ülemtoonideta ja sõltumata oma erakondlikust kuuluvusest võime me kõik nõustuda, et rasedate kaitsmine, meeste ja naiste võrdse kohtlemise tagamine ning igasuguse etnilisel päritolul, veendumustel, vanusel või vähemusrühma kuulumisel põhineva diskrimineerimise vastu võitlemine on ülimalt tähtis. Kõik need kaalutlused õigustavad püüdeid reguleerida neid küsimusi terves Euroopa Liidus ühtselt. Selle eesmärgi saavutamiseks ongi Euroopa Liidu seadusandjad töötanud välja miinimumnõuete süsteemi. On tähtis, et lisaks üksikisikute kutsealase arengu edendamisele teenib see direktiiv Euroopa majanduslikke huve, sest tagab ka renditöötajatele võrdsed võimalused seoses koolituse, lastehoiu ja teiste infrastruktuuriprogrammide kättesaadavusega. See kehtib ka lähetustevahelisel ajal. Meie kõigi huvides on, et renditöötajaid ei diskrimineeritaks, et ka neil oleks võimalik oma teadmisi täiendada ning et töö ja eraelu tasakaalu saavutamine ei muutuks nende jaoks ületamatuks probleemiks. Selles vallas vajame kindlasti ühtset seisukohta ja seetõttu toetan mina isiklikult selle direktiivi heakskiitmist. Täna teid väga, proua juhataja.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Raportöör Désiri tehtu kirjeldamiseks võime kasutada ladinakeelset väljendit *multum in parvum* (palju ühes). Sellisel saame liigitada ka tänase ettepaneku võtta vastu direktiiv, sest see tagab õiguse tööle ka siis, kui töötaja tegevus on töö teatud erilistest tahkudest tingituna ajutine. Ma usun, et sedasorti meetmete abil edendatakse elukutseid, mis on haruldased või millele leitakse konkreetses töökohas harva rakendust, sest need, kellel on mõningad neist oskustest olemas, kombineerivad neid turunõudluse kohaselt. Tulemuseks on nii-öelda töömosaiik, mille loovad inimesed, kelle kohta võib kasutada renessansiajast pärit väljendit *homo universale*.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Ma sooviksin tänada raportöör Désiri. See arutelu kuulub meetmete juurde, mida me peame võtma selleks, et luua Euroopa raamistik, mis suudaks tagada Euroopa kodanikele korralikud töö- ja elutingimused. Minimaalse kaitse tagamine renditöötajatele on osa sotsiaalse Euroopa ülesehitamisest. Et Euroopa Liit muutuks kõige konkurentsivõimelisemaks teadmistepõhiseks majanduseks, peab Euroopa ettevõtetele olema võimalik valida töötajaid ja oskusi, mida neil on vaja.

Mina isiklikult usun, et kui tagame renditöötajatele samad tingimused kui kasutajaettevõtete töötajatele, ei kaitse me mitte üksnes renditöötajaid, vaid eelkõige kohalikke alalisi töötajaid. Võrdsed tingimused on seotud tööaja, puhkeaja, tasustatava puhkuse, palgataseme, staatuse ja tööohutusega. Renditöötajatele nõuetekohaste töötingimuste tagamine aitab võidelda ebaseadusliku töö ja sotsiaalse dumpingu vastu. Mina isiklikult leian, et see, kui ametiühingud on teatud erandite tegemiseks kollektiivsete töölepingute kasutamise kaudu otsuste tegemisse kaasatud, edendab sotsiaalset Euroopat.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Proua juhataja, nagu mu kolleeg Jean Lambert juba ütles, on tegemist väga olulise läbimurdega teel sotsiaalse Euroopa poole, olgugi et tegemist on vaid esimese sammuga. Kodanikud ootavad, et astuksime tõesti sotsiaalse Euroopa poole ning tagaksime, et tööalaseid õigusi siseturul ja võrdset töötasu samaväärse töö eest samas kohas peetaks oluliseks.

Euroopa Parlament on suutnud kõnealuses direktiivis kehtestada võrdsuse põhimõtte, mida algses komisjoni ettepanekus ei olnud. On väga oluline, et nõukogu on meid selles toetanud, sest konkurents siseturul peaks põhinema pigem kvaliteedil kui palgal.

Ma sooviksin lõpetuseks lisada veel üht. Nimelt on antud läbimurdega sama oluline tööaja direktiiviga seotud läbimurre; aga mitte nii, nagu see on härra Bushill-Matthewsi ettepanekus, vaid nii, et see ei sisalda üldse mingeid erandeid, nagu Euroopa Parlamendi lugemisel välja pakuti. Ma saan vaid kutsuda nõukogu üles ka seda ettepanekut toetama.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Me tegeleme praegu iseäranis olulise teemaga. Ma olen teadlik paljudest mureküsimumest, mis puudutavad renditöötajate staatust ja olukorda. Pean silmas nii vormilisi ja juriidilisi küsimusi kui ka töötingimusi. See väärib eriti suurt tähelepanu seoses suure hulga inimeste töölevõtmisega uutest liikmesriikidest. Need inimesed on laialdase tööpuuduse tõttu valmis võtma vastu igasuguse tööpakumise kodu- või välismaal. Töötingimusi ei või dikteerida tööturu olukord ega töö kättesaadavus. Ma rõhutan, et töötingimused peavad olema kooskõlas kehtivate töönormide ja nõuetega. See kehtib tööohutuse, sotsiaalsete tingimuste, kindlustuse ja tasumäärade kohta.

Richard Howitt (PSE). - Proua juhataja, ma olen väga uhke, et osalesin parlamendikomisjonis selle direktiivi hääletusel ja et osalen täna arutelul, millel käsitletakse renditöötajate direktiivi vastuvõtmist. See oli minu kodumaa Ühendkuningriigi valitsuse üks eelisküsimusi – osa meie ametiühingutega sõlmitud kokkuleppest, mis on tuntud Warwicki kokkuleppena – ja täna saab see lubadus täidetud.

Mul on suur rõõm seda toetada ja ma olen selle direktiivi eest võidelnud kolmel põhjusel.

Üks põhjus on see, et renditöötajad on haavatavad, väitku mõningad inimesed selle vastu mida tahes. 80% Ühendkuningriigi ametiühingute kongressi (Trades Union Congress, TUC) uuringus vastanutest märkis, et neid koheldi seoses palga, koolituse ja tasustatud puhkusega kehvemini ning et nad tahavad paremat.

Teine põhjus on see, et pärast laienemist on suurim hulk Ühendkuningriiki saabunud Ida-Euroopast pärit sisserändajaid tulnud tööle minu piirkonda Ida-Inglismaale, sageli rendiagentuuride kaudu, mille tegevus on reguleerimata ja mis panevad liiga sageli rikkumisi toime. Need rikkumised lõpevad nüüd.

Viimane põhjus on see, et meil on Ühendkuningriigis TUC ja Suurbritannia Tööstuse Keskliidu (Confederation of British Industry, CBI) vahel sotsiaalpartnerluse kokkulepe, mis on nii haruldane; sellest kokkuleppest saab praeguse hääletusega õigusakt.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Proua juhataja, ka mina tahaksin õnnitleda nii eesistujariiki ja komisjoni kui ka raportööri ja kõiki teisi, kes on aidanud direktiivi vastu võtta ja tähistada Euroopa Liidu uut saavutust, millest on kodanikele kasu. Samuti tahaksin Euroopa Parlamendile meelde tuletada, et suur osa renditöötajatest on naised.

On eriti rõõmustav teada, et naissoost renditöötajatel on samuti õigused esimesest tööpäevast peale, nagu ka lastevanematel üldiselt, ning et nad ei ole seega ebasoodsamas olukorras, sest selle uue Euroopa Liidu ettepaneku mõtte nii kodanike, tööandjate kui ka töötajate jaoks on seada sisse inimlik kohtlemine, arvestades, et üks päev või palju päevi kestev töö on võrdse väärtusega ja selle suhtes tuleb üles näidata võrdset austust.

Ma loodan, et kõike kokkulepitut suudetakse kohaldada, sest just seaduse kohaldamisel võib meid saata ebaõnnestumine. Kreekas näiteks on seadus jõudnud õigustikku ning sellega on ette nähtud renditöötajate ja alaliste töötajate võrdne kohtlemine. Seaduse kohaldamisel esineb aga raskusi.

Xavier Bertrand, nõukogu eesistuja. - (FR) Proua juhataja, ma tahaksin korrata mõne eelkõneleja sõnu ja kinnitada, et uue renditööd käsitleva direktiivi vastuvõtmine on tõeline edusamm. Keegi nimetas seda läbimurdeks ja ma leian, et see on just õige sõna.

Ainus „aga”, millest ma olen täiesti teadlik, on see, et meie töö siinkohal ei lõpe. Meil on lähinädalatel teisigi võimalusi näidata, et suudame veel rohkem sotsiaalse Euroopa poole liikuda. Ma pean loomulikult silmas tööaja direktiivi, mis kujutab endast teist tahku ühisest seisukohast, mille me 9. juunil Luxembourgis vastu võtsime.

Ma olen teadlik probleemidest, mida osa teist selles tekstis näeb, kuid tahaksin teile täna õhtul meelde tuletada, et ainus viis, kuidas meil oli võimalik nõukogult peagi vastuvõetavale tekstile nõusolekut saada ja renditöötajate õigusi tugevdada, oli siduda see tööaja direktiiviga.

Samuti pean silmas Euroopa töönõukogude direktiivi, mis vajab läbivaatamist. 14,5 miljonit eurooplast töötab ettevõtetes, mis on sellised nõukogud loonud; nad ootavad selle direktiivi läbivaatamist, et see parandaks tulevikus nende sotsiaalsete õiguste kaitset, ning ausalt öeldes näitab praegune majanduslik olukord, et selle direktiivi läbivaatamine on seda asjakohasem, seda vajalikum ja seda pakilisem.

See teema annab meile esimese võimaluse näidata, et nõukogu ja Euroopa Parlament on valmis täitma oma rolli kaasseadusandjana. Nagu teate, on Euroopa tööturu osapooled juba tõestanud, et nad mõistavad, mis kaalul on, sest nad esitavad suve lõpus kaheksa ühissetepanekut, mille alusel nad on valmis – enda sõnul valmis – komisjoni ettepanekut heaks kiitma, lugupeetud Vladimír. Nüüd on meie kord näidata, et me oleme sama palju valmis meetmeid võtma.

Daamid ja härrad, härra Désir, härra volinik, kuni praeguseni on renditöö sektori kasv Euroopas sageli toimunud täielikus õiguslikus vaakumis, kus töötajate suhtes pole kehtinud mitte mingeid tõelisi kaitsemeetmeid. Ülehomsest alates on meil võimalik öelda, et see olukord on lõppenud. Ülehomsest alates on meil võimalik öelda ka seda, et ajal, mil meie maailmajagu on silmitsi tõsiste majandus- ja finantsprobleemidega, oleme meie poliitikutena valmis jõud ühendama ja võtma meetmeid, et sotsiaalne Euroopa taas äratada.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. - (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, arutelu on minu arvates selgelt tõestanud kõnealuse direktiivi tähtsust, arvestades, kui paljusid töötajaid see mõjutab ja kuidas see olukorda parandab. Samuti on arutelu näidanud, et direktiivi suhtes on saavutatud tõeliselt kindel üksmeel, mille lähtepunktiks on olnud olulised arutelud ning tööturu osapoolte nõusolek ja toetus. Samuti kuulsime mõttevahetuse käigus, et selle direktiiviga on hiljaks jäädud, kuid nagu mõnel pool öeldakse – parem hilja kui mitte kunagi. Tšehhi keeles on samalaadne ütlemine ja ma olen kindel, et ka teistes keeltes. Pärast pikki jõupingutusi oleme teinud tõelisi edusamme, sest see direktiiv on nüüd sama asjakohane nagu kuus aastat tagasi, kui mitte veel asjakohasem.

Daamid ja härrad, tahaksin mainida veel üht asja, mis väärib minu arvates märkimist – nimelt seda, et see direktiiv, see väga suuri ülesandeid pakkuv direktiiv, mis tõepoolest avab ukse sotsiaalsesse Euroopasse, on pärast aastatepikkust soikumist viieteistkümnes liikmesriigis jõudnud vastuvõtmiseni 27-liikmelises Euroopas. Minu arvates on see selge tõestus, et 27-liikmeline Euroopa on suuteline tegema sotsiaalvaldkonnas edusamme.

Daamid ja härrad, paljud teist on maininud teisi direktiive, mida siin Euroopa Parlamendis arutatakse. Ma usun, et tänased sammud on lootustandev märk sellest, kuidas me võiksime direktiividele ka tulevikus läheneda. Proovilepanevid ja keerulisi küsimusi on loomulikult ka edaspidi, kuid siiski usun, et nüüdseks

on loodud teatud dünaamika ja et meie väljavaated saavutada positiivseid tulemusi on paremad kui kunagi varem.

Harlem Désir, raportöör. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, tahaksin alustuseks tänada oma kolleege nende kommentaaride eest ning variraportööre, koordinaatoreid ja kõiki teisi, kes on selles arutelus osalenud, selle eest, et nad on toetanud mind ja sama palju ka selle protsessi lõpuleviimist.

On tõsi, et selle raporti võib kokku võtta seletuskirjaga ja üheainsa palvega: „Öelgem jah!“. Ma loodan, et direktiivi peatne vastuvõtmine kahe päeva pärast on võit Euroopa Parlamendi jaoks ja võit tööturu osapoolte jaoks, ning ma tahaksin kasutada võimalust, et vastata Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioonile, kes esitas mitu muudatusettepanekut. Ma mõistan põhimõtteliselt nende muudatusettepanekute lähte kohta, kuid tahaksin sellegipoolest rõhutada tõsiasja, et Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon rääkis paar päeva tagasi veel kord fraktsioonide esimeestega, ütlema neile, et selle direktiivi vastuvõtmisega muutmata kujul edastataks jõuline sõnum, et sotsiaalvaldkonna edusammud Euroopa Liidu tasandil on vajalikud ja samas ka võimalikud, ning et sotsiaalne Euroopa on veel alles.

Ajal, mil renditöö sektor kasvab, nagu ka teised ebatüüpiliste töölepingute alusel töötamise vormid, on meil vaja õiguslikku raamistikku ja seda otsust me praegu vastu võtamegi. Euroopa on õigusel rajanev ala – see peab nii olema kodanikuõiguste huvides ning ka majanduslikus ja sotsiaalses mõttes. Me oleme kaitsemeetmed ja kõikidele töötajatele kuuluvad õigused talletanud juba mitmetes direktiivides. Nüüd, mil järjest rohkem inimesi on renditöötajad, tuleb meil tagada, et neil oleksid ühesugused õigused ja et renditööd ei saaks kuritarvitada kui võimalust hiilida kõrvale õigustest, mis kuuluvad renditöötajatele või teistele töötajatele, kes võiksid selle tagajärjel surve ja sotsiaalse dumpingu all kannatada.

Samuti tahame selle direktiivi vastuvõtmisega näidata, et sotsiaalne Euroopa saab nüüd edasi liikuda ja et sellel võib olla reaalne sisu, vastupidi sellele, mida me oleme vahel komisjoni poolt kuulnud – mitte härra Špidlalt, vaid teistelt volinikelt. Me saame koostada õigusakte, me saame seda teha kaasseadusandjatena ka sotsiaalvaldkonnas ja see näitab nõukogu liikmetele, kes on liiga kaua selle ja ka teiste õigusaktide vastuvõtmist takistanud, et neil ei ole vaja karta sotsiaalse Euroopa edusamme, ning kui me suudame näidata, et Euroopa kaitseb kodanikke ja töötajaid, võib see lepitada kodanikke Euroopa Liidu institutsioonidega ning leevendada liirimaa, Hollandi ja minu kodumaa Prantsusmaa väljendatud muret.

Ma usun, et uued edusammud sotsiaalse sisuga direktiivide puhul aitavad veelgi soodustada ka poliitilise Euroopa edasiminekut ja suurendada inimeste toetust poliitilise Euroopa arengule.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub 22. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Direktiivi kasutamine selleks, et kehtestada Euroopa Liidu riikides renditöoga hõlmatud Euroopa kodanike õigused, on sotsiaalse Euroopa jaoks tõeline edusamm. Probleem seisneb selles, kas Euroopa Liidu liikmesriigid ja tööandjad järgivad kõnealuse direktiivi sätteid, sest konkreetsed näited tööjõuturult on teooriaga sageli vastuollu läinud. Üks konkreetne näide on asjaolu, et Rumeenia ja Bulgaaria kodanike koolitunnistusi ei ole pärast nende riikide ühinemist Euroopa Liiduga tunnustatud, samas kui asjaomase direktiiviga on sätestatud midagi muud. Küsimus seisneb selles, mida on võimalik teha, et Euroopa Liiduga liitunud uute riikide kodanikud ei kaotaks usku ega ütleks, et Brüsselis kiidetakse heaks üht, kuid Euroopa riikide valitsustes otsustatakse hoopis midagi muud. Arvestada tuleks ka tõsiasja, et praegu valitseb majanduskriis, mis igal juhul mõjutab tööga seotud direktiivide kohaldamist Euroopa riikides. Euroopa Komisjon peaks kiiresti looma sobiva süsteemi, mille abil kontrollida tööga seotud õigusaktide kohaldamist, ja kohaldama karistusmeetmeid vahet tegemata kõikide asjaomaste riikide suhtes.

14. Abieluasjades kohaldatav õigus – Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2201/2003 seoses kohtualluvusega ning abieluasjades kohaldatavat õigust käsitlevate eeskirjade kehtestamisega (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Evelyne Gebhardti koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2201/2003 seoses kohtualluvusega ning abieluasjades kohaldatavat õigust käsitlevate eeskirjade kehtestamisega (KOM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)) (A6-0361/2008), ning

– suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid komisjonile kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Evelyne Gebhardt ja Gérard Deprez nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2201/2003 seoses kohtualluvusega ning abieluasjades kohaldatavat õigust käsitlevate eeskirjade kehtestamisega (O-0106/2008 – B6-0477/2008).

Evelyne Gebhardt, raportöör. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, täna räägime teemal, mis on kodanike jaoks ülimalt tähtis. Meie Euroopa on meeldiv koht, kus inimesed saavad aina rohkem ringi liikuda. See on koht, kus sõlmitakse üha enam abielusid eri riikide kodanike vahel või kus paarid kolivad teise riiki elama, ning see Euroopa Liidu saavutus on muidugi hea. Kahjuks on sellel saavutusel ka negatiivne külg – see on asjaolu, et abielud lõpevad sageli lahkuminekuga ja siis tekib probleem lahutusega.

Praegune õigus on osaliselt nii ebarahuldav, et mõni paar ei pruugigi lahutuse jaoks pädevat kohtunikku või kohaldatavat õigust leida. Muidugi on selline olukord neile kodanikele väga ebameeldiv ning me peame leidma sellele lahenduse ja vastuse. See puudutab inimeste elu, mis on ülimalt tähtis.

Mul on hea meel, et Euroopa Komisjon on selle teemaga tegelnud, ja ma tahaksin kohe korrata, et asjaomast õigust ei ühtlustata – see on õigupoolest lubamatu ning Euroopa Liidu lepingus ja Euroopa Ühenduse asutamislepingus on täiesti selgelt kirjas, et selliseid küsimusi puudutav õigus peab olema liikmesriikide pädevuses.

Ent me peame tagama, et oleks olemas läbipaistvus ja et kodanikud saaksid seda õigust rakendada. On ju õigusaktid väga erinevad. Ühel pool on Malta, kus lahutust pole üldse olemas, ja teisel pool Rootsi, kus võib lahutuse saada kuue kuuga. On Holland, kus on lubatud samasooliste abielud, ja Poola, kus selline asi oleks mõeldamatu. Kõik need küsimused tekivad ja neile tuleb vastus leida.

Oleme Euroopa Parlamendis teinud head tööd ning meil on sel teemal olnud edasiviiv koostöö komisjoni ja nõukoguga. Võtmeroll on nõukogul, kes peab ühehäälselt otsustama, mida selles valdkonnas tulevikus teha. Kahjuks ongi probleem seal, aga ma tulen selle juurde hiljem tagasi. Lahendus, mille Euroopa Komisjon on meile välja pakkunud, on väga positiivne. Esiteks tahaks ta suurendada kohaldatava õiguse valikut, mille alusel paar saab lahutada, juhul kui mõlemad pooled on nõus, ent on ütlematagi selge, et kui see saab nii olema, siis peab sellel õigusel olema seos paari elu, elukoha või abiellumiskoha või muu aspektiga.

Samuti tekib küsimus, mis saab siis, kui paar või ainult üks partner tahab lahutust, aga nad ei suuda kokku leppida, millist õigust kohaldada. Sellisel juhul arvame, et ei tohiks olla nii suurt valikuvõimalust, sest me peame tagama piiratud loetelu. Me ei või nõustuda võimalusega kohtualluvust vabalt valida. Me ei tohi nõustuda olukorraga, kui tugevam pool valib endale kõige soodsama kohaldatava õiguse ja teine pool jääb ebasoodsamasse olukorda. See on lubamatu. Sellepärast on meil neis asjus kaks lahendust.

Mõlemal juhul kehtib selgelt üks eriti oluline põhimõte: me peame tagama, et kumbki partner on hästi kursis kohaldatava õiguse valiku tagajärgedega – nii sotsiaalsete kui ka juriidiliste tagajärgedega. Sellega on seotud ka näiteks hooldusõigus, alimendid ja kõik muud sellised küsimused. Asjaomased pooled peavad enne otsustamist seda teadma. Soovime, et kohtunikud kontrolliksid, kas partnerid tõesti teavad oma valiku tagajärgi.

Samuti on oluline, et me ei lubaks kohaldada ükskõik missugust õigust, mis ei ole kooskõlas Euroopa Liidu põhimõtetega – näiteks šariaadi õigust või Hiina õigust või muud. Ka selles suhtes oleme jõudnud selge sõnastuseni – eelkõige muudatusettepanekutes 25 ja 30, mida ma püüdsin tugevdada muudatusettepanekuga 36 – nimelt on seal sätestatud, et vastav õigus peab olema kooskõlas Euroopa Liidu aluspõhimõtetega, vastasel juhul seda kohaldada ei saa. Meie arvates on see ütlematagi selge.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon on esitanud mitu muudatusettepanekut, millega on minu arvates täiesti võimatu nõustuda. Nad piiraksid täielikult seda, mis meil juba on, ja lisaks läheks see vastuollu rahvusvahelise õigusega, näiteks Haagi konventsiooniga. Sellega ei saa me nõus olla. Asja on vaja veel arutada ja ma loodan, et suudame sellele probleemile homseks lahenduse leida. Igatahes olen väga tänulik härra Demetrioule koostöö eest, mis oli väga edasiviiv.

Nõukogul on suur probleem: ta peab langetama ühehäälsel otsusel ja praegu on üks liikmesriik sellele üksmeelele jõudmise teel lihtsalt ees. Sellepärast esitas meie parlamendikomisjon nõukogule ja Euroopa Komisjonile

selle suuliselt vastatava küsimuse. Minu arvates on väga kahetsusväärne, et nõukogu esindajat ei ole praegu siin sellele küsimusele vastamas. Minister lahkus äsja. Me peame teadma, mida nüüd teha, nii meie endi kui ka kodanike ja Euroopa Liidu tuleviku pärast.

Esimene küsimus Euroopa Komisjonile – mul on hea meel, et te olete siin vastamas, härra Barrot – on järgmine: kas te kavatsete ettepaneku tagasi võtta? Teine küsimus on: kas kavatsete esitada nõukogule ettepaneku tõhustatud koostöö menetluse algatamiseks vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 11 ja kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 43 ja 45? Oleksin tahtnud, et nõukogu ütleks mulle, kas ta kavatseb tõesti selle tee valida, sest see on suur küsimus.

ISTUNGI JUHATAJA: LUISA MORGANTINI

asepresident

Jacques Barrot, komisjoni liige. – (FR) Proua juhataja, austatud parlamendiliikmed, alustuseks püüan kommenteerida proua Gebhardti raportit ja siis anda vastuse suuliselt vastatavale küsimusele, mille te olete väga sobivalt raportiga sidunud. Mul on hea meel, et ka härra Deprez on siin.

Proua Gebhardt, suur-suur tänu selle raporti eest, mis on üsna märkimisväärne, eeskätt sellepärast, et tegite sellisel delikaatsel ja tundlikul teemal komisjoniga nii palju koostööd.

Ettepanek Rooma III on meile tõesti südamelähedane, ja mitte ainult komisjonile – ma tean, et see huvitab väga ka Euroopa Parlamenti. Arvan, et see on väga oluline tugi inimeste vabale liikumisele Euroopa Liidus.

Proua juhataja, mainiksin mõningaid andmeid, mis meil on: Euroopa Liidus sõlmitakse praegu igal aastal 2 200 000 abielu, millest 350 000 on rahvusvahelised. See on juba märkimisväärne arv ja ilmselgelt see nähtus sageneb. Käesolev ettepanek mõjutab aastas umbes 170 000 lahutust – umbes 19% Euroopa Liidu lahutuste koguarvust, mis on umbes 875 000 aastas. 20% on suur arv!

Sellepärast on komisjon üldjoontes nõus teie arvamusega, proua Gebhardt, et ettepanek Rooma III on oluline: see pakub asjaomastele paaridele suuremat ettearvatavust ja õiguskindlust. Nagu te märkisite – kui raamistikku ei ole, hakkavad paarid kohtualluvust vabalt valima või teeb otsuse domineeriv partner.

Seetõttu toetab komisjon üldjoontes Euroopa Parlamendi raportit esialgse ettepaneku Rooma III kohta, välja arvatud mõned punktid. Komisjon toetab parlamendi muudatusettepanekuid, mille eesmärk on tagada, et abikaasad saaksid langetada teadliku valiku. Komisjon on seetõttu parlamendiga ühel meelel, et on vaja karmistada abielulepingu sõlmimise ametlikke tingimusi ja kaitsta nõrgemat abikaasat, aga me peame võtma arvesse ka liikmesriikide õigussüsteemide erinevusi selles valdkonnas – nagu te õigesti rõhutasite, ei kuulu need ühtlustamisele.

Samamoodi toetab komisjon Euroopa Parlamendi ettepanekuid, mille eesmärk on parandada avalikkuse teadlikkust liikmesriikide ja Euroopa õigusaktidest, mis käsitlevad abielu- ja lahutuslepinguid. Ühes küsimuses lähevad meie arvamused lahku: komisjoni arvates ei ole vaja lisada uut pädevuskriteeriumi, mille aluseks on abiellumise koht, sest seos pulmapaiga ja paari lahutusaegse olukorra vahel võib olla väga nõrk.

Sellegipoolest nõustub komisjon parlamendi muudatusettepanekuga, mis käsitleb abikaasa võimalust valida viimase variandina see kohus, kui selgub, et alalise elukoha järgselt kohtult ei ole võimalik lahutust saada, aga meie arvates on see pigem erandjuhtum.

Samuti eelistaks komisjon jätta termini „alaline elukoht” tõlgendamise Euroopa Kohtule. Seda terminit on kasutatud juba mitmes õigusaktis ja seda ei ole senini ametlikult määratletud, aga riikide kohtunikel ei paista selle kohaldamisega eriti probleeme olevat. Arvame, et austame liikmesriikide õigussüsteemide mitmekesisust ja võime loota Euroopa Kohtule.

Samuti ei pea me vajalikuks piirata Rooma III ainult liikmesriikide õigusega. See on oluline küsimus, sest liikmesriigid tahavad jätkuvalt kohaldada meie demokraatlikke väärtusi jagavate kolmandate riikide lahutusõigust; näiteks kui sakslanna või prantslanna abiellub šveitslasega, tundub mõistlik, et on võimalik kohaldada ka neid eeskirju, mille oleme ise selle abielu või lahutuse jaoks paika pannud.

Aga pange tähele, et komisjon on Euroopa Parlamendiga ühel meelel selles, et Rooma III peab kindlasti sisaldama diskrimineerimisvastast sätet, mis võimaldaks Euroopa kohtunikul välistada sellise välismaise õiguse kohaldamise, mis ei vasta abikaasadevahelise võrdsuse põhimõttele. See diskrimineerimisvastane säte võimaldaks kahtlemata seda kohaldada näiteks Šveitsi kodaniku ja liikmesriigi kodaniku või Norra kodaniku ja liikmesriigi kodaniku abielu suhtes.

Nüüd räägin sellest, kuidas me saame Rooma III edukaks muuta, ja tahaksin taas proua Gebhardti ja härra Deprezi tänada nende suuliselt vastatava küsimuse eest, milles tehti mulle märkus Rooma III edenemise kohta. On selge, et ka mina jagan teie kurvastust patiseisu pärast nõukogu läbirääkimistes Rooma III üle. Eelmise aasta juulis toimus meil justiitsministritega arutelu Rooma III-ga seotud tõhustatud koostöö võimaluse üle ja juuli lõpus esitas üheksa liikmesriiki – enam kui kolmandik Rooma III vastuvõtmises osalevaid liikmesriike – komisjonile tõhustatud koostöö taotluse. Seega on selge, et komisjon peab seda tõhustatud koostöö taotlust uurima, aga nagu te mõistate, peame tähelepanu pöörama kogu kontekstile, kui tahame edu saavutada.

Nüüd vastaksin neile kolmele küsimusele, mille te komisjonile esitasite. Esiteks võib teile öelda, et komisjoni esialgset ettepanekut Rooma III ei ole kavas tagasi võtta. Kui komisjon nõustub esitama nõukogule Rooma III puudutava tõhustatud koostöö ettepaneku, võib ta juriidilise selguse huvides oma esialgse ettepaneku pärast otsuse langetamist tagasi võtta, et seda muuta, aga seda ainult siis, kui meil tõepoolest avaneb võimalus alustada tõhustatud koostööd. Igatahes tagasivõtmist kavas ei ole.

Tahaksin kasutada võimalust ja anda lühiülevaate tõhustatud koostöö menetlusest. Vähemalt kaheksa liikmesriiki peab kõigepealt esitama komisjonile taotluse, nagu antud juhul tehti. Kui taotlus vastab teistele Euroopa Liidu lepingus sätestatud kriteeriumidele – kui see vastab ühtse turu eeskirjadele –, võib komisjon esitada taotluse nõukogule. Kui ta otsustab seda mitte teha, peab ta seda põhjendama. Seejärel peab tõhustatud koostööks loa andma nõukogu pärast konsulteerimist parlamendiga või parlamendi nõusolekul, sõltuvalt olukorrast.

Tõhustatud koostöö taotlus tõstatab muidugi teatud küsimused, nii juriidilised kui ka poliitilised. Peame vaatama silma vajadusele jätkata perekonnaõigusega seotud ühist tegevust kodanikele võimalikult lähedal ning kõrvutama seda vajadust ohuga, et Euroopa õigusruum killustub, mis võib juhtuda hulga tõhustatud koostöö kokkulepete tulemusena. Enne kui teen avalduse, tahaksin kindlasti kuulata ära parlamendiliikmete arvamused ja samuti peavad liikmesriigid oma seisukohti selgitama.

Igatahes tahaksin Euroopa Parlamendile kinnitada, et kavatsen, ja mitte üksnes ei kavatse, vaid tahan liikuda Euroopa õiguslase koostöö poole tsiviilküsimustes. Perekonnaõigus ei tohi olla tsiviilõiguse vaene sugulane – see oleks üsna paradoksaalne, arvestades asjaolu, et see käsitleb teemasid, mis on inimeste igapäevaeluga kõige lähemalt seotud. Õnneks on lahtusotsuste liikumise, vanemliku vastutuse ja lastega suhtlemise õiguse osas edu saavutatud.

Sellega seoses tahaksin samuti märkida, et nüüd, kui meil on tekstid olemas, pean ma volinikuna teie abiga tagama, et neile järgneksid eeskirjad. Ma mõtlen eelkõige lastega suhtlemise ja hooldusõigust – selles valdkonnas ei ole praegune olukord Euroopas päris rahuldav.

Kokkuvõttes suudame tõesti koostada antud valdkonnas kohaldatava õiguse kohta õigusakti ettepaneku. Lisaksin veel, et samal ajal koostame ka abieluasjade suhtes kohaldatavat õigusakti, mille võiks vastu võtta 2010. aasta alguses.

Proua juhataja, sealmaal me selle küsimusega siis olemegi. Muidugi ei saa ma ennustada, millise tulemuse annab konsulteerimine, mille me peagi liikmesriikidega läbi viime. Aga võin öelda seda, et komisjon tahab saavutada reaalselt edasiminekut, tagades sellegipoolest enamiku liikmesriikide kaasatuleku sellega. See ongi lühidalt minu arvamus, aga loodan nagu teie ja parlamentki – kuigi kuulan teid tähelepanelikult –, et asjad edenevad.

Carlo Casini, õiguskomisjoni arvamuse koostaja. – (IT) Proua juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, õiguskomisjon uuris põhjalikult kõnealust ettepanekut võtta vastu määrus ja mul on au olla vastava arvamuse koostaja.

Meie komisjoni ühehäälselt vastu võetud arvamuses esitatud ettepanekud said aga kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonilt ainult osalise poolehoiu. Sellegipoolest pean ütlema, et koos oleme püüdnud nõukogu esialgset ettepanekut ratsionaliseerida nii palju kui võimalik, lisades õiguskindluse elemente.

Kompromissettepanekud, mille kaks parlamendikomisjoni tänu proua Gebhardti abile heaks kiitsid – ma tänan teda –, on teretulnud ja need on tugevdanud põhimõtteid, mida mainisime, et määrus hakkaks toimima. Sellega seoses tuleb märkida, et selle riigi asutused, kus pole lahtust ette nähtud ja kus ei tunnustata konkreetset abielutüüpi, ei pea antud abielu lahutama.

Aga ühes küsimuses lähevad arvamused endiselt lahku – proua Gebhardt mainis seda enne. Põhiprobleem on see: kohaldatava õiguse valimine on juriidilises maailmas täiesti uus asi, sest tavaliselt ei ole seda võimalik

teha, vaid valida saab ainult kohtunikku, mistõttu on see täiesti uus asi. Milliste õiguste seast me tahame lubada valiku teha? Kas võib valida mõne Euroopa Liidu 27 liikmesriigi õiguse või ükskõik millise maailma riigi õiguse? Piir on tõesti olemas. Selle on juba määratlenud avalik poliitika ja asjaolu, et konkreetsetes riigis ei saa kohaldada õigust, milles on sätestatud abielutüüp, mida seal riigis ei tunnustata.

Arvan, et kui me tõesti tahame õiguskindlust – mu vastuväide on tehniline –, kui me tõesti tahame juurutada võimaluse kohaldatavat õigust vabalt valida, kui me tõesti tahame järgida nõrgimat seadustikku – sest ärgem unustagem, et kohaldatava õiguse valimiseks peab olema üksmeel ja seda üksmeelt saab suuresti ka peale suruda –, kui me tõesti tahame luua Euroopa õigusruumi, siis oleks minu arvates hea, kui kõik need muudatusettepanekud oleksid sellised, et valida saaks vaid Euroopa Liidu 27 liikmesriigi õiguse vahel.

Kuigi me esitasime mitmeid muudatusettepanekuid, on nende sisu põhimõtteliselt sama, ja et see on tehniline muudatusettepanek, mis ei muuda meie üldist arvamust ettepanekust, siis palume kõigil parlamendiliikmetel lähtuda tervest mõistusest, et see muudatusettepanek vastu võetaks.

Panayiotis Demetriou, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (EL) Proua juhataja, kõigepealt soovin ma tänada raportööri pika koostöö eest, mille tulemusel valmis see raport, mis on esitatud tänaseks aruteluks, ja mainida, et meil toimus mitu koosolekut, kus me kogu materjali arutasime.

Perekonnaõigus on tõsine teema ja see konkreetne aspekt, mida me lahutusega seoses käsitleme, s.t kohtualluvus ja kohaldatava õiguse valik, on alati olnud perekonnaõiguse olulisemaid tahke.

Tahaksin märkida, et meie põhimõte on perekonda toetada, mitte lahutustele kaasa aidata. Ent abielulahutused on tänapäeva sotsiaalne nähtus ja me peame sellega reaalses elus tegelema. Me ei taha seda lihtsamaks teha, aga kui abielu jõuab punkti, kus ta enam jätkuda ei saa, peame suutma pakkuda seaduslikke väljapääse, nii et kumbki pool ei peaks kogu seda muret ja karistust kandma.

Ma ei arva, et lahutuse suhtes kohaldatava õiguse valimiseks on lihtsat teed, aga me võiksime avaliku poliitika ja inimõiguste osas end selgemini väljendada, et anda kohtutele diskretsiooniõigus mitte aktsepteerida õigust, mis ei ole kooskõlas Euroopa tavade, inimõiguste ja avaliku poliitikaga.

Mis puudutab tõhustatud koostööd, siis olen arvamusel, et komisjon – ja mul on teie tänase seisukoha üle hea meel, volinik – peaks selle asjaga veel rohkem süvitsi minema, nii et jõuaksime võimaluse korral nii kaugele, et tõhustatud koostöö on vastuvõetav.

Inger Segelström, *fraktsiooni PSE nimel.* – (SV) Proua juhataja, tahan kõigepealt tänada proua Gebhardti konstruktiivse töö eest ja öelda, kui kahju mul on, et ei suudetud jõuda samale seisukohale, nagu on Rootsil ja minul. Seetõttu ei saanud ma ei parlamendikomisjonis ega täiskogus raporti poolt hääletada. Minule, Rootsi sotsiaaldemokraadile on see ettepanek samm tagasi meeste ja naiste vahelise võrdsuse osas. Seetõttu tuleks neid küsimusi lahendada ka edaspidi riiklikul tasandil.

Minu arust oleks piisanud, kui lahutus antaks ainult siis, kui pooled on täiesti üksmeelel. Ettepanek tähendab, et nõrgemale poolele, kelleks osutub pahatihti naine, saab nüüd mees lahendusi peale suruda – kas sellepärast, et ta tegutseb esimesena või kasutab sundi. Seega saab kohtuid sundida kohaldama õigust, millesse nad suhtuvad väga kriitiliselt – õigusakte, mis lubavad kuritarvitamist ning mille vaated naistele, abielule ja lahutusele on iganenud ja vanamoodsad. Minu jaoks on kiired lahutused vähemtähtsad kui võrdsus ja naiste kindlustunne. Seetõttu jätkan oma püüdlusi ja hääletan ikka selle ettepaneku vastu, kuni oleme leidnud uue lahenduse.

Sophia in 't Veld, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Proua juhataja, enne kui asun teema juurde, tahaksin pakkuda välja, et tulevikus paluksime igal nõukogu eesistujariigil tuua parlamenti vahanukk või täispuhutav nukk, sest nõukogu esindajat ennast sellistel aruteludel kunagi ei ole, aga tahaks ikka kellegi poole pöörduda. Saate ehk selle palve eesistujariigile ametlikult edasi anda. Arvan, et mu kolleegid on minu jaoks ühel meelel.

Esiteks tahaksin – ka oma fraktsiooni nimel – kiita raportööri, kes on viimase aasta jooksul teinud suurepärase tööd, ja avaldada talle toetust. Kiitus talle.

Proua juhataja, EL ei tegele muidugi abielueetikaga, küll aga tagab ta ELi kodanike õigusi, ükskõik kus nad viibivad ja kellega nad otsustavad abielluda. See ei ole tõesti meie asi, kellega nad otsustavad abielluda, aga meie ülesanne on kaitsta kodanike õigusi. Seetõttu on tõeliselt kahju, et liikmesriigid ei ole suutnud kokkuleppele jõuda.

Austatud kolleegidele Rootsist tahaksin öelda, et mulle tundub, nagu oleks tegemist suure arusaamatusega. Minu arvates see ettepanek tugevdab inimõigusi, eriti naiste omi, mitte ei nõrgenda neid. Minu arust on väga teretulnud, et 21. sajandil saavad inimesed oma elu üle ise otsustada – ja abielu võib olla selle lahutamatu osa.

Lisaks tahaksin nagu raportööri öelda, et ka minu fraktsioon hääletab Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni muudatusettepanekute vastu ja ma ei ole ka härra Casini argumentidega nõus.

See on ka põhimõtte küsimus, sest minu arust peame ise otsustama, mida me oma kodanike jaoks soovime, mitte laskma šariaadihirmul endast võitu saada. Käesolevas ettepanekus ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni lisamuudatusettepanekus on piisavalt tagatise, mida me toetame. Seda oleme varem arutanud.

Lisaks tahaksin öelda – ja see puudutab härra Casini märkusi –, et väga julm on kasutada Euroopa Liidus samu väiteid, mida kasutatakse teatud õigussüsteemide, näiteks šariaadi välistamiseks, ka ELis sõlmitud täiesti seaduslike abielude mittetunnustamiseks ainult partnerite seksuaalse sättumuse tõttu. See on minu meelest täielik anomaalia.

Tahaksin korrata, et minu silmis on tõeliselt kahju, et liikmesriigid ei ole suutnud kokkuleppele jõuda.

Kui ma õigesti aru saan, jääb komisjon siis esialgu lootma Euroopa lahendusele. See teeb mulle heameelt. Ma mõistan, et see on väga raske – kui see probleem ka härra Sarkozy tohutust pingutusest hoolimata ei lahene, peab see tõesti väga raske olema.

Lõpetuseks jääb mul üle vaid avaldada lootust, et kui kõigele vaatamata jõutakse tihedama koostööni, on kõik 26 kokkuleppele jõudnud liikmesriiki, sealhulgas minu riik, sellega nõus.

Kathalijne Maria Buitenweg, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (NL) Proua juhataja, komisjoni poolt eelmisel nädalal avaldatud uurimuse kohaselt kannatavad iga päev kaugele tööle käivad inimesed peavalu ja unetuse käes ning nende suhted on halvad, millest järeldub, et igas rahvusvahelises keskkonnas, kaasa arvatud meil, on lahutuste tõenäosus väga suur. Igatahes need arvud, mille volinik Barrot hetk tagasi esitas, näitavad taas, et rahvusvahelised suhted lõpevad lahutusega palju tõenäolisemalt kui ühest riigist pärit inimeste abielud.

Neid lahutusi on palju raskem vormistada, kuid nende mõju on tohutu, sest alati on üks partner välisriigis, kus tal puudub sotsiaalne turvavõrgustik või mille olukorda ta piisavalt ei tunne, ja see muudab õiglasele kokkuleppele jõudmise väga raskeks.

Sellepärast tahaksin öelda, kui väga ma hindan raportöör Gebhardti tööd. Minu arust on ta olnud väga kohusetundlik ja teinud kõik selleks, et parandada eelkõige nõrgemate või vähem teadlike isikute õigusi ning et kõik partnerid tunneksid tõesti hästi oma õigusi ja teaksid, mis on neile parim.

Minu arvates on sellega seoses oluline, et veebisaidil ei oleks mitte ainult ligikaudne kokkuvõte rahalistest küsimustest ja lahutusprotsessi kiirusest, vaid et seal pöörataks tähelepanu ka näiteks võimalikele lastega seotud lahendustele. Olen arvamusel, et laste õigusi tuleb kaitsta, kuigi see on vanemate otsustada. Kuigi lapse jaoks õige ja kasuliku lahenduse üle peavad otsustama vanemad, mitte valitsus, peaks olema võimalik jõuda sobiva lahenduseni, mis oleks eelistatult selline, et laste eest hoolitseksid mõlemad vanemad. Igatahes peaks olema võimalus kokkulepe sõlmida. Kõike ei tule naise õlule jätta, vaid peab kokku leppima, kuidas mõlemad vanemad asjaga tegelevad.

Ka minu jaoks on Rootsi kolleegi märkus arusaamatu, sest kui naine tahab lahutada, siis on ju jube, kui abikaasa sellega ei nõustu.

Lõpetuseks tahan raportöörile öelda, et Hollandis ei ole sellist asja nagu samasooliste abielu. Meil on abielu, mille võivad sõlmida kõik paarid soost olenemata. Lihtsalt on üks ja sama abielu ning Hollandi abielud jagab kaheks Euroopa Liit, mitte Holland ise.

Eva-Britt Svensson, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (SV) Proua juhataja, ettepaneku eesmärk on tagada, et lahutajad võiksid oma õigusi tõeliselt kasutada ja saaksid vajalikku teavet. Ent õigus saada teavet ja teadmisi ei sõltu ühistest eeskirjadest. Need iseenesest inimeste teadlikkust ei suurenda.

Minu kodumaal Rootsis on kord selline, et kui paaril ei ole ühiseid väikesi lapsi, siis piisab, kui nad annavad oma lahkuminekust lihtsalt teada. On ka selliseid ELi riike, kus lahutus on täiesti keelatud. Vajadust selle valdkonna õigusaktide järele näitab just säärane olukord. Lissaboni leping muudab küll tsiviil- ja

perekonnaõiguse teatud aspektid riigiüleseks, aga praegu see leping ei kehti. Ma küsin, miks esitab komisjon ettepanekuid valdkonnas, mis senini on olnud riikide pädevuses. Minu fraktsioon ei hääleta ettepaneku poolt. Samuti arvan, et kolleeg Segelström Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonist esitas väga hea argumendi.

Johannes Blokland, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (NL) Proua juhataja, rahvusvaheline eraõigus puudutab kaht küsimust. Esiteks: millisel kohtul on pädevus? Teiseks: millist õigust peaks kohus kohaldama?

Minu arvates on arusaadav, et esimese küsimusega tegeldakse Euroopa tasandil. See tagab igale Euroopa kodanikule võimaluse kohtusse pöörduda.

Teine küsimus puudutab valdkonda, millega tavaliselt tegelevad ja õigupoolest peaksidki tegelema liikmesriigid ise. Olemasolevate liikmesriigi õigusaktide suhtes kohaldatakse paljusid riiklikke põhimõtteid ja neid tuleb järgida.

Komisjoni ettepanekuga kavatsetakse aga ühtlustada ka need kollisiooninormid. Proua Gebhardti raportis ollakse nõus suurema osaga komisjoni aruandest ega püüta lla peatükki ettepanekust välja jätta. Sellepärast hääletan raporti ja ettepaneku vastu. Seetõttu paluksin ka nõukogul komisjoni ettepanek tagasi lükata.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). - (RO) Kõigepealt tahaksin raportöör Gebhardti tema suurepärase töö eest tänada. Hea meel on näha, et määruse ettepanekuga kehtestatakse selge ja terviklik õiguslik raamistik, mis hõlmab nii abieluasjade kohtualluvust, kohtuotsuste vastastikust tunnustamist ja rakendamist käsitlevaid eeskirju kui ka kohaldatava õigusega seotud eeskirju, lubades seejuures pooltele teatavat autonoomiat.

Komisjoni ettepanek annab pooltele võimaluse valida ühise kokkuleppe alusel kohtuasjaga tegelema hakkav kohus ja kohaldatav õigus. See, et abikaasadel on lahutamisel see õigus, suurendab poolte autonoomiat ja laseb neil teatud valikuliste kriteeriumide kohaselt teha vaba valiku. Peame tagama, et poolte tehtud valik oleks teadlik. Teisisõnu peavad mõlemad abikaasad olema oma valiku reaalsest tagajärgedest korralikult informeeritud. Sellega seoses peame kaaluma, missugune on parim viis tagada, et terviklik ja usaldusväärne teave on tehtud kättesaadavaks enne akti allkirjastamist. Samuti tuleb tagada juurdepääs teabele sõltumata kummagi abikaasa rahalisest olukorrast.

Gerard Batten (IND/DEM). - Proua juhataja, doktor Johnsonilt küsiti kord, mis nõu ta annaks noorpaarile, kes mõtleb abiellumise peale. Tema vastus oli: „Ärge abielluge!” Ka nimetas ta teistkordset abielu lootuse võiduks kogemuste üle.

See raport peaks esile kutsuma sama reaktsiooni. Millist nõu anda riikidele, kes tahavad lasta oma lahutusalsed õigusaktid koostada Euroopa Liidul? Vastus on mõistagi: „Ärge laske seda teha.” See oleks ELi kõiki varasemaid saamatuid ja kahjulikke õigusakte arvestades kindlasti leebelt väljendudes lootuse võit kogemuste üle. Hämmastaval kombel näib selline olevat ka nõukogu järeldus antud küsimuses. Nõukogu ei taha komisjoni tehtud ettepanekuid. Tundub, et nõukogu tõmbub väga mõistlikul moel kuristiku äärelt tagasi ja võtab kuulda vana kõnekäändu, et parem naisevõituga oodata kui pärast kahetseda. Küll siis saab nalja, kui komisjon esitab ettepaneku homoabielud ja šariaadiõigus ühtlustada!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Me elame ajal, mil piirid on kadumas ning kodanikud saavad takistamatult liikuda ja vabalt abielluda. Sellele vaatamata ei ole me suutnud asju lihtsamaks teha neile, kes on otsustanud lahku minna. Üks näide ühtse lahutusõigusega seotud probleemidest Euroopas on poolakate ja sakslaste vahelised abielud. 1990. aasta maist alates on registreeritud sada tuhat sellist abielu. Paljud neist ei ole suutnud ajaproovile vastu pidada.

Eelmisel aastal külastas Euroopa Parlamenti mitu poolakat, kes on kaotanud sideme oma lastega, sest laste ja noorte eest vastutavad Saksamaa asutused on teinud seda soodustavad otsused. Lapseröövi väited ja keeld kasutada poola keelt on vaid kaks näidet nende vanemate ja laste alandavast kohtlemisest. Vastuseks inimõiguste rikkumisele eelnimetatud asutuse poolt loodi poola vanemate ühendus, kes võitleb laste diskrimineerimise vastu Saksamaal. Kui meil õnnestub lahutusõigusesse sisse viia kavandatud muudatused, aitame paljudel kodanikel oma elu üks etapp viisakalt lõpetada. Kõige olulisem on see, et me ei tohi lasta lapsi ühest vanemast lahutada.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Proua juhataja, härra Barrot, olin kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis tunnistajaks tööle, mida proua Gebhardt ja ka mu kolleeg härra Demetriou selle raportiga tegid. Proua Gebhardt juba mainis, et suurem liikuvus suurendab abielude arvu, aga ka lahutuste arvu. Liikmesriikide õigusaktide erinevused tekitavad juriidilist ebakindlust ja eelkõige ebaõiglasi võimalusi, sest paremini informeeritud abikaasa saab pöörduda kohtu poole, kus kohaldatakse õigust, mis sobib tema huvidega kõige

paremini. Sellepärast toetan seda algatust, mis on minu arvates väga oluline, sest sellega sätestatakse selge ja täielik õiguslik raamistik kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja jõustamise jaoks.

Tuleb öelda, et minu arvates tagab kõik, mis vähendab tarbetuid konflikte, inimestele rohkem õiglust ja eelkõige tekitab kohtuprotsessis osalejate vahel rohkem usaldust. Samuti loob see vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala, mida me kõik soovime.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Nii palju kui mina tean, ei ole aluslepingutes mingeid sätteid selle kohta, et abieluõiguse ehk teisisõnu perekonnaõigusega tuleks tegelda ühenduse tasandil. Sellepärast arvan, et komisjoni ettepanek on tüüpiline üliaktiivsuse ilming, mis on täiesti tarbetu ja tekitab ainult segadust seoses Euroopa Liidu tegelike pädevusvaldkondade olemusega.

Minu arvates on see sihilik sissetrügimine sellesse valdkonda ja selle eesmärk on abieluõiguse edasine muutmine ja ühtlustamine enda peale võtta. Selline tegevus on täiesti tarbetu, sest olemasolev rahvusvaheline eraõigus saab abieluprobleemidega ja rahvusvaheliste lahutustega väga hästi hakkama.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Ma soovin, et võiksin öelda, et abielulahutuste arv Euroopas väheneb. Kahjuks see nii ei ole, nii et me peame tegelema küsimusega, kuidas parandada ahela kõige nõrgema lüli ehk laste olukorda.

Kahjuks on lapsed peamised ohvrid, eelkõige riikides, kus kohtumenetlus venib väga palju. Minu kodumaa Slovakkia on näide riigist, kus lapsed tohutult kannatavad, enne kui kohtud suudavad otsustada, kumma vanema juures nad elama hakkavad. See põhjustab suuri peretragöödiidid ja tekitab paljudele lastele raskeid hingelisi traumasid.

Tean mitut sellist juhtumit ja loodan, et see ühine direktiiv aitab olukorda parandada ka konkreetsetes liikmesriikides.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Endistes kommunistlikes riikides oli tüdrukute jaoks üks võimalus rõhujariigist pääsemiseks abielluda – mõnikord armastusest, aga enamasti kasu saamise eesmärgil. Selle tulemuseks olid aga paljud inimröövid, psühholoogilise ja füüsilise piinamise juhtumid ning purunenud inimesed. Kogu selle saaga tagajärjel kannatavad kõige rohkem nimetatud abieludest sündinud lapsed. Vabandusena kasutatakse seaduste mittetundmist, aga see on täiesti vale. Kaalugem, kas poleks selliseid juhtumeid arvestades mõistlik soovitada, et juhuks, kui abielu peaks lõppema, pandaks siis, kui valitseb armastuse, üksteisemõistmise ja sõpruse atmosfäär, paika väga selged lahutuse tingimused, milles arvestatakse abielust sündinud lastega.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, ma tänan kõiki sõnavõtjaid. Tahaksin kinnitada proua Segelströmile, et olen alustanud arutelu Rootsi ametiasutustega. Sellegipoolest on meil suuri raskusi teie riigi seisukoha mõistmisega. Nagu proua Gebhardt ütles, on Rooma III keskmes tõesti soov kaitsta abielulepingute sõlmimise ajal nõrgemat abikaasat. See on tõepoolest selles vaimus, ja on tõsi – ehk peaksime oma dialoogi jätkama –, et me ei ole aru saanud, et paari puhul, kellest üks on rootslane, peame arvestama ka seda, et kui eeskirju ei ole, on ülekaalus põhimõte „kel jõud, sel õigus”. Sellest tulenebki meie mõistmisraskus. Ent ütlen veel kord, et võtame teie ja teie Rootsi kolleegi seisukoha teadmiseks.

Möödamannes tahaksin parandada ka mõned väärarusaamad. Mõned ütlesid, et need küsimused ei ole mitte meie, vaid ainult riikide pädevuses. Vaadake, siin on üks paradoks. Liikmesriik ei saa kasutada riiklikku pädevust juhtumite puhul, milles on osalisteks kaks inimest, kellest üks on selle liikmesriigi kodanik ja teine ei ole. On loogiline, et Euroopa Liit prooviks kindlasti asju veidi korraldada, arvestades eriti seda, et vastupidi siin öeldule ei ole rahvusvaheline eraõigus suutnud sedalaadi probleemile tõelist lahendust pakkuda, ja seda, et meil on vaba liikumise ruum, mis loomulikult tekitab üha enam probleeme. Kui see probleem teeb komisjonile nagu ka parlamendile muret, siis ei ole kogu probleemideringiga tegelemise püüe mitte pettekujutus, vaid vastamine nende üha suurema hulga paaride ootustele, kes ei taha erimeelsuste või lahkuminekuga korral leida end väga suures vastasseisus. Selles probleem peitubki. Kui täpne olla, siis pole tõsi, et nõukogu on „ei” öelnud. Ta ei ole seda teinud, vaid ta on esitanud erinevaid arvamusi. Sellepärast taotlevadki üheksa liikmesriiki tõhustatud koostööd. Ja lõpetuseks tahtsin öelda järgmist. Tuletan teile meelde, et Rooma III sisaldab diskrimineerimisvastast sätet, mis lubab mitte kasutada välisriigi õigust, mis ei taga abikaasade võrdsust. See on selge. Me ei räägi siin šariaadist, see on meeste ja naiste vahelise võrdsuse põhimõtte küsimus ning see dokument parandab nende naiste lõimumist, kes elavad meie ühises Euroopas, sest selles eelistatakse alalise elukoha järgse riigi õigust. Need naised saavad õiguse paluda kohtunikul kohaldada oma kohtuasjas Euroopa õigust, kui see suudab võrdseid õigusi paremini tagada. Seda peaksime minu arvates meele pidama.

Arutelu on olnud huvitav ja ma tänan kõiki sõnavõtjaid. Samuti tahaksin tänada proua Gebhardti ja härra Deprezi, kes tahtsid kasutada seda võimalust ja küsida, kas me tahame enne uut liikmesriikidega peetavate konsultatsioonide vooru tegelda tõhustatud koostööga. Arutelu jõuab lõpule ja suur tänu Euroopa Parlamendile, sest minu arvates tahab parlamendiliikmete suur enamus tõesti, et me seda teed läheksime ja teeksime samas kõik, et üksmeel oleks võimalikult laialdane. Aitäh parlamendile.

ISTUNGI JUHATAJA: MAREK SIWIEC

asepresident

Evelyn Gebhardt, *raportöör*. – (DE) Härra juhataja, tahaksin tänada kõiki sõnavõtjaid. Soovin veel kord selgitada, et oleme komisjoni esitatud ja Rooma III-s juba sisalduvaid sätteid täiustanud, sätestades täiesti selgelt näiteks muudatusettepanekus 25 alljärgneva: „Kui [...] nimetatud õiguses ei tunnustata lahuselu või lahutust või tehakse seda viisil, mis on diskrimineeriv ühe abikaasa suhtes, kohaldatakse kohtu asukohariigi õigust.”

See tähendab, et näiteks Rootsis kohaldatakse sellistel juhtudel Rootsi kohtualluvust. Oleme päris selgelt sätestanud, et kui sellised juhtumid peaksid tekkima, on selge vastus olemas. Seda ei saa ühes tekstis tõesti enam selgemalt sätestada – seepärast ei saa ma aru, milles on probleem. Aga me peame püüdma aru saada, milles see on – aitäh härra Barrot'le tema vaadete selge väljendamise eest ja soovi eest rääkida veel kord Rootsi poliitikutega –, sest mina olen ikka segaduses.

Määruse eesmärk on ju täiustada olemasolevaid sätteid. Positiivse vastuse leidmine on mulle kui naisele, kes on alati osalenud naistepoliitika kujundamises, väga oluline, sest nõrgem partner kipub olema naine. Peame pöörama erilist tähelepanu hea seisukoha tagamisele.

Samuti loodan, et selle kompromissi vaimus, mida me oleme korduvalt püüdnud saavutada – olen selle eest väga tänulik härra Demetrioule –, suudame härra Casinit veenda, et oleme heal seisukohal. Selle alus on kirjas ka muudatusettepanekus 38, kus me selgitame veel kord – kuigi seda on tekstis juba märgitud –, et on loomulik, et liikmesriikides kohaldatakse ainult sellist õigust, mis on kooskõlas Euroopa Liidu ja põhiõiguste harta põhimõtetega, sest see on meie arvates ütlema tagi selge. Kõik muu ei tuleks kõne allagi; ükski liidu kohus ei kohaldaks mingil juhul teistsugust õigust. Minu arvates on see täiesti mõeldamatu ja see tehakse muidugi selgeks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), *kirjalikult*. – (PL) Rahva suurem liikuvus on toonud kaasa suurema hulga segaabielsid ja samuti lahutusi. Sageli on probleemid tekkinud kohaldatava õiguse valimisel, kui abikaasad on ELi eri riikidest või kui üks partner on ELi kodanik, aga teine ei ole. Sellepärast on hädasti vaja segaabielsid käsitlevad sätted ühtlustada, et välistada diskrimineerimine lahutuse ajal.

Kohtualluvuse valimisel tuleb aluseks võtta mõlema poole juurdepääs kõikehõlmavale teabele riikliku ja ühenduse õiguse olulisemate aspektide kohta. Samuti tuleb neile teada anda lahutuse ja lahuseluga seotud menetlustest. Võimalus valida sobiv kohtualluvus ja kohaldatav õigus ei tohi kahjustada kummagi abikaasa õigusi ega võrdseid võimalusi. Järelikult tuleb valida kohaldatav õigus sellest riigist, kus abielluti või kus on olnud abikaasade alaline elukoht viimase kolme aasta jooksul või kust nad on pärit.

Lisaks tundub sobiv järgida põhimõtet, et kohaldatakse selle riigi õigust, kus asub kohus, kui muidu on oht, et üht abikaasat võidakse diskrimineerida. Üks näide on nende kolmandate riikide naised, kus lahutust ei tunnustata, aga kes elavad ELis ja taotlevad lahutust või lahuselu. Sellistel juhtudel peaks lahutust või lahuselu taotleva isiku huvid tema isikliku vabaduse väljendusena kaaluma üles liikmesriigi õiguse rakendamise argumendid.

Gyula Hegyi (PSE), *kirjalikult*. – (HU) Ungari rahva seas tekitavad aeg-ajalt kõneainet juhtumid, kus välismaalt pärit abikaasa viib Ungari vanema lapsed välismaale. Avalikkus tunneb kaasa eelkõige emale, kelle laps on ära viidud, aga tal on kahju ka isast, kes on oma lapsest ilma jäänud, kui laps satub võõrasse ja ebasoodsasse keskkonda. Euroopa Liidus on üha enam segaabielsid, aga abielulahutust ja lapse hooldusõigust käsitlevad eeskirjad on sageli seotud ja ebamäärased. Ühenduse õiguses on seni sätestatud vaid raamistik vaidluste kohta, näiteks kohtualluvuse küsimuses, s.t milline kohus on pädev lahutusasja või lapse hooldusõiguse asja

ära kuulama. Aga selles ei ole lahendusi abieluasjades kohaldatava õiguse jaoks, teisisõnu selle jaoks, et teha kindlaks, millise riigi õigust kohtud peaksid kohtumenetluses kohaldama. Seega tekitasid liikmesriikide õigusaktide suured erinevused juriidilist ebakindlust, mis sundis pooli sageli alustama menetlust võimalikult kiiresti, et oleks võimalik kohaldada kõige soodsamaid eeskirju. Valmimisel oleva määruse eesmärk on seda olukorda parandada, sest sellega soodustatakse eelkõige pooltevahelist kokkulepet. See võib sobida vastastikusel kokkuleppel taotletava lahutuse korral, aga teades, milline on sageli reaalsus, kardan, et see lahendab vähe kohtuvaidlusi. Õige lahendus oleks see, kui suudaksime pikemas plaanis töötada välja Euroopa ühtsed eeskirjad laste hooldusõiguse kohta.

Antonio Masip Hidalgo (PSE), kirjalikult. – (ES) Toetame antud juhul tihedama koostöö mehhanismi, sest see tagab suurema õiguskindluse ja stabiilsuse, väldib võimalust kohtualluvust vabalt valida ja parandab Euroopa lõimumist.

Lisaks on uus süsteem kasulik, sest kohaldatava õiguse valimisel on esimesel kohal sel juhul abikaasade alalise elukoha järgne õigus. Hispaanias asendab see mõlema poole kodakondsusele vastava õiguse kriteeriumi ning on Hispaanias elavate sisserännanud paaride arvu arvestades kohtutele ja nende poole pöörduvatele kodanikele väga kasulik.

15. Austraalia-ELi reisijate isikuandmete (PNR) lepingu hindamine – EL ja reisijaandmed (PNR) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Sophia in 't Veldi koostatud raport Euroopa Liidu ja Austraalia vahelise lepingu, mis käsitleb lennuettevõtjate poolt Euroopa Liidust pärineva broneeringuinfo töötlemist ja edastamist Austraalia Tolliametile, sõlmimise kohta (2008/2187(INI)) (A6-0403/2008) ja

– suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid komisjonile kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Sophia in 't Veld, Martine Roure, Philip Bradbourn ja Sylvia-Yvonne Kaufmann Euroopa Liidu ja broneeringuinfo kohta (O0100/2008 – B6-0476/2008).

Sophia in 't Veld, raportöör. – Härra juhataja, alustan veel ühe märkusega nõukogu esindaja puudumise kohta, sest mu sõnavõtu tekstis on mõned märkused Euroopa Parlamendi ja nõukogu hea koostöö, dialoogi, Lissaboni lepingu vaimuse jms kohta, aga nõukogu esindajat ei ole ka sellel arutelul. Minu arvates on see täiesti häbiväärne, sest just nõukogu töötab välja broneeringuinfo põhimõtteid ja peab vastama küsimustele, aga kohal teda ei ole. Nõukogu on avalikult töötanud Euroopa Parlament asjasse kaasata, aga nüüd on näha, mida nõukogu lubadused väärt on – mitte midagi. Ma leian, et see ei solva mitte ainult Euroopa Parlamenti, vaid ka kodanikke, kellel on õigus vastustele ja otsuste tegemise läbipaistvusele. Nii et palun teil, härra juhataja, mu rahulolematust eesistujariigi esindajatele edasi öelda.

See on ühisarutelu ühelt poolt ELi broneeringuinfo seotud ettepanekute ning teiselt poolt ELi ja Austraalia vahelise broneeringuinfolepingu kohta. Probleemid on sisuliselt samad ning seoses Ameerika Ühendriikide ja hiljem Kanadaga sõlmitud lepingutega on neid probleeme juba tõstatatud.

Üks peamisi probleeme on eesmärgikohasus, sest kõik muu järeldub sellest – eesmärgikohasusest ehk teisisõnu ettepaneku põhjendusest. Aga põhjendusega, eesmärgikohasusega on kõik korrast ära. Kirjeldan seda teile.

Esiteks lähimuspõhimõte: komisjon ja nõukogu väidavad, et ettepaneku eesmärk on riiklike süsteemide ühtlustamine. Ent vaid mõnes liikmesriigis – minu teada seni kolmes – on broneeringuinfo süsteem kas olemas või kavandatakse seda. Seega ei saa ettepanekuga riiklike süsteemide ühtlustada, sest neid ei ole olemas. See lihtsalt loob kõikidele liikmesriikidele kohustuse broneeringuinfo kogumiseks selline süsteem sisse seada. Ma nimetaks seda poliitiliseks peituseks, sest kui me midagi riiklikul tasandil saavutada ei suuda, siis püüame seda saavutada ELi tagaukse kaudu. Pooldan väga Euroopa Liitu, aga selline asi mulle ei meeldi.

Lisaks on komisjon pakkunud välja detsentraliseeritud süsteemi, nii et Euroopa lisandväärtus on veelgi vähem selge, ning see loob lennuettevõtjate jaoks ebapraktilise eeskirjade ja süsteemide sigrimigri ja kodanike jaoks väga läbipaistmatu süsteemi.

Komisjoni ettepanekus nimetatud eesmärk on tuvastada isikud, kes on või kes võivad olla seotud terroriakti või organiseeritud kuriteoga, ja nende kaaslased, koostada ja ajakohastada riskinäitajaid, koguda teavet

terroriaktidele viitavate reisiharjumuste ja suundumuste kohta, kasutada andmeid terroriaktide ja organiseeritud kuritegudega seotud kriminaaljuurdlustes ja kohtumenetlustes.

Komisjon väidab oma ettepanekus, et EL on suutnud hinnata broneeringuinfo väärtust ja mõista selle potentsiaali õiguskaitse tagamisel. Ent seni pole me selle väite kohta konkreetset tõendusmaterjali näinud. Tõendid, mille Ameerika Ühendriigid seni on esitanud, on naeruväärsed ja kui aus olla, siis USA eri valitsusasutustelt umbes viimase aasta jooksul saadud teave näitab ainult seda, et broneeringuinfo massiline kogumine ja töötlemine ei ole kuidagi kasulik.

Ameerika Ühendriikide broneeringuinfo süsteemi on hinnatud vaid üks kord ja ka siis ei hinnatud tulemusi. Õigupoolest tekitab hiljutine USA siseministeeriumi rahastatud aruanne tõsiseid kahtlusi käitumise jälgimise kasulikkuses võimalike terroristide tuvastamisel. Seda on lihtne mõista, sest kuidas saab broneeringuinfo alusel võimalike terroristide ohuprofiile välja töötada? See on täielik absurd. Kuidas saab kellegi telefoninumbri või krediitkaardinumbriga alusel teha kindlaks, et tal on halvad kavatsused? Teisisõnu on selge, et komisjoni ettepanekus nimetatud eesmärk ei pea paika ja on põhjendamatult, aga see on ikkagi nõukogu töö aluseks.

Paistab, et komisjon ja nõukogu ei saa aru, mida broneeringuinfo saab teha ja mida mitte. Broneeringuinfo sisaldab tavaliselt väga üldisi andmeid ja keskmiselt mitte üle kümne välja, milles on väga algeline teave. Seega on täiesti selgusetu, kuidas saaks seda teavet kasutada väga ohtlike isikute tuvastamiseks.

Õiguskaitseasutustel on juba vajalikud volitused broneeringuinfo hankimiseks iga üksiku juhtumi puhul eraldi, kui uuritakse kindlakstehtud kahtlusaluseid ja võimalikke kaasosalisi või mõistetakse nende üle kohut. Seega kaotatakse komisjoni ettepanekuga ainult kohtumääruse hankimise kohustus ja piisava põhjuse nõue. Nii et kui õiguskaitseasutustel on vaja uusi volitusi, siis peavad nemad tõendama, millal ja kuidas olemasolevatest volitustest ei piisa. Seni ei ole me sellele küsimusele vastust saanud.

API süsteemi teavet (eelteave reisijate kohta) käsitlev direktiiv on juba olemas ning seda teavet saab kasutada ka isikute tuvastamiseks ja jälgimisnimekirja kuulumise kontrollimiseks. Broneeringuinfo abil seda teha ei saa. Niisiis, miks meil veel midagi vaja peaks olema, kui API andmete direktiiv on juba olemas? Seda ei ole selgitatud.

Kõikide reisijate broneeringuinfo automaatne süstemaatiline analüüs võib olla kasulik muuks otstarbeks, näiteks narkokaubanduse või ebaseadusliku sissevõtmise vastu võitlemiseks. Need eesmärgid võivad olla väga põhjendatud ja räägime neist, aga mitte terrorirünnakute ennetamisest, sest see on hoopis midagi muud.

Kui komisjon ja nõukogu kavatsevad laiendada ettepaneku kohaldamisala teistele eesmärkidele, mida ma just mainisin, peaksid nad igatse kohta neist üksikasjalikult selgitama, kuidas hakatakse broneeringuinfot kasutama. Teisisõnu saab broneeringuinfot kasutada sihipäraselt konkreetse käimasoleva uurimise raames. Broneeringuinfot saab kasutada automaatse süstemaatilise analüüsi jaoks, näiteks narkokaubanduse vastu, aga sellisel juhul ei ole andmeid vaja säilitada. Seega peame täpselt teadma, mis on eesmärk.

See viib järgmise probleemini – nii-öelda õigusliku aluseni –, sest kui lugeda ELi ja Austraalia (aga ka ELi ja USA) broneeringuinfolepingu peenikest teksti, siis seal ei räägita mitte ainult terrorismi- ja kuritegevusevastasest võitlusest, vaid ka sissevõtmisest, rahvatervisega seotud ohtudest, haldusotstarbest, tollist ning avaliku halduse järelevalvest ja aruandekohustusest. Sellel pole midagi pistmist terrorismivastase võitlusega.

Komisjon ja nõukogu on valinud broneeringuinfo ettepaneku ja teiste riikidega sõlmitud lepingute puhul vahendiks kolmanda samba, aga kolmas samm hõlmab politsei- ja justiitskoostööd Euroopa Liidus. See ei puuduta teiste riikide julgeolekut.

Komisjon võib vastu vaielda, et kui me anname andmeid näiteks ameeriklastele, austraallastele ja lõunakorealastele, siis on see kaudselt kasulik ka meie julgeolekule. See võib ju tõsi olla, aga siis tahaksin aru saada, kuidas siia sobib rahvatervis. Kuhu sobib sissevõtte? Kuhu sobib avaliku halduse järelevalve ja aruandekohustus? Neil pole sellega mingit pistmist.

Ma ei lasku kõikidesse teistesse rakendamise üksikasjadesse, aga enne kõike muud tuleb anda vastus eesmärgi ja põhjenduse kohta, sest väide selle suurest kasulikkusest terrorismivastases võitluses ei ole seni kinnitust leidnud – ootame endiselt tõendeid ja ma tahaksin väga neid saada. Ja kui tõendeid ei ole, peame ettepaneku uuesti läbi vaatama.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed, me kuulsime ilmekat süüdistuskõnet. Ma ei tea, kas vastan kõikidele küsimustele, aga alustuseks tänan teid, proua in 't Veld,

eelkõige meile antud võimaluse eest arutada Austraalia ja Euroopa Liidu vahel 30. juunil sõlmitud broneeringuinfo lepingut.

See leping on märtsis alanud ja eesistujariigi Sloveenia poolt komisjoni abiga korraldatud läbirääkimiste vili. Leping kehtib seitse aastat. Selle eesmärk on pakkuda Euroopa Liidus lennuettevõtjatele ja broneeringusüsteemidele õiguskaitset seoses broneeringuinfo edastamisega Austraalia Tolliametile, säilitades vastavuse ELi andmekaitsealastele õigusaktidele.

Leping sisaldab olulisi kohustusi, milles on arvesse võetud andmekaitseprobleeme, inimeste õigusi näha lepingu alusel nende kohta säilitatavat teavet ja isikute kodakondsusest sõltumatut õigust esitada Austraalia eraelu puutumatusega tegelevale volinikule kaebusi selle kohta, kuidas nende andmeid on töödeldud.

Euroopa Parlament on alati toetanud broneeringuinfo edastamist niinimetatud tõukesüsteemi kohaselt. Pärast üleminekuperioodi hakatakse broneeringuinfot Austraalia Tolliametile edastama ainult sellise tõukesüsteemi kohaselt. Teisisõnu ei lubata Austraalia Tolliametil nende andmetega otse andmebaasis tutvuda. Samamoodi on lepingus broneeringuinfo säilitamise ja selle teistele ametitele või kolmandatele riikidele edastamisega seotud olulisi kaitsemeetmeid ning ka selge viide sellele, milleks infot kasutada tohib.

Mis puudutab broneeringuinfo otstarvet, siis on soovitusel projektis väidetud, et see ei ole kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni artikliga 8. Vastuseks pean ütleva, et lepingu järgi võib broneeringuinfot kasutada kolmel eesmärgil, mida on ka nimetatud. Need on terrorismi ja sellega seotud kuritegude vastu võitlemine, piiriüleste raskete kuritegude, sealhulgas organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemine ja kolmandaks takistamine isikute nimetatud kuritegudega seotud kohtumääruste ja tõkendite eest põgenemast. Olge lahked – minu arvates on siin eesmärgid määratletud.

Selguse mõttes tuleb öelda, et samuti võib lepingu järgi broneeringuinfot töödelda iga üksikjuhtumi puhul eraldi, kui see on vajalik asjaomase isiku elutähtsate huvide kaitseks. Selguse mõttes tuleb öelda ka seda, et lepingus on sätestatud, et broneeringuinfot võib töödelda iga üksikjuhtumi puhul eraldi, kui seda nõuab kohtumäärus, näiteks kui töötlemine on vajalik selleks, et kontrollida, kas broneeringuinfot töödeldakse kooskõlas Austraalia inimõiguste seadusega.

Tahaksin teile öelda, et kannan tulevikus hoolt selle eest, et Euroopa Parlament sellistes läbirääkimistes osaleks. Olen täiesti teadlik vajadusest teid hästi kursis hoida. Niisiis tundub mulle, et andmete otstarbe, lubatud kasutamisiiside ja säilitamise kohta on hangitud teatud hulk tagatisi. Seega olen püüdnud olla objektiivne ja arvan sellegipoolest, et leping oli vajalik. Arvestades, et meil on koostööaldis partner, kellel on andmekaitseasutus, on minu veendumust mööda põhjust loota, et lepingu kohaldamisel järgitakse andmekaitse nõudeid täiel määral.

Nüüd asun kõige olulisema küsimuse juurde, kui nii võib öelda – teie esitatud suuliselt vastatava küsimuse juurde, milles on kogu broneeringuinfo seotud probleem selgelt välja toodud. Rahvusvaheline terrorism ja kuritegevus on tõsine oht ning broneeringuinfo kogumine ja analüüsimine paistavad tõesti olevat terrorismi- ja kuritegevusevastases võitluses tulemuslikud vahendid. Broneeringuinfo on sisuliselt kommertsteave, mille reisija annab lennuettevõtjale vabatahtlikult. Seda teavet koguvad lennuettevõtjad broneeringusüsteemide toimimise jaoks.

Viimasel ajal on hakanud mõned riigid nõudma, et lennuettevõtjad edastaksid neile broneeringuinfot, et ennetada selle abil terrorismi ja raskeid kuritegusid, näiteks inim- ja narkokaubandust, ning nende vastu võidelda. Sellised riigid on Ameerika Ühendriigid, Kanada, Ühendkuningriik, Austraalia, Uus-Meremaa ja Lõuna-Korea. Need on mõningad kolmandad riigid (v.a Ühendkuningriik), kes on hakanud nõudma, et lennuettevõtjad edastaksid neile broneeringuinfot.

Mõned liikmesriigid – Prantsusmaa, Taani, Rootsi ja Belgia – on alustanud samasuunalist õigusloomeprotsessi või kaaluvad sellist võimalust. Ka mitmed teised riigid on hakanud vaagima broneeringuinfo kasutamise mõtet. Ent kõik on alles algusjärgus.

Peaksime võtma arvesse asjaolu, et broneeringuinfo on lihtsalt abivahend, mida õiguskaitseasutused saavad kasutada koos teiste abivahendite ja andmetega, sest teie tõstatatud küsimusele – teha selgeks, mis on sellisest kasutamisest saadav reaalne tulu – ei saa vastata teisiti, kui võttes arvesse seda konteksti, milles politsei broneeringuinfot koos teiste vahenditega kasutab.

On selge, et broneeringuinfo kasulikkusest täpselt aru saada on palju raskem. Sellegipoolest näib, et teatud riikides, kus broneeringuinfot kasutatakse, on see osutunud terrorismi- ja kuritegevusevastases võitluses tõeliselt kasulikuks relvaks. Iga riigi võimud on broneeringuinfo süsteeme hinnanud. Nende hindamiste

tulemused on üldiselt positiivsed ja kinnitavad seda, et broneeringuinfo süsteemide kasutuselevõtt on olnud tulemuslik.

Komisjon oli Euroopa broneeringuinfot käsitleva ettepaneku koostamisel tihedas kontaktis liikmesriikide politseiasutustega. Komisjon oli liikmesriikide esitatud tõendusmaterjaliga kahtlemata täiesti rahul. Enamik tõendusmaterjale oli seotud konfidentsiaalse teabega ja neid ei saanud avaldada. Parlament korraldas broneeringuinfo kohta kuulamise, kus neli liikmesriiki ja kolm kolmandat riiki tutvustasid, kuidas nad broneeringuinfot kasutavad, ja kinnitasid selle edu. Aga selle teabe konfidentsiaalsust ja tundlikkust arvestades oli kuulamine kinnine.

Tahaksin öelda mõne sõna automaatse analüüsi meetodite kohta, sest see on tõeline probleem. Tõsi, broneeringuinfot analüüsitakse tavaliselt automaatselt riskinäitajate alusel, aga ma pean rõhutama, et komisjon tahab tagada, et sellise automaatanalüüsi tulemusel ei langetata kunagi otsuseid, mis mõjutavad isikuid otseselt. Automaatanalüüsi tulemusi peab spetsialist käsitsi alati üle analüüsima.

Komisjoni ettepanekus on soovitatud, et broneeringuinfot tuleks kasutada terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse ning eelkõige narko- ja inimkaubanduse ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks – te olete kindlasti nõus seda mõnna. Tuleks lisada, et broneeringuinfo võib olla kasulik ka muude, organiseeritud kuritegevuse maailmaga mitteseotud raskete kuritegude vastu võitlemisel. Sellele vaatamata oleme proportsionaalsuse tõttu piirdunud ettepanekus organiseeritud kuritegevuse käsitlemisega.

Osa liikmesriikide arvates saaks broneeringuinfot kasutada üldisemalt ebaseadusliku sisserände vastu võitlemisel, rahvatervise kaitsmisel ja õhujulgeoleku tagamisel. Võitluses ebaseadusliku sisserände vastu oleks broneeringuinfo kasulik, sest see oleks kiiremini kättesaadav kui API süsteemi andmed. Õhujulgeoleku valdkonnas oleks broneeringuinfo kasulik siis, kui see süsteem pakuks võimalust keelata kurjategijatel ja võimalikel terroristidel lennuki pardale astuda, aga komisjoni ettepanekus neid volitusi ei ole.

Mis puudutab rahvatervist, siis võiks broneeringuinfo olla kasulik võimalike epideemiate ärahoidmisel. Kui reisija peaks avastama, et tal on epideemiat põhjustada võiv haigus, võiks broneeringuinfot kasutada kaasreisijate teavitamiseks ja neile vastavate soovitude andmiseks. Ent ka siin ei lähe komisjoni ettepanek nii kaugele, sest proportsionaalsuse kohta ei olnud tõendeid. Kahju, et ma ei saa teiega täiel määral nõustuda, aga mulle tundub, et ettepanekus nimetatud eesmärgid on meie kõigi soovitatavate õiguslike tagatiste andmiseks piisavalt täpsed.

Samuti tõstatasite lähimuspõhimõtte küsimuse ja kahtlesite, kas Euroopa Liidu algatus on vajalik. Komisjoni arvates on see Euroopa Liidu ettepanek vajalik. Kolm liikmesriiki on juba vastu võtnud oma õigusaktid broneeringuinfo kohta; mitmed teised liikmesriigid juba kasutavad broneeringuinfot muul moel. Nende süsteemide võrdlemisel selguvad paljud erinevused nii lennuettevõtjatele pandud kohustustes kui ka eesmärkides.

Sellised erinevused teevad reisijate elu keerulisemaks ja tekitavad kindlasti lennuettevõtjatele probleeme. Seetõttu on ettepaneku eesmärk ühtlustada lennuettevõtjate kohustusi ja sätestada liikmesriikidele ühtsed broneeringuinfo kasutamise eeskirjad. Samas nõutakse selles ka meie andmekaitsemehhanismide järgimist.

Lisaks võimaldab see ettepanek tulemuslikumat koostööd politseiasutuste vahel. Eelkõige arvab komisjon, et praegusel ajal kujutavad rahvusvaheline terrorism ja kuritegevus tõsist ohtu ning nende probleemidega tegelemiseks on nimetatud meetmeid vaja, kuid sealjuures tuleb täiel määral järgida inim- ja põhiõigusi.

Samuti tõstatasite detsentraliseeritud andmekogumissüsteemi küsimuse, öeldes, kas pole õigupoolest nii, et kui valime detsentraliseeritud süsteemi, kaotame järelevalvevõimaluse. Komisjon uuris detsentraliseeritud süsteemile vastanduva keske süsteemi alternatiive ja liikmesriikidega nõu pidades sai selgeks, et broneeringuinfo töötlemisel on vaja äärmiselt tundlikku päritolu teavet. See ongi põhjus, miks liikmesriigid ei taha seda teavet jagada keske Euroopa broneeringuinfo asutusega.

Tõsi, keske süsteem oleks odavam ja sellel oleks teatud eelised, aga praktilistel poliitilistel kaalutlustel oleme otsustanud detsentraliseerituse kasuks. Andmekaitse seisukohalt võimaldab detsentraliseeritus ka igal liikmesriigil andmete juurdepääsu ja andmevahetuse suhtes oma kaitsemeetmeid kohaldada.

Lõpetuseks, härra juhataja, palun vabandust, et ma nii kaua räägin, aga see on oluline küsimus, mis puudutab Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide demokraatlikku kontrolli. Komisjon teab kindlasti, et ettepanek võetakse vastu konsultatsiooniprotsessi kohaselt. Komisjon tahab teiega, parlamendiga, tihedaid sidemeid. Riikide parlamendid osalevad protsessis olulisel määral, sest seda ettepanekut arutavad nüüd või edaspidi

enamiku riikide parlamendid. Broneeringuinfosüsteemis osalevad andmekaitseasutused, kes vastutavad nende süsteemide sõltumatu järelevalve eest.

Sellepärast ma möönan, raportöör Sophie in 't Veld, et teie vastuväited on tõsised. Andsin endast parima, et neile ausalt vastata. Sellegipoolest arvan, et see Euroopa Liidu raamistik on kasulik, kui me ei taha, et iga liikmesriik hakkaks broneeringuinfoga tegelema täiesti erineval viisil, mis tähendab kindlat ohtu, et mõnd andmekaitse-eeskirja ei järgita.

Mis puudutab kasulikkust, siis on tõsi, et peame kasutamise määratlema ja pöörama põhjalikku tähelepanu sellele info kohasele kasutamisele, aga samamoodi on tõsi, et organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel on see tõhususe tagamiseks vajalik, ja ma kaldun arvama, et lisavõimalusi ei tasu tähelepanuta jätta. See ongi kõik, mida mul on öelda vastuseks teie vastuväidetele, mida ma hoolikalt kuulasin.

Juhataja. – Suur tänu raportöörile sissejuhatuse ja üksikasjaliku selgituse eest. Samuti tahan raportöörile öelda, et kuigi päevakorra üle otsustab Euroopa Parlament, teeb sellekohase ettepaneku esimeeste konverents. Nõukogu esindaja kohalolek sõltub otsusest, millisele ajale päevakorras iga punkt on pandud. Esimeeste konverents ei teinud ettepanekuid, et panna see punkt mõnele muule päevale kui esmaspäev. Tavaliselt nõukogu esindajad meie esmaspäevastel aruteludel ei osale. Seetõttu soovitan raportööril edastada vastavad märkused oma fraktsiooni esimehele, kes oleks saanud sekkuda, aga ei teinud seda. Samamoodi ei ole nõukogu esindaja kohal täna, aga see ei tähenda Euroopa Parlamendi eiramist. Puudumise põhjused on menetluslikud.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Härra juhataja, tahaksin sellele vaid lühidalt vastata, sest minu arvates oleks nõukogu kohalolek viisakas ja nõukogu peaks olema sellest poliitiliselt huvitatud; olen kindel, et midagi ei juhtu, kui üks minister siin on. Möödunud kahe kuu jooksul on olnud arutelusid, kus nõukogu esindaja on kohal olnud, aga lahkunud poole arutelu pealt.

Ma leian, et see on vastuvõetamatu, ja mul ei ole mõtet sellest oma fraktsioonile rääkida. Parlamendi juhatus peab meie rahulolematuse Euroopa Liidu eesistujale edasi andma.

Juhataja. – Tänan teid väga. Võtsin teie rahulolematuse teadmiseks, aga esitage palun kaebused oma fraktsiooni esimehele, kes oleks võinud teha midagi selleks, et antud päevakorrapunkti arutelu toimuks siis, kui nõukogu esindaja on kohal, aga kes ei teinud seda. Ma ei esitanud raportöörile küsimusi, aga saan aru, et ta väljendas oma muret.

Philip Bradbourn, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra juhataja, broneeringuinfo ei ole lennundusjulgeoleku jaoks muidugi uus asi. Siin parlamendis on arutletud selle heade ja halbade külgede üle palju kordi.

Sõltumata sellest, kas süsteem toimib Ameerika Ühendriikide, Kanada või Austraaliaga või ELis, tunnen muret selle pärast, kes seda teavet kasutab, milleks seda kasutatakse ja kuidas seda kaitstakse. Minu arvates on broneeringuinfo süsteemid väärtuslik abivahend terrorismivastases võitluses, kuid me peame vaatama, et sellest süsteemist ei saaks lihtsalt veel üks võimalus kodanike kohta teavet säilitada. Broneeringuinfo eesmärk peab olema terrorismivastane võitlus ja mul on väga kahju, aga olen sunnitud ütleva, et volinik ei suutnud mind oma avakõnes veenda, et see on eesmärgikohasus, mida me kõik soovime. Selle otstarve peaks piirduma nende organisatsioonidega, kes tegelevad terrorismivastase võitlusega. Terrorismivastase võitluse meetmeid ei tohiks kasutada ettekäändena kõikehõlmava isikuandmete kogumise süsteemi jaoks. Sisuliselt peame tagama, et sellised süsteemid piirduksid sellega, milleks nad luuakse – see tähendab, et need peavad olema julgeolekuteenistuste abivahendid suurimat ohtu kujutavate isikute tuvastamisel ja uurimisel.

Mul on hea meel broneeringuinfo süsteemide kui terrorismivastase võitluse ühe osa üle, aga sama veendunud olen ma selles, et peame kolmandate riikidega läbirääkimisi pidades olema paindlikud. Peame tegelema ELi kodanike andmete kaitsmisega ning sellega, kas ja kuidas neid andmeid teistele edastatakse, sest see on oluline.

Seega palun Euroopa Parlamendil suhtuda broneeringuinfosse tõsiselt, sest see on üleilmne abivahend, millega saab muuta taeva ohutumaks. Kui käsitleme seda teemat proportsionaalselt ja vähendame väärkasutamise võimalust, võib broneeringuinfo olla oluline abivahend süütu reisija kaitsmiseks ja võimaliku terroristi kavatsuste nurjamiseks. Kokkuvõttes olen kogu aeg väitnud, et mina isiklikult tunneksin end nende süsteemidega kümne kilomeetri kõrgusel turvalisemalt.

Roselyne Lefrançois, fraktsiooni PSE nimel. – (FR) Härra juhataja, meie tänase arutelu teemaks on kaks omavahel seotud küsimust – Austraalia ja Euroopa Liidu leping broneeringuinfo edastamise kohta ning Euroopa broneeringuinfo süsteemi loomine. Austraaliaga sõlmitud leping tundub meile palju vastuvõetavam

kui teiste ELi-väliste riikidega sõlmitud lepingud. Eriti teretulnud on see, et andmed on tehtud anonüümseks ning et andmete edastamisele ja edasisele kasutamisele on seatud piirangud.

Samuti on meil eriti hea meel Austraalia võimude kinnituse üle, et selliseid tundlikke andmeid nagu toidueelistused ei ole mõtet koguda. Ent sellegipoolest on meil mõned kahtlused, sest andmete kasutamise otstarve ei ole väga hästi määratletud. Samuti tundub meile, et andmete säilitamise aeg on liiga pikk ja nõutav andmete hulk liiga suur.

Viimaseks oleks minu arvates vaja Euroopa kodanike andmete kaitsmist selgemalt määratleda. Samuti palume nõukogul ja liikmesriikidel suurendada demokraatlikku kontrolli, kaasates lepingute vormistamisse Euroopa Parlamendi.

Küsimused, mis on kerkinud seoses Austraaliaga sõlmitud lepinguga, näitavad probleeme, mida Euroopa broneeringuinfo süsteemi loomine tekitab. Me ei tohiks rahulduda pelgalt vastamisega ELi-väliste riikide nõudmistele. Euroopa Liit peaks olema eeskujuks ja jätkama kodanike eraelu kaitsmise traditsiooni. Me ei ole nõus sellega, et Euroopa Liidus võetakse lihtsalt kasutusele Ameerika Ühendriikidega sõlmitud broneeringuinfo lepinguga identne leping. Vaja on avatud arutelu, et teha kindlaks, kas broneeringuinfo on tõepoolest kasulik ja kui on, siis millistel tingimustel.

Sarah Ludford, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, ma saan aru, et vähemalt nõukogu eesistujariigi jaoks on olemas uus reegel, et nad ei tule esmaspäeviti kohale. Et mina tulen Strasbourgi ainult vastumeelselt, tahaksin, et see reegel kehtiks ka minu kohta.

Nagu raportöör mainis, on broneeringuinfot kasutavad süsteemid segased ja õiguslikult ebakindlad ning need võivad paista järelevalvena järelevalve enda pärast. Mind teeb eriti murelikuks andmete kogumise tava ning käitumise ja identiteedi analüüs. Lisaks õiguspärasuse ja tulemuslikkuse küsimustele muretsen selle pärast, mis juhtub siis, kui mõni isik jääb sõelale.

See võib juhtuda siis, kui tema tuttav on politsei huviorbiidis. Asepresident Barrot ütleb, et õiguskaitsetegevust ei saa pelgalt automaatanalüüsi põhjal alustada, aga mida tehakse andmetega selle kohta, et isik on võimaliku huviohjektina sõelale jäänud? Peame olema täiesti kindlad, et need andmed kustutatakse.

Kui andmeid jagatakse ja säilitatakse, võib olla oht, et kordub see piin, mida pidi seitse kuud kannatama Maher Arrar, kui ta JFK lennujaamas välja valiti.

Kathalijne Maria Buitenweg, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (NL) Härra juhataja, tahaksin vastata härra Bradbournile. Ka mina ei ole broneeringuinfo kui sellise vastu, kuigi mõneti võib selline mulje jääda. Oluline on see – ja selles küsimuses olen raportööriga täiesti nõus –, et tuleb väga hoolikalt kaaluda, kuidas seda vahendit kõige paremini kasutada ning millal on kasulikkus ja vajadus realselt kindlaks tehtud.

Sellega seoses tahaksin esitada komisjonile veel ühe ettepaneku. Volinik Barrot ütles, et ta tahaks väga Euroopa Parlamendiga koostööd teha, ja mul on selle üle hea meel, aga mis puudutab kasulikkust ja vajadust, siis on veel lahtisi otsi ning minu arvates on need komisjoni, nõukogu ja parlamendi vahelise arutelu keskne teema.

Volinik, te ütlete, et teil on terve hulk hinnanguid, mis kinnitavad suurt kasulikkust. Selle põhjal, mida mina sel teemal olen lugenud, võin öelda, et peamiselt annab see teavet rände kohta ja lahendab mitmed probleemid, aga nii palju kui mina tean, ei ole see terrorismivastasele võitlusele kuidagi kaasa aidanud. Aga vaataksin selle hea meelega teiega koos mõnikord üle.

Seetõttu teen ettepaneku, et korraldataks uurimine ning et me istuksime maha ja määratleksime uurimisküsimuse, viiksime uurimise läbi ja siis arutaksime seda põhjalikult. Meil ei ole broneeringuinfo vastu põhimõtteliselt midagi, aga me tahame, et andmeid käsitletaks hoolikalt ja kooskõlas meie eraelu puutumatuse põhimõtetega. Loodan, et olete sellega nõus. Kas te saate sellele vastata?

Mis puudutab teie Austraaliaga sõlmitud lepingut, siis võib see küll teistest, näiteks USAga sõlmitud lepingutest parem olla, aga minu küsimus on: millised lepingud on veel tulemas? Ütlesite hetk tagasi, et juhtugu mis tahes, need ei tohi sattuda repressiivorganite kätte. Seda arvesse võttes võin eeldada, et me ei pea kunagi läbirääkimisi Venemaa ega Hiinaga. Kas te saaksite seda kinnitada ja anda ehk nimekirja riikidest, kellega juba läbirääkimisi peetakse, sest me saaksime muidu sellest teada kuid hiljem.

Giusto Catania, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, volinik Barrot' sõnad ei veena mind selles, et broneeringuinfo kasutamisest on reaalset tulu. Endiselt puuduvad selged tõendid selle kohta, et see info on terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel tõeliselt kasulik.

On tõsiasi, et terroristide otsimise tuhinas on kõigist saanud kahtlusalused. Minu arvates tuleks selgeks teha mõned kogutavate andmete kasutamise ja käsitlemise viisi küsimused. Näiteks meie käsutuses oleva teabe alusel on sageli juhtunud, et andmed liiguvad valimatult suvaliselt käest kätte ja nende edastamine ei toimu alati korrektselt.

Minu arvates see agar teabe väljapigistamine meid küll ei kaitse. Julgeoleku kohatu asetamine vabadusest kõrgemale on sageli viinud meie õiguste kaitse kadumiseni.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, tahan rääkida eelkõige Austraaliaga sõlmitud lepingust ja kiita proua in' t Veldi suurepärase raporti eest. Samuti tahan tänada härra Barrot'd selle eest, et läbirääkimised Euroopa Komisjoniga olid edukad. Austraaliaga sõlmitud leping on üldiselt positiivne. See on hea näide pikast teest, mis on läbi käidud alates broneeringuinfot puudutavate esialgsete arutelude algusest. Siis ei pidanud Euroopa Parlament broneeringuinfo edastamist vastuvõetavaks, kui ei anta tagatise, et seda kaitstakse nii nagu vaja ja järgitakse ühenduse kehtivaid eeskirju.

Selle lepingu koostamisel on arvesse võetud enamikku tõstatatud probleeme ja see tagab piisava andmekaitse: esiteks sellepärast, et Austraalia õigus kaitseb liidu kodanike eraelu puutumatust; teiseks sellepärast, et kavandatud süsteem tagab, et isikud saavad kodakondsusest või elukohast olenemata kasutada oma õigusi ja neil on juurdepääs konfliktide lahendamise mehhanismile, milles on isegi võimalus andmevood peatada, kui andmekaitseasutused rikuvad lepingut; kolmandaks sellepärast, et sätestatud on andmekaitseasutuste osalusel toimuv ühine ülevaatus; ning neljandaks sellepärast, et tundlike andmetega seoses on tolliamet konkreetset viitnud, et nad ei taha ega vaja tundlikke andmeid – selle üle on mul väga hea meel. Jagan proua in' t Veldi arvamust, et see on teistele riikidele hea eesküju.

Ent härra Barrot, mul jääb üle vaid kahetsusega tõdeda, et ei nõukogu ega komisjon ole pidanud sel täiskogu istungil antud lubadust sel teemal Euroopa Parlamendiga koostööd teha. Võtan teadmiseks härra Barrot' väite, et enam seda ei juhtu, aga tõde on selline, et taas kord on sõlmitud leping, millega seotud volituste vastuvõtmisest ja mille sõlmimisest Euroopa Parlamenti ei teavitatud. On oluline, et leping, mis puudutab kodanike põhiõigusi nii otseselt, oleks demokraatlikult õiguspärane. See ei ole võimalik, kui hindamine ja heakskiitmine riikide parlamentide poolt toimub tagantjärele, kui arvestada, et sellist järelevalvet teostab 27 liikmesriigist vaid 10, nagu volinikule teada on.

Kuni Lissaboni lepingu jõustumiseni, kui Euroopa Parlament saab broneeringuinfo lepingute läbivaatamises õiglaselt osaleda, loodame, et peetakse kinni vähemalt institutsioonidevahelise ausa koostöö põhimõtetest. Selline on minu soov.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Härra juhataja, volinik, te tegite Euroopa broneeringuinfo kohta šokeeriva avalduse: ütlesite oma ettepanekus, et te ei ole nõus küsima teavet Euroopasse saabuvate välisreisijate kohta seoses ebaseadusliku sisserände või haigustega, sest see ei oleks proportsionaalne.

Miks te siis allkirjastasite Ameerika Ühendriikidega sõlmitud lepingu, mis lubab anda just sellist Euroopa kodanikke puudutavat teavet Ameerika Ühendriikidele? Sisuliselt tunnistasite, et Euroopa-Ameerika leping on vastuolus Euroopa Liidu proportsionaalsuspõhimõttega.

Ütlesite ka midagi, mis ei ole tõsi: märkisite oma sõnavõtus mitu korda, et broneeringuinfo on kasulik, aga ei tõestanud, kuidas. Ent Euroopa Liidu õiguse kohaselt peab see info olema vajalik, mitte ainult kasulik. Kui Euroopa Liidu õigus on muutunud, siis andke meile teada, ja kui see nii ei ole, siis peate tõendama, et broneeringuinfo on vajalik, mitte ainult kasulik.

Mis puutub Austraaliasse, siis mis mõtet on meil arutleda Austraaliaga sõlmitud broneeringuinfo lepingu üle, kui sellel on juba allkirjad ja pitserid all? See ei ole teoreetiline küsimus. Nagu te teate, ei olnud Ameerika Ühendriikidega sõlmitud broneeringuinfo lepingul tint veel kuivadagi jõudnud, kui nad hakkasid avaldama Euroopa liikmesriikidele survet, et saada veel rohkem teavet, kui broneeringuinfo lepingus on sätestatud, pakkudes vastutasuks osalust kuulsas viisavabastusprogrammis. Selle teabe ja nende isikuandmete nõudmisel ületati broneeringuinfo lepingus sätestatud piiranguid, mis on küll nõrgad, aga siiski olemas.

President Bush lubas kaks päeva tagasi toimunud uhkel tseremoonial sellesse programmi kuus Euroopa riiki, aga ütles, et veel kuut, sealhulgas Kreekat, ta sinna ei lubaks. Selge surve, mida avaldatakse teatud Euroopa riikidele selleks, et nad nõustuksid tingimustega, mis on vastuolus nende põhiseaduse ja õigusaktidega, või mis veelgi hullem, et nad muudaksid oma välispoliitikat kolmanda riigi soovide kohaselt, nagu oleme kuulnud Kreeka puhul, vajab kohest komisjonipoolset uurimist ja sekkumist ning avalikku hukkamõistu nõukogu poolt, keda aga kahjuks ja oma häbiks praegu siin ei ole.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) See, kuidas püütakse koguda isikuandmeid, et ära hoida võimalikke probleeme või intsidente (härra Barrot rääkis tegelikult võitlusest terroristide ja raskete kuritegude vastu, sellest, mis juhtub, mitte sellest, mis on juba juhtunud), on inimõiguste häbematu rikkumine, rääkimata sellest, et see on vastuolus ka selle valdkonna õigusaktidega, mis käsitlevad isikuandmete kaitset ja nende vaba levitamist.

Me leiame, et kui keegi teise eest otsustab, siis tuleb seda pidada kohe inimõiguste rikkumiseks, või tuleb kokku leppida, et see isik annab oma nõusoleku, ja siis ainult sel tingimusel, et see ei ohusta teisi. See keskagekse kindluse moodi strateegia, mida arutusel välja pakutakse, on vastuolus lennujaamades kasutatava strateegiaga, mis hõlmab avatud, turvalisi süsteeme.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Reisijate andmeid sisaldava registri loomise otsuses on mainitud, et need andmed edastatakse siis, kui toimuvad lennud ELi kolmandatesse riikidesse, kellega Euroopa Liidul on sõlmitud isikuandmete kaitse lepingud. Volinik, te mainisite, et mõni liikmesriik on asjaomased õigusaktid juba riiklikult rakendanud. Need õigusaktid tuleb vastu võtta demokraatlikult, mis tähendab riikide parlamentide kaasamist.

Tahaksin juhtida teie tähelepanu sellele, et ühe liikmesriigi õigusaktid mõjutavad antud juhul teiste liikmesriikide kodanikke. Näiteks kui Rumeenia kodanik peab Austraaliasse minekuks kasutama rahvusvahelist lendu, mis väljub teisest liikmesriigist, peab see Rumeenia kodanik tundma tolle liikmesriigi õigusakte ja eelkõige andma nõusoleku oma isikuandmete kogumiseks ja töötlemiseks. Nii palju kui mina tean, peaks Euroopa Parlament komiteemenetluse kaudu osalema lepingutes, mille ühendus selles valdkonnas kolmandate riikidega sõlmib.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, tahaksin teha ainult kaks lühimärkust. Esiteks tahaksin paluda volinikul edastada täna siin kuulnud kartused siseministritele. Meile on räägitud, et broneeringuinfo annab võimaluse kuritegevuse vastu võidelda. Paljud siin parlamendis on seda ka kinnitanud. Ent meid paneb muretsema, kas see on proportsionaalne. Säilitame miljoneid, isegi miljardeid andmeid kümme aastat ehk káputáie juhtumite párast. Kas see on proportsionaalne? See teeb meile káigile muret.

Teine asi, mida tahan öelda, on see, et ma ei saa aru, miks me räägime Euroopa broneeringuinfo süsteemist. Arutatavas ettepanekus on juttu 27 riikliku, mitte Euroopa broneeringuinfo süsteemi väljatöötamisest. Kui liikmesriikidel on kuritegevusega võitlemisel nii suur vajadus selle abivahendi järele, siis peaksime soovitama siseministritel pöörduda oma riigi parlamendi poole ning seda seal arutada ja rakendada. Ühiste andmestandardite üle arutlemine on üks asi, aga justitsi- ja siseküsimuste nõukogu jaoks selle kohustuslikuks eesmärgiks tegemine teine asi. Mina isiklikult arvan, et siseministrid ei ole suutnud seda kodus, riiklikul tasandil lábi suruda ja püüavad nüüd sellepárást seda nõukogu kaudu teha. Sellepárást peaksime ütleva „ei“.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Volinik Barrot, mul on hea meel seda teemat teiega arutada, vaatamata asjaolule, et te ei ole enam transpordivolinik. Mul on teiega sel ajal tehtud koostööst palju häid mälestusi. Aga mis puudutab andmevahetust, siis meenuvad mulle meie arutelud transpordi- ja turismikomisjonis, kui käsitlesime selliseid teemasid nagu reisijate turvalisus ja isikuandmete kaitse valedesse kätesse sattumise eest. Need on väga olulised teemad. Sellepárást olen veendunud, et andmete levitamine, vastavad asjaolud ja andmete saajad, juurdepáásupõhimõtted ja eesmärgid peavad káik olema lepingu seisukohalt väga olulised.

Oleme Ameerika Ühendriikidega töötades tundlikud. Teame, kui táhtis see riik on. Ent palun teil meeles pidada, et meie, eurooplased, tunneme end lennujaamades sageli ebamugavalt. Me ei tohi seda unustada. Aitäh.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, volinik; terrorism ja raske organiseeritud kuritegevus on üleilmsed náhtused. Nende vastu võitlemine peab seetóttu olema proportsionaalne ja tulemuslik.

Kuulasin hoolega küsimustele antud vastuseid. Vastused olid táitsa õiged: on tõsi, et tuleb nõuda tagatise ja et see on delikaatne teema. Ent samamoodi on tõsi, et üleilmne ühtne reaktsioon on táiesti andestamatu.

Need inimesed, kes on terrorismist mõneti eemal, muretsevad rohkem isiklike tagatiste párást. Mina tunnen muret nii individuaalsete kui ka kollektiivsete tagatiste párást. Vága oluline on alustada sealt kust võimalik. Kui peame alustama õhutranspordist, sest lennuettevõtjatel on need andmed juba olemas, siis sealt me alustame.

Nõuame tagatise, hindame kohaldamisala ja alustame rahvusvahelisest transpordist. Ent tuleb mainida, et seejärel liigume sisetranspordi juurde, sest sageli ei tule terroristid väljastpoolt, vaid on kasvanud meil kodus. Küsige Ameerika Ühendriikidelt ja kõikidelt teistelt, sest nii see on ja nii me peame sellega tulevikus tegelema.

Jacques Barrot, komisjoni liige. – (FR) Härra juhataja, tahaksin tänada kõiki sõna võtnud parlamendiliikmeid ja võin teile kinnitada, et olen kindlasti kohal sellel nädalal toimuval nõukogu koosolekul, kus kannan tehtud märkused ette.

Eelkõige tahaksin teile meelde tuletada, et meie arvates ei saa broneeringuinfo süsteemi kasulikkust terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel eirata. Paljud teist tunnistasid seda varjamatult. Seega ei saa me ilma broneeringuinfo süsteemita olla ja pean teile ütlema, et organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse eest vastutav volinik ei taha kasulikest vahenditest loobuda. Ent seda süsteemi tuleb kasutada kohaselt ja selles küsimuses olen teiega nõus: eesmärk ja proportsionaalsus on olulised. Peame eesmärgist kinni pidama ning nagu proua in 't Veld ütles, peab eesmärk olema selgelt sõnastatud ja proportsionaalsus peab olema tagatud. Üht asja pean ma härra Lambrinidise üsna tulisele sõnavõtule vastuseks ütlema: Ameerika Ühendriikide ja Euroopa vahel sõlmitud lepingus on eesmärk terrorism ja kuritegevus – punkt. Seega peame eelkõige tagama proportsionaalsuse ja eesmärgi.

Proua Ludford, ma olin teiega ühel meelel, kui paljud teist rääkisid vajadusest tagada andmete hävitamine pärast seda, kui neid on kasutatud selleks, milleks neid koguti. Teil on õigus, kui ütlete, et peame vältima igasugust säilitamist, mille tulemuseks võib olla põhiõigusi rikkuv kasutamine.

Nüüd tahaksin rääkida demokraatlikust kontrollist – esiteks seoses ELi-väliste riikidega läbirääkimiste pidamisega. Peame endale selgelt teadvustama, et Euroopa Liidu lepingu artiklites 24 ja 38 on sätestatud, et rahvusvahelistel läbirääkimistel peab läbirääkimisi eesistujariik, keda vajaduse korral abistab komisjon. Artiklis 24 ei kohustata eesistujariiki Euroopa Parlamenti teavitama ega temaga nõu pidama ning seega on vajaduse korral parlamendi informeerimine läbirääkimiste olukorrast eesistujariigi otsustada. Ent komisjon võib pärast eesistujariigiga konsulteerimist sobival võimalusel teatada parlamendile selliste teemadega seotud sündmuste käigust. Tahaksin teile kinnitada, et praegu ei ole ükski muu ELi-väline riik palunud broneeringuinfo seotud läbirääkimisi ja sellega on asjad selged. Kui see peaks juhtuma, siis küsin selle valdkonna uue volinikuna uusi läbirääkimisi alustades kindlasti eesistujariigilt luba hoida asjaomast parlamendikomisjoni läbirääkimiste seisuga kursis. Luban teile seda.

Kolmandaks – härra Weber just mainis seda – jah, on 27 riiklikku süsteemi, aga need süsteemid ei ole väga erinevad ja riikide parlamentidega on sel teemal nõu peetud. Minu teada on riikide parlamentidel olnud võimalus väljendada oma arvamust ja saata meile oma märkused. Härra juhataja, ma tean hästi, et ei vastanud kõikidele märkustele, aga mitut hästi põhjendatud märkust võetakse arvesse. Kui soovite, siis minu arvates – tõlgendan siin arutelu õhkkonda – ei saa me jätta endid ilma vahendist, mis võib olla kasulik. Siin öeldi, et tulemuslikkust ei ole tõestatud. See on küll tõsi, aga sellegipoolest on esitatud mõningaid tõendeid ja nagu ma veidi aega tagasi sõnasin, oli kinnisel arutelul palju tunnistajaid, kes ütlesid, et broneeringuinfo süsteem võiks olla kasulik. Olen endiselt veendunud, et organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses võib see väga kasulik olla.

Seda arvesse võttes tuleb järgida eesmarke. Peame vältima andmete säilitamist ja seetõttu on vaja üsna karmi kontrolli. Sellepärast on minu arvates, nagu ma lõpetuseks ütlesin, vaja kaasata kõik andmekaitseorganid. Neljapäeval osalesin andmekaitseteemalisel kohtumisel, mille korraldasid enamik Euroopa andmekaitseorganeid, ja mulle jäi mulje, et praegu suureneb liikmesriikides tõepoolest soov anda andmete kaitsmise ülesanne sõltumatutele asutustele, kelle häält võetakse tõesti kuulda.

Seda ma tahtsingi öelda lõpetuseks arutelule, mis on olnud minu jaoks väga huvitav ja kasulik ning millest ma teavitan liikmesriike ja nende ministreid. Seda ma kavatsen teha.

Sophia in 't Veld, raportöör. – Härra juhataja, tahaksin volinikku vastuse eest tänada ning mul on väga hea meel temaga koos maha istuda ja kõik üksikasjad läbi arutada. Tulen veidikeseks eesmärgi juurde tagasi, sest küsimuses, mida broneeringuinfo teha saab ja mida mitte, on palju väärarusaamist. Broneeringuinfo on juba praegu, ilma ELi broneeringuinfo süsteemita kättesaadav; selleks on vaja vaid kohtumäärust ja piisavat põhjust. Ent piiramatute lisavolituste vajadust pole tõestatud. Seega ei vaidlusta ma broneeringuinfo kui sellise kasulikkust, vaid sean kahtluse alla selle massilise kogumise ja automaatanalüüsi.

Ma ei ole ainus, kes nii arvab; mul on väärt mõttekaaslasid. Andmekaitseasutused on samal arvamusel, aga neid eiratakse. Lennuettevõtjad räägivad sama. Samuti ütlevad seda lennujaamade julgeolekueksperdid; tsiteerin üht Ameerika Ühendriikide siseministeeriumi tellimisel koostatud aruannet ja annaksin selle hea

meelega teile. Selles on öeldud, et andmete kogumise ja teiste teadaolevate meetodite abil terroristide automatiseeritud tuvastamine ei ole eesmärgina sobiv. Ma ei mõelnud seda välja. Seda on öelnud siseministeeriumi palgatud julgeolekuekspertidid.

Tõendeid kasulikkuse kohta on, nagu te ütlesite, volinik, aga tegu on kasulikkusega narkokaubanduse ja ebaseadusliku sissevande vastu võitlemisel ja muudel eesmärkidel. See võib olla teile üllatus, aga mul ei ole põhimõtteliselt midagi broneeringuinfo kasutamise vastu neil eesmärkidel. Aga eesmärkide määratlemisel peame olema väga täpsed, et tagada proportsionaalsus ja piisavad õiguslikud tagatised.

Tahaksin lõpetada ühe väga isikliku märkusega. Ma olen väga kurb selle pärast, kuidas me oleme juba viis aastat broneeringuinfo üle vaieldud, aga nõukogu ja komisjon lihtsalt rühivad edasi nagu juhitud kaotanud rong. Tahaksin öelda Iirimaa ELi kodanikele, et kui teil on minuga sarnane soov lõpetada selline ebademokraatlik ja läbipaistmatu otsuste langetamine, siis palun hääletage uue ELi lepingu poolt.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval.

16. Programm Erasmus Mundus 2009–2013 (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel Marielle De Sarnezi koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse tegevusprogramm kõrghariduse kvaliteedi parandamiseks ja kultuuridevahelise mõistmise edendamiseks kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu (Erasmus Mundus) (2009–2013) (KOM(2007)0395 – C6-0228/2007 – 2007/0145(COD)) (A6-0294/2008).

Marielle De Sarnez, raportöör. – (FR) Härra juhataja, arutleme täna õhtul programmi Erasmus Mundus 2009–2013 üle, milles oleme viimaks nõukoguga kokkuleppele jõudnud. Seetõttu saab programm kehtima hakata 2009. aasta jaanuaris ja olla kasulik üliõpilastele, kes alustavad õppeaastat septembris. Siinkohal tahaksin tänada kolleege, kes koostasid tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, naiste õiguste ja soolise võrdsõuslikkuse komisjoni, eelarvekomisjoni, arengukomisjoni ja väliskomisjoni arvamused, ning samuti kolleege kultuuri- ja hariduskomisjonist. Muidugi tahaksin tänada ka Euroopa Komisjoni. Samuti tahaksin tänada ühingu Erasmus Mundus presidenti ja rakendusametite, kes abistasid meid oma eksperditeadmistega ja eelkõige kogemustega.

Peaegu täpselt viis aastat pärast Erasmus Munduse vastuvõtmist on mul hea meel esitleda teile seda teise põlvkonna programmi, mille eesmärgid on endiselt edendada Euroopa kõrghariduse kvaliteeti, võimaldada ELi-välisest riikidest ja Euroopast pärit andekaimatel üliõpilastel osaleda kõrgetasemelistes ühisprogrammides vähemalt kolmes ülikoolis ning kasutada kvaliteetseid vastuvõtutingimusi ja suuri stipendiume.

Eelmise programmi andmed räägivad iseenda eest: aastatel 2004–2008 valiti ja kiideti heaks 103 magistriõppekava, üle 6000 üliõpilase sai Erasmus Munduse stipendiumi, Euroopa ülikoolidesse tuli üle tuhande õppejõu ELi-välisest riikidest ning programmis osales üle 400 kõrgharidusasutuse Euroopast ja mujalt.

Uus programm koosneb kolmest meetmest. Esimene avab programmi doktorantidele ja võimaldab ka Euroopa üliõpilastel stipendiume saada, kuigi madalamal tasemel. Teine on pühendatud ainult partnerlusele ELi-väliste kõrgharidusasutustega ja kolmas hõlmab rahvusvahelist teabekampaaniat. Eelarve on 950 miljonit eurot. Võrdlusena võib öelda, et esimese programmi eelarve oli ainult 230 miljonit eurot.

Euroopa Parlament on programmis teinud mõned ülimalt olulised täiendused ja ma tahaksingi need teile ette lugeda, et teid omamoodi tänada. Esimene täiendus on see, et nüüd valitakse üliõpilasi akadeemilise kvaliteedi alusel ja see kehtib ka partnerluse raames. Teiseks järgitakse võimalikult tasakaalus esindatuse saamiseks geograafilise jaotuse kriteeriume. Kolmandaks järgitakse meeste ja naiste võrdse kohtlemise ning mittediskrimineerimise põhimõtteid. Neljandaks tuleb kaotada halduslikud takistused ja menetlused, eelkõige seoses viisadega. Liikmesriigid peavad võtma vajalikke meetmeid, et lihtsustada viisa andmist üliõpilastele, kes tulevad ELi-välisest riikidest ja liiguvad ringi mitmes liikmesriigis. Peame seda punkti eriti tähtsaks, kuigi seda oli läbirääkimistel nõukoguga pisut raske lahendada.

Järgmiseks julgustatakse vastuvõtvates ülikoolides võõrkeeli õppima. Doktorantuuriga on seotud vähemalt kolme Euroopa riigi kõrgkoolid. See võimaldab uurimistemade ja -tööde suurt mitmekesisust ning palju rohkem liikumisvõimalusi. Stipendiumid on paremini välja töötatud ning nendes arvestatakse õppemaksu

ja hinnangulisi kulutusi õppetööle. Tihedat koostööd on tehtud Taani alalise esindusega ja Taani haridusministeeriumi õppemaksueksperdiga ning see on võimaldanud jõuda kõigile vastuvõetava kompromissini. Julgustatakse avaliku ja erasektori partnerlust ülikoolidega ja pööratakse erilist tähelepanu ajude väljavoolu probleemile. Teise meetme raames eraldatakse ja kasutatakse vahendeid kooskõlas arenguvahendite ja välissuhete valdkonna vahendite eesmärkidega. Ülikoolides pakutav teave muutub selgemaks. Lõpetuseks saab hindamisaruanne, mis tuleb koostada kahe aasta pärast, üksikasjalikum ning selles on andmed meetmete ja geograafiliste piirkondade lõikes eraldi.

Daamid ja härrad, kokkuvõttes on Erasmus Mundus suurepärane programm ja annab raskel ajal Euroopast positiivse kuvandi. Niisiis loodan, et parlament võtab selle vastu ning täidab paljude Euroopa ja kogu maailma üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste soovid.

Ján Figel', komisjoni liige. – Härra juhataja, mul on hea meel siin olla ja taas tänada tugeva poliitilise toe eest hariduse valdkonnas, nimelt järgmise viie aasta teise programmi Erasmus Mundus eest. Minu meelest näitab seda tuge hästi see, kui kokkuleppele jõutakse esimesel lugemisel.

Eriti tahaksin tänada raportöör Mariella De Sarnezi, aga samuti kultuuri- ja hariduskomisjoni ja teisi parlamendikomisjone, konkreetselt väliskomisjoni ja arengukomisjoni kui partnereid tõhustatud koostöös.

Nagu raportöör ütles, on see maailmakvaliteediga programm. See edendab kultuuridevahelist mõistmist, aga ka inimestevahelisi sidemeid ja programmi loomisest alates on Euroopas tekkinud üle saja ühise magistriprogrammi. Üliõpilastele ja õppejõududele on antud üle 7000 stipendiumi. Ja minu arvates suudame suurema eelarvega, nagu mainiti (suur tänu veel kord Euroopa Parlamendile ja nõukogule), rahuldada kasvavat nõudlust selle programmi järele ja vaimustust selle üle. Programmi teine etapp jätkab seniseid meetmeid, aga seal on ka uuendusi. Seal on uusi elemente, sest see tähendab programmi laiendamist doktorantuurile, see tähendab seda, et ühisprogrammides saavad osaleda ka kolmandate riikide ülikoolid, ning selle raames antakse Euroopa üliõpilastele täielikke õppestipendiume, et nad saaksid osaleda ühistes magistrantuuri- ja doktorantuuriõpingutes.

Nagu juba öeldud, tulevad Erasmus Munduse „koostööaknad” ühte majja ehk ühe katuse alla. Selle meetmega seotud partnerlussuhted jätkuvad: need võimaldavad teadmiste, üliõpilaste ja professorite vahetust kõikidel kõrghariduse tasanditel. Muidugi arvestatakse jätkuvalt asjaomaste riikide vajaduste ja prioriteetidega, aidates sellega kaasa nende arengule.

Lõpetuseks tahan öelda, et mul on väga hea meel, et Euroopa Parlament ja nõukogu toetasid programmi ülesehitust sellisena, nagu see välja pakuti; samuti on mul hea meel väärtuslike täienduste üle sellistes küsimustes nagu viisad, ebasoodsas olukorras rühmad ja uute doktorantuuriõppekavade miinimumnõuded.

Lubage mul lõpetada tänusõnadega Euroopa Parlamendile, sest töö ei olnud lihtne. Meie komisjonis oleme täiesti nõus saavutatud kokkuleppega, mis kajastub kompromissmuudatusettepanekutes, mille esitasid Marielle De Sarnez, Doris Pack, Ljudmila Novak, Christa Prets ja Helga Trüpel. Niipea kui ametlik õigusloomeprotsess on lõpule viidud, avaldame konkursiteate, et tagada seniste õppekavade sujuv jätkumine ja uute programmide valimine.

Samuli Pohjamo, väliskomisjoni arvamuse koostaja. – (FI) Härra juhataja, väliskomisjoni arvamuse koostajana tahaksin rääkida programmi välispoliitilisest küljest. Vahendid selle jaoks võetakse Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendist ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendist.

Väliskomisjoni esitatud muudatusettepanekutega püüti tagada, et programmi eesmärgid kajastaksid neid poliitilisi prioriteete. Samuti tuletas väliskomisjon kõigile meelde, et Euroopa Parlamendil on õigus ühisabi rakendamise üle järelevalvet teostada, ja nõudis viisapoliitika parandamist. Paljusid väliskomisjoni muudatusettepanekuid on arvesse võetud, selle eest tahaksin tänada raportöör De Sarnezi ning kultuuri- ja hariduskomisjoni. Lisaks soovin rõhutada, kui oluline on usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlev institutsioonidevaheline kokkulepe ning otsus 1999/468/EÜ, eelkõige selle artikkel 8, mille kohaselt peab komisjon konsulteerima Euroopa Parlamendiga.

Lõpetuseks tahan kõigile taas meelde tuletada ELi väärtusi ja välispoliitika eesmäärke programmi elluviimisel ning vajadust kolmandates riikides programmi paremini tutvustada.

Alessandro Battilocchio, arengukomisjoni arvamuse koostaja. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, esiteks tahaksin tänada raportöör De Sarnezi, kes on koostanud suurepärase koondraporti, vaatamata sellele, et komisjon ja eelkõige nõukogu ei ole alati olnud parlamendi tungivatele palvetele avatud.

Arengukomisjon kiitis minu raporti ühehäälselt heaks. Mõne meie kommentaariga nõustuti; teiste küsimustega ei ole me päris rahul. Aga vastutustundest oleme otsustanud tagasi tõmbuda, sest arvame, et kõige olulisem on kogu pakett esimesel lugemisel vastu võtta, et programm võiks alata järgmise aasta esimesel jaanuaril.

On suurepärane, et üliõpilaste rahastamine on neljakordistunud, aga tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et märkimisväärne summa võetakse arenguks mõeldud vahenditest – arengukoostöö rahastamisvahendi ja Cotonou lepingu arvelt. Seetõttu kanname hoolt selle eest, et nõuda täielikku vastavust üldisele õiguslikule raamistikule, eelkõige mis puudutab arengukoostöö rahastamisvahendit. Seniks tahaksin soovida edu paljudele Euroopa ja kogu maailma noortele, kes sõpruse ja jagamise vaimus ning sooviga õppida ja areneda saavad osa sellest erakorralisest hariduskogemusest.

Teresa Riera Madurell, *naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Härra juhataja, volinik; naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjon on arvamusel, et programmi esimese etapi edu oli naiste osaluse poolest vähelubav – naiste osakaal oli 44%, aga osalus oli riigiti väga erinev ja naisõppejõude oli ainult 22%, millega ei saa meie arvates kuidagi rahul olla.

Teises etapis on meil seega kaks eesmärki: esiteks seista taas võrdsete õiguse eest hariduse omandamisel, et ühiskonnad oleksid õiglased ja demokraatlikud, ning teiseks suurendada naiste osalust, et teaduses ja kultuuris anne kaotsi ei läheks. Seda kõike on võimalik saavutada sootundlike valikukriteeriumidega, sooliselt tasakaalustatud esindatusega programmi komiteedes ja soolisel alusel esitatud andmetega hindamisaruannetes.

Me teame, et paljudes riikides takistab naiste olukord soolist võrdsuslikkust, aga meie arvates oleks komisjonilt vaja selles valdkonnas lisapingutust.

Kiitus raportöörile.

Ljudmila Novak, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (SL) Programmi Erasmus Mundus üle arutlesid paljud parlamendikomisjonid, nii et raportööril ei olnud kompromisslahenduste leidmine kerge. Pooldame Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonis väga programmi võimalikult varast, esimesel lugemisel vastuvõtmist, et seda oleks võimalik uuel aastal rakendada hakata.

Üleilmne areng nõuab eri kogemuste ja teadussaavutuste vahetust, samuti noorte teadlaste õhutamist aktiivsusele. Programm edendab hariduse kvaliteeti ja sugude võrdset esindatust ning samuti võimaldab erivajadustega inimestel võrdsetel alustel osaleda.

Kuigi soovime meelitada siia kolmandate riikide noori teadlasi, ei tohi me seda tehes aidata kaasa ajude äravoolule riikidest, kus on niigi puudus koolitatud personalist, kes rahuldaks nende oma vajadusi vaesuse vastu võitlemisel. Liigagi sageli juhtub, et ühe käega anname abi, aga teisega võtame veel rohkem tagasi.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon pooldab selles programmis (aga ka mujal) haldustakistuste kaotamist ja viisade andmise süsteemi parandamist, et parimad üliõpilased ja teadlased saaksid pühenduda õppimisele ja teadustööle oma valdkonnas ega peaks muretsema haldustakistuste pärast, mis raskendavad nende õppetöö algust.

Lissy Gröner, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, programmi Erasmus Mundus toetamisega edastab Euroopa Parlament kriisi ajal õige signaali. Üksteisele lähemale liikumine hariduse kaudu ja ELi arendamine üleilmseks õppimise tippkeskuseks on sotsiaaldemokraatide üks traditsioonilisi nõudmisi.

Ent 950 miljoni euro suurune eelarve näib selle perioodi jaoks tagasihoidlik, eriti kui võrrelda seda sadade miljarditega, mida praegu pangajuhtide saamatuse tõttu kulutatakse.

Jätkata tuleb tippkvaliteedi poole püüdlemist, mis oli programmi esimese etapi aluseks. Uue programmiga püütakse ka edendada kultuuridevahelist mõistmist ja koostööd kolmandate riikidega ning kiirendada nende arengut kõrghariduse valdkonnas. Kõige olulisemad uued punktid on esimese algatusega võrreldes ühiste doktorantuuriõppekavade kaasamine, suuremad stipendiumid ja tihedam struktuurne koostöö kolmandate riikide ülikoolidega.

Edusamme on tehtud kõigis kolmes valdkonnas. Magistrantuuri- ja doktorantuuriõppekavade eesmärk on propageerida Euroopa kõrghariduse kvaliteeti kogu maailmas. Ka selles on tehtud edusamme. Arvesse on võetud kolmandatest riikidest pärit üliõpilastele mõeldud kulutuste suurenemist ja tänu meie raportööri läbirääkimisuskustele on programmi Erasmus Mundus III parlamendi soovil sisse viidud paremad põhikriteeriumid.

Meie eesmärgid – geograafiline tasakaal, sugupoolte võrdne esindatus, viisaprobleemide kaotamine – on saanud nõukogu toetuse. Olime selles edukad programmiga Noored ja peame seda Erasmusega kordama.

ISTUNGI JUHATAJA: ADAM BIELAN

asepresident

Hannu Takkula, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FI) Härra juhataja, volinik Figel', alustuseks tahaksin tänada selle programmi Erasmus Mundus eest meie suurepärase raportööri Marielle De Sarnezi. Nagu volinik mainis, on see tõepoolest oluline programm – see on eeskuju. See on üks neid edulugusid, mida me Euroopa Liidus oleme suutnud luua, näha ja rakendada, ning ma arvan, et see programm oma uuel kujul laieneb ja on veel edukam.

Nüüd anname ka kolmandate riikide üliõpilastele võimaluse selles programmis osaleda, kasutada seda oma teadmiste ja oskuste parandamiseks ja minna siis tagasi oma riiki ja ka seal õitsengut luua. Arengukoostöö ja sotsiaalne külg peavad olema olulised osad, sest euroopalik lähenemine peab olema selline, et oleme valmis andma endast midagi ka teistele maailmajagudele, ehitades nii üles mitte ainult Euroopat, vaid kogu meie ühist maailma.

Noored teadlased, üliõpilased ja õppejõud on Lissaboni strateegia eesmärkidele vastaval Euroopa ülesehitamisel esiridades. Uuenduslikkus, uurimistegvus ja lisandväärtuse loomine – seda on meil vaja, kui tahame tulevastel kümnenditel tagada jätkusuutlikku majanduskasvu.

Selles programmis on erilist tähelepanu pööratud võrdsuse küsimusele. Peame tagama võrdsuse püsimise ja samamoodi oluline on tagada, et puuetega inimesed saaksid samuti täiel määral neis programmides osaleda. Üks mure, mida paljudes sõnavõttudes on väljendatud, on varasemad probleemid bürokraatia ja viisapoliitikaga; loodetavasti suudame ka need kaotada ja tagada sellega programmi väga kiired tulemused. Niimoodi näeme sellest tulenevaid edulugusid.

Täna teid, härra juhataja ja proua De Sarnez. See on suurepärase töö ja siit tasub edasi minna.

Mikel Irujo Amezaga, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (ES) Volinik, proua De Sarnez, arvan, et teie valmisolek muudatusettepanekute suhtes üksmeelele jõuda sai kultuuri- ja hariduskomisjonis peaaegu üksmeelse tänu ja tunnustuse osaliseks ning sama on siin.

Nagu te oma kõnes ütlesite, on üks paljudest programmi eesmärkidest anda edasi positiivne kuvand. Meie arvates on raporti positiivseks tulemuseks edukas püüdlus saavutada tasakaal esialgses ettepanekus kvaliteediks nimetatud ja arengukoostöö tegeliku tähenduse vahel. Vajadus tagada, et see kvaliteet ei tekitaks ajude äravoolu, kajastub muudatusettepanekutes minu meelest selgelt. Oleme suutnud jõuda selles üldisele üksmeelele ja meie arvates on see selgelt raporti positiivne tulemus. Teine positiivne asi on nõudmine suurema kontrolli järele kogu stipendiumide andmist käsitlevas lõikes; see oli algselt meie fraktsiooni muudatusettepanek, mis kiideti heaks. Seetõttu veel kord suur tänu proua De Sarnezile ning kiitus kultuuri- ja hariduskomisjonile selle raporti eest.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Härra juhataja, ma hääletan homme otsustavalt selle raporti vastu, sest programm Erasmus Mundus on praegusel kujul mulle täiesti vastuvõetamatu. See on vastuvõetamatu sellepärast, et selles eelistatakse ELi-väliseid üliõpilasi Euroopa üliõpilastega võrreldes põhjendamatult liiga palju.

Arvud räägivad iseenda eest. Alates programmi algusest 2004. aastal on selles osalenud umbes 41 50 üliõpilast väljastpoolt liitu. Üheaastase õppekava stipendium on 21 000 eurot, kahe aasta jaoks 42 000 eurot. See tähendab, et väljastpoolt liitu osalevatele üliõpilastele kulutatakse kokku tervelt 161 850 000 eurot.

Need umbes 200 ELi üliõpilast, kes programmis osalesid, said väljaspool Euroopat õppimiseks keskmiselt vaid 3100 eurot. See tähendab vaid 620 000 euro suurust kogumaksumust.

Sedalaadi diskrimineerimine on mulle vastuvõetamatu ja programmi laiendamine on täiesti vale.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, volinik, alustuseks tahaksin raportööri kiita suurepärase töö eest ja teiste parlamendikomisjonide töö eduka koordineerimise eest. Programmi raames anti aastatel 2004–2008 kolmandate riikide üliõpilastele 4424 stipendiumi ja selles osales 323 ülikooli. See annab ettekujutuse selle suurusest.

Uus programm Erasmus Mundus peab kohanema suurema liikuvusnõudega, kuid säilitama samas oma taseme. Euroopa magistrantidele ja doktorantidele tuleb kindlasti anda stipendiume, et parandada nende liikuvust Euroopas ja kolmandates riikides, sest varem kohaldati nende liikumise suhtes ajapiiranguid.

Samuti olen raportööriga nõus, et stipendiumi määramisel tuleb arvesse võtta õppemaksu suurust, üldisi õppekulusid ja üliõpilase elamiskulusid sihtriigis. Lõpetuseks tahan öelda, et komisjon peaks kaaluma võimalust pakkuda eristiimuleid sellistele riikidele nagu Kreeka, Austria, Slovakkia ja üldiselt Euroopa Liidu uued liikmesriigid, kes on Erasmus Munduse ühingutes alaesindatud. See tähendaks ühtsemat poliitikat haridusega seotud liikuvuse parandamisel Euroopa Liidus.

Christa Prets (PSE). – (DE) Härra juhataja, härra volinik, on väga teretulnud, et pärast viit aastat (mis on programmi kestus) on juba näha paranemist ja seega saame selle kõrgemale tasandile viia nii sisuliselt kui ka rahaliselt.

Euroopa Parlament ei võta tavaliselt raportit nii õhinal esimesel lugemisel vastu, aga arvan, et see raport on nii hästi kirja pandud ja me saame selle sisuga nii väga nõus olla, et olulisem on sellega esimesel lugemisel ühele poole saada kui projekti takistada. Ükski üliõpilane ei mõistaks, milleks meil veel teist lugemist vaja oli. Minu arvates on väga oluline edendada kultuuridevahelist mõistmist ja koostööd kolmandate riikidega, mitte loetleda piinliku täpsusega arve, et mida see ja too meile annab, nagu mõned parlamendiliikmed just tegid. Vahetus on alati olnud kasulik ja me oleme sellest alati võitnud. Kõik pooled võidavad. Sellele teistmoodi vaatamine on kitsarinnaline ja veidi väiklane.

Samuti peame programmi paremini propageerima, reklaamima seda vähese osalusega riikides veelgi enam ja muutma paljud asjad lihtsamaks. Kokkulepe viisaküsimuses on väga oluline ja põhimõtteline, nagu ka näiteks osalustasude ühtsus riigiti. Projekti edasiarendamiseks on vaja rohkem võrdluseluseid ja lihtsustamist. Kõikide riikide geograafiline esindatus peaks olema muidugi võimalikult laialdane, et projekt oleks veelgi edukam.

Võime nende viie aasta üle tõesti uhked olla ja tulevikus saavutame kindlasti veel paremaid tulemusi. See on kooskõlas vahetuse valdkonnaga ja Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastaga 2008, mis ei peaks piirduma vaid igasuguste aruteludega, vaid rakenduma ka praktikas.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – Härra juhataja, tahaksin proua De Sarnezi kiita väga laiahaardelise raporti ja selle suuremeelsete eesmärkide eest. On väga oluline, et see programm aitab andekatel üliõpilastel ja õppejõududel saada Euroopa Liidus kvalifikatsiooni ja kogemused, et rahuldada tööturu nõudeid, ning konkreetselt partnerluse raames julgustada neid oma kogemusi ja kutseoskusi kodumaale naastes jagama.

Tahan rõhutada, et Erasmus Mundus tagab tänu suuremale liikuvusele Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel kõrgharidusasutuste paremini üles ehitatud rahvusvahelise koostöö, mis parandab nii juurdepääsu Euroopa kõrgharidusele kui ka selle nähtavust kogu maailmas. Rõhutan, et programmi elluviimisel tuleb pidada silmas akadeemilise kvaliteedi eesmärke ja tasakaalustatud geograafilist esindatust, vältides teatud Euroopa riikide alaesindatust ning Aasia üliõpilaste liiga suurt hulka võrreldes näiteks Vahemere maade või AKV riikide omadega.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja; volinik, alustuseks tahaksin kiita teid usinuse ja esitatud uue programmi eest. Samuti tahaksin tänada raportöör De Sarnezi ja oma kolleege, kes töötasid selle nimel, et ettepanek oleks parem ja kokkulepe hea. Lubage mul tuua esile selle programmi olulisus liikuvuse jaoks Euroopas, sest see võimaldab eurooplastel tutvuda välismaailmaga ning aitab kaasa Euroopa rollile tänapäeva maailma arengus ja kultuuridevahelises dialoogis.

Lubage mul tuletada parlamendile meelde, et see programm võib toimida kui lisand meie käsutuses olevale kahele uuele instrumendile – Euroopa ja Vahemere piirkonna ülikoolile ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudile; peame siin kasutama ära kõiki võimalusi, ilma et midagi kattuks.

Samuti tahaksin märkida, et peame arvestama nii kvalitatiivse hindamise ja analüüsi kui ka arvnäitajatega, mis on mõnikord positiivsed ja mõnikord negatiivsed. Peame vaatama, mis riigid ei osale ja miks, sest Erasmuse kohaldamise, käsitlemise ja hindamise viisid on tõepoolest ülikooliti erinevad.

Seetõttu on kahju, et moonutuste, haridusasutuste vale lähenemise või eri riikide bürokraatia tõttu neid võimalusi ei kasutata.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) 2004. aastal õppis teistes riikides 2,5 miljonit tudengit, aga neist 70% õppis tegelikult vaid kuues riigis. 2007. aastal kulutati 1,84% Euroopa Liidu SKTst uurimis- ja

uuendustegevusele. Tahaksin esitada teile veel mõned arvud: 81% uurimis- ja arendustegevusele eraldatud vahenditest kasutati tööstussektoris, aga ainult 42% tööstusettevõtteid tegeles uuendustegevusega. See tähendab, et kui me tahame konkurentsivõimelist majandust, peab meil olema teadlasi ning magistri- ja doktorikraadiga inimesi.

Programmi Erasmus on vaja jätkata. Peame laiendama seda ka doktorantidele. Samuti peame eraldama rohkem raha Euroopast pärit osalejatele. Tahaksin rõhutada, kui oluliseks peetakse uues programmis Erasmus Mundus võõrkeelte õppimist. Lõpetuseks tahaksin öelda, et sellele Erasmuse osale, mis tegeleb noorte ettevõtjatega, tuleks samuti eraldada rohkem vahendeid.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Lugupeetud volinik, raudse eesriide langemine on noortele andnud Euroopa Liidu 27 riigis tohutuid võimalusi, eelkõige hariduse valdkonnas. Vahetuskülaskäigud ja doktoriõpingud Euroopa tunnustatud ülikoolides kaotavad suhtlustakistused ning seetõttu kuulasin ma huviga üksikasjalikku teavet, mida raportöör ja volinik Figel' esitasid.

Mäletan enda tudengiaastaid, kui mulle, slovakele anti võimalus õppida Budapesti Ülikooli arhitektuuriteaduskonnas. Vaatasin kadedusega oma kaastudengeid, kes said minna Pariisi töökogemusi hankima. Mina ei saanud Prantsusmaa viisat. Tänu taevale, et meie lastel selliseid probleeme enam pole.

Seetõttu tahaksin ka ühineda kolleegidega, kes rääkisid vajadusest muuta viisade saamise kord lihtsamaks kolmandate riikide – Ukraina, Valgevene, Gruusia ja Moldova – üliõpilastele, kes tahavad teada, kuidas ELi tudengid elavad. See oleks selge märguanne neile riikidele, keda me tahame ELile lähendada.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Härra juhataja, volinik, meie jaoks on eriti tähtis laiendada programmi Erasmus Mundus kohaldamisala selle kaudu, et püüame muuta ta tõhusaks abivahendiks liikmesriikide ja teiste selle geograafilisse kohaldamisalasse kuuluvate riikide kõrghariduse taseme parandamisel. Kui tööturu jaoks on eriti oluline tagada tööjõu liikuvus, siis ühtne haridus- ja majanduspiirkond peab pakkuma liikuvust kvalifikatsiooni omandamiseks.

Tahaksin kiita komisjoni ja raportööri pingutuste eest, mida nad on teinud, et saavutada selle laiendatud programmi rakendamisel tulemusi. See programm on üks põhjus ja võimalus luua samalaadse sisuga haridusprogramme, mis mitte ainult ei soodusta seda protsessi, vaid aitavad anda tulevikus ülikoolilõpetajaid ja doktorante ning täidab ELi majanduslikele prioriteetidele vastava hariduse nõudeid. Lõimumine hariduses on üldise arengu tagatis. See programm on veelgi ajakohasem seetõttu, et paljudes riikides on viimasel ajal huvi doktorantuuriõppekavade vastu vähenenud ning kõrghariduse hankimise ja andmise keskkond on muutunud.

Aitäh.

Mihaela Popa (PPE-DE). – (RO) Kui räägime Erasmus Mundusest, siis räägime meelelaadi vahetamisest, vahetusest, mis toimub eelkõige liikuvuse, arvamuste vahetamise ning mitmekeelsuse ja – nagu volinik ütles – inimestevaheliste suhete edendamise kaudu.

Erasmus Mundus on üliõpilastele, doktorantidele ja õppejõududele nii oluline sellepärast, et elame liikivas Euroopas, kus iga riik säilitab oma identiteedi, aga samal ajal püüab tunda ja mõista teda ümbritsevaid riike. Võimalus pääseda teabele ligi õigel ajal, kohaselt ja professionaalselt on ülimalt oluline, et üliõpilased saaksid kõikidest Euroopas Liidus pakutavatest võimalustest kasu.

Sellepärast esitasin selle raporti projekti kohta muudatusettepaneku, milles palusin luua magistriõppekavade jaoks liikuvuskava, mis sisaldaks Euroopa Erasmus Munduse teabeportaali. See programm on oluline eelkõige Euroopa Liidu aluseks olevate väärtuste propageerimiseks avalikkuse seas. Selle all mõtlen ma inimõiguste austamist, sotsiaalset mitmekesisust, sallivust ja rahu, mida meil sel planeedil nii väga vaja on.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Rumeenia Iași linna raadiojaamades räägiti täna hommikul kolmapäeval toimuvatest erakordsetest sündmustest seoses liikuvusega programmi Erasmus raames. Üle saja noore enam kui 17 riigist kogunevad ülikooli auditooriumi, kus ülikooli juhtkond ja kõik noored tervitavad neid traditsiooniliselt soola-leivaga. Mida rohkem võiks tahta kui selliseid sündmusi, kus kogu Euroopast pärit noored tulevad kokku kultuuride paljususe ja mitmekeelsuse nimel? Arvan, et programmi laiendamine parimatele üliõpilastele, kes oskavad kõige rohkem võõrkeeli, oleks teretulnud – see oleks midagi, millest Euroopa saaks kindlasti kasu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Noortevahetus on liidu üks juhtivaid projekte. Noortevahetus on üks parim viis meie ressursse kasutada, sest see on oluline panus tõelise ühtsuse ja koostöö loomiseks kogu maailmas.

Erasmus Munduse teisest programmist rääkides tahaksin tõstatada sihtkohtade küsimuse. Pean silmas arengumaadesse või Balkani riikidesse sõitvaid eurooplasi. Arvan, et lisaks stipendiumide kavandatud suurendamisele tuleks püüda panna eurooplasi neisse riikidesse rohkem reisima. Need, kes osalevad vahetustes nimetatud vähempopulaarsete riikidega, õpiksid paremini tundma kohalikke tavasid, kultuuri ja poliitikat. Nad õpiksid tundma kaugeid maid ja inimesi. Meie teadmised neist kipuvad olema killustatud ja nende aluseks on sageli negatiivsed stereotüübid.

Minu arvates peaksime edendama noortevahetust Valgevene, Ukraina ja Gruusiaga. Nende riikide tudengitele oleks meie kõrgharidusasutustes õppimine suurepärane võimalus areneda lääne standardite järgi. Neil peaks olema võimalus omandada meie demokraatia toimimise põhimõtted. Need oleksid neile eeskujuks.

Euroopa Liit on väga pühendunud nende riikide läänemeelsete poliitikute toetamisele. Täna tudengitest võib saada homne eliit. Nad võivad kasutada meie kõrgharidusasutustes viibimise ajal õpitut selleks, et mõjutada muutusi oma kodumaal.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, Euroopal on hädasti vaja häid oskustöölisi, teadlasi ja häid asjatundjaid. Sellepärast on mul väga hea meel Erasmus Munduse järgmise etapi üle, mille eesmärk on tekitada selliseid inimesi. Arvestades Euroopa kõrgharidusasutuste praegust reitingut maailmas, toimub programm väga õigel ajal. Kahjuks ei ole see reiting praegu nii hea kui mõned kümnendid tagasi.

Ent tahaksin esile tuua mõned programmi Erasmus Mundus juriidilised probleemid. Kõikides liikmesriikides kaksiktunnistusi ei aktsepteerita. Seetõttu on kõnealuste meetmete läbiviimiseks vaja muuta liikmesriikide õigusakte. Teine väga oluline küsimus, mida soovin tõstatada, on see, et peaksime vaatama, kes programmi abi saab. Meile tulevad kolmandate riikide üliõpilased, aga neist mõne kodumaal ei ole kahjuks endiselt demokraatiat. Mulle on teada antud, et Valgevene ei saada meile oma parimaid, vaid ainult neid, keda toetab president Lukašenka diktatuur ja kohalik KGB.

Jamila Madeira (PSE). – (PT) Härra juhataja, daamid ja härrad, palun veel kord hiline mis pärast vabandust. Tähistame sel aastal Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastat. Vajadus, et kõik osaleksid, ning arusaam, et haridus, teadmised ja eri kultuuride vaheline suhtlemine on olulised, on juba juurdunud tões. Sellepärast on mitmetes valdkondades läbi viidud palju selle aastaga seotud algatusi.

Ka programmil Erasmus Mundus on selles oma roll ja see on selle uue perspektiivi raames juba lisatud uude määrusesse. Programm Erasmus Mundus aitab oluliselt kaasa ELi tippkeskuste loomisele, mis piirab teatud määral ajude äravoolu Euroopa Liidust. Samuti on sellel oluline osa Euroopa väärtuste propageerimises kolmandate riikide kodanike seas, kes tulevad siia õppima ja kes leiavad vanas maailmas erakordse kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse, mis on väga ligitõmbav ja mis eristab meid muu maailma eeskujudest.

Ent dialoogi ja kultuuridevahelise mõistmise teel on olnud ka probleeme. Erasmus Munduse üliõpilaste viisade probleem ja sagedased probleemid viisade hankimise ja pikendamise on pannud tudengid sageli elama Euroopa Liidus poolsalaja, sest nad käivad samadel kursustel, aga nende turistiviisad on mõnikord agunud.

Minu arvates on väga oluline ja hädavajalik leida lahendus, mis tagab nende üliõpilaste viisadega seotud küsimustes kiiruse, läbipaistvuse ja tõhususe. Keelteoskus on samuti oluline, sest see võimaldab kultuurilist mõistmist ja koeksisteerimist väljaspool *rangelt* akadeemilist keskkonda. Seetõttu peab see eeldus olema kindlasti tagatud. Lõpetuseks pean tänama proua De Sarnezi kogu selle protsessi läbiviimise viisi eest ja tasakaalustatud raporti eest.

Ján Figel', komisjoni liige. – (SK) Tahaksin tänada eelkõige väga elava arutelu eest, milles rõhutati üksmeelt suurema ja parema liikuvuse nimel, teisisõnu Euroopa nimel, mis valmistab konkreetselt hariduse abil oma ja välisüliõpilasi ette avatuma rahvusvahelise keskkonna ja suurema vastutustunde jaoks. Tahaksin esitada selle teema kohta vaid mõned märkused.

Olen täiesti nõus, et Erasmus Mundus on väga oluline vahend – mitte ainult liikuvuse jaoks, vaid ka näiteks selleks, et muuta Euroopa ülikoolid ligitõmbavamaks ja luua Euroopa kõrgharidusruum, see tähendab Bologna protsessi jaoks. Ja mõne aasta pärast on tulemused näha, sest see ei hõlma mitte ainult kogu Euroopat, vaid ka Euroopa-väliseid riike, kes osalevad protsessis, ning Euroopal on tänapäeva maailma rahvusvahelises

liikuvuses suurem roll. Näiteks osaliselt tänu Erasmus Mundusele saame nüüd Hiina ametliku statistika põhjal öelda, et Hiina üliõpilasi suundub Euroopasse rohkem kui Ameerika Ühendriikidesse.

75% Shanghai edetabeli tippülikoolidest osaleb programmis Erasmus Mundus. See on vaid nelja aasta järel suurepärase tulemus. Mis puudutab valiku kvaliteeti, siis näiteks asjaolu, et igale programmi kohale on viimase nelja aasta jooksul olnud kaheksa kandidaati (mis teeb suhteks 8 : 1), on valikuks suurepärase eeltingimus ja samuti kinnitab see suurt nõudlust programmi järele ja selle kvaliteeti. Ühele ülikoolile või konsortsiumile seitsmest antakse võimalus. Seega valitakse seitsmest pakkumisest üks konsortsium. Asjaolu, et edukad on 15%, tõestab kvaliteeti.

Mis puudutab teavet, siis teeme kõik võimaliku, et see jõuaks sinna, kus seda ei ole, et programmi jaotus ja osalus oleks rohkem tasakaalus. Eelkõige kehtib see uute liikmesriikide kohta, aga ka rahvusvahelises plaanis. Nagu teate, loome väga olulist veebilehte aadressil study-in-europe.org, mis on kasulik kõigile, kes tahavad saada asjaomast teavet. Lisaks korraldame konkreetsetele sihtrühmadele mõeldud sihipäraseid teabekampaaniaid.

Sellepärast programmi kohandataksegi, et see võimaldaks kahesuunalist liikuvust – mitte ainult ELi liikmesriikidesse, vaid ka neist välja –, see on minu arvates väga oluline kvalitatiivne muutus, mis annab tulemusi. Oleme huvitatud ühisdiplomitest ja ühisõppekavadest, mis aitaksid kaasa reformidele ja Euroopas õppimise lihtsustamiseks muutumisele. Lõpetuseks tahan öelda, et nagu praegu, on Erasmus Mundus ka nelja aasta pärast üks kvaliteetsemaid rahvusvahelisi tippklassi programme, nii et minu arvates parandab see aja jooksul Euroopa ülikoolide seisundit, et nad ei oleks enam edetabeli teises pooles, vaid maailma parimate seas. See on meie koostöö mõte.

Täna teid väga ja edu programmi rakendamisel!

Marielle De Sarnez, *raportöör*. – (FR) Härra juhataja, täna kõiki kolleege, kes sõna võtsid. Toetan kõike, mida nad põhiküsimuse kohta ütlesid, ja mul on väga hea meel ülimalt laialdase üksmeele üle, mis meid täna õhtul ühendab.

Suur tänu Euroopa Komisjonile abi eest selles töös. Suur tänu kultuuri- ja hariduskomisjonile, selle esimehele ja sekretariaadile, kes on olnud väga tegus. Suur tänu kõikidele kultuurikomisjoni liikmetele. Suur tänu ka neile arengukomisjoni, väliskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni liikmetele, kes sõna võtsid.

Tahaksin lühidalt öelda, et olen teie eesmärkidega täiesti nõus. Peame parandama naiste osalust programmis ning tagama vahendite kasutamise kooskõlas arengu- ja välissuhete eesmärkidega. Selles küsimuses peab Euroopa Parlament olema ja on tulevastel aastatel tähelepanelik.

Kui jõuame kokkuleppele esimesel lugemisel, mis, ma usun, saab homme hommikul reaalsuseks, siis sellepärast, et igaüks meist on täitnud oma osa täiel määral ja positiivselt. Meie kontaktid Euroopa Komisjoniga, parlamendiliikmete muudatusettepanekud, arutelud kultuurikomisjonis, arvamused koostanud komisjonide töö – kõik see on lõpptulemuseks andnud kvaliteetse programmi. Olen teile selle eest südamest tänulik. Arvan, et sel moel oleme hakkama saanud kasuliku ülesandega ja näidanud, et Euroopa suudab olla ühtaegu nii nõudlik kui ka suuremeelne.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult*. – (IT) Täna teid, härra juhataja; nagu ma oma varasemas sõnavõtus juba mainisin, on arengukomisjon programmi Erasmus Mundus eesmärkidega nõus ja toetab seda ettepanekut. Minu raportis olid ettepanekud, mida raportöör võttis arvesse. Ent tahaksin paluda komisjoni: ärgem korrakem vanu vigu. Vaid mõni kuu tagasi olime sunnitud pöörduma Euroopa Kohtusse, et tagada vastavus arengukoostöö rahastamisvahendit käsitlevatele õigusnormidele. Põhimõte, millest tahame kinni pidada, on lihtne ja sirgjooneline: arengu jaoks mõeldud vahendeid tuleb ka tegelikult kasutada täiel määral arendustegevuse jaoks. Võtame volinik Figel'i sellesisulise lubaduse teadmiseks ja jälgime tähelepanelikult, et vastavast õiguslikust raamistikust peetaks täielikult kinni.

Genowefa Grabowska (PSE), *kirjalikult*. – (PL) Euroopa Parlamendi liikmena ja pikaajalise õppejõuna olen olnud tunnistajaks kõrgharidusasutuste ja üliõpilaste omavahelistest sidemetest saadavale kasule. Sellepärast

toetan täielikult meie ees olevat raportit ja nõustun raportööri ettepanekutega. ELi algatatud üliõpilasvahetus on nüüd väga hästi arenenud ja sellest on saanud hiilgav näide riikideülesest erakordselt tulemuslikust koostööst. Juba üle miljoni üliõpilase on saanud võimaluse õppida teises Euroopa riigis. Erasmus Mundus on uuem üliõpilaste liikuvuse ja akadeemilise koostöö programm. See pakub endiselt inimestele väljastpoolt ELi võimalust õppida Euroopa riikides. Lisaks on Euroopa tudengitel tänu sellele programmile võimalus saada kogemusi kõikjal maailmas asuvatest partnerasutustest.

Euroopa Parlament on ELi ainus demokraatlikult valitud institutsioon. Arvan, et tema tähelepanu sellele programmile tugevdab programmi ja tagab sellele suurema tähtsuse liikmesriikides, ülikoolilinnades ja asjast huvitatud kõrgharidusasutustes.

Sellepärast toetan kõiki ettepanekuid ja ideid, kuidas kaotada veel alles jäänud takistused, sealhulgas haldustakistused, mis muudavad programmi vähem kättesaadavaks ja võivad heidutada võimalikke osalejaid. Eelkõige palun viisadega seonduva maksimaalset lihtsustamist programmis osalejate jaoks. Olen kindel, et see on vaeva väärt. Kui lubame programmis osaleda võimalikult paljudel üliõpilastel, on see parim võimalik investeering. Selle tulemus on varjatud intellektuaalne kapital, millele Euroopa võib alati loota.

Maria Petre (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Tunnistagem kõik programmi Erasmus esimese etapi edu. Teiseks etapiks selles tehtud muudatused on suurepäraseid ja kolmandate riikide kaasamine on hea mõte. Samas võib täheldada programmis osalevate neidude protsendi vähenemist.

Minu arvates tuleks koostööprogrammis tegelda selliste eesmärkidega nagu kvaliteethariduse andmine, Euroopa ülikoolide õppejõudude isikliku arengu soodustamine, sotsiaalsele sidususele kaasaaitamine ning kodanikuaktiivsus ja võrdsuse edendamine sotsiaalsete soostereotüüpide kaotamise teel. Samuti arvan, et programm peaks lihtsustama maapiirkondades ja majanduslikult ebasoodsamates piirkondades elavate ning õpiraskustega neidude juurdepääsu.

See on ainus viis, kuidas saada pikas plaanis jagu isasugusest diskrimineerimisest ja suurendada noorte ja naiste aktiivset osalust oma kodumaa sotsiaalses, majanduslikus ja poliitilises elus. Sellega saame anda programmile, mis on mõeldud kõikidele Euroopa ja kolmandate riikide koolide noortele, realselt kasuliku sisu.

17. Laste kaitse Interneti ja teiste kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamisel (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Roberta Angelilli koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse mitmeaastane ühenduse programm Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks (KOM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)) (A6-0404/2008).

Roberta Angelilli, raportöör. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tänada komisjoni, eesistujariiki Prantsusmaad ja kolleege, eelkõige arvamuse koostajaid, nende suure töö eest esimeseks lugemiseks kompromissteksti koostamisel, mis võimaldab programmi „Turvalisem Internet“ alustada kavandatud ajal, s.t 1. jaanuaril 2009. aastal.

Nagu teame, põhineb uus programm Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks neljal peamisel tegevussuunal: ebaseadusliku või kahjuliku sisu vähendamine ning võitlus kahjuliku käitumise vastu võrgus; turvalisema võrgukeskkonna edendamine, muu hulgas sellel otstarbel loodud tehnoloogiliste vahendite abil; teavitamise, osalemise ja ennetamise edendamine, et suurendada avalikkuse teadlikkust sidustehnoloogiate kasutamisega kaasnevatest võimalustest ja ohtudest; ning teadmistebaasi loomine eesmärgiga ergutada koostööd ning heade tavade ja teabe vahetamist rahvusvahelisel tasandil.

Statistika räägib ise enda eest, nagu volinik Reding hästi teab: vanus, millest alates lapsed hakkavad Interneti kasutama, on oluliselt langenud. Juba 9–10aastaselt kasutavad lapsed Interneti mitu korda nädalas ja 75% 12–15aastastest Euroopa lastest kasutab Interneti umbes kolm tundi päevas, suheldes omavahel jututubade, sõnumside ja sotsiaalsete võrgustike veebisaitide kaudu.

Programmi eesmärk ei ole muidugi kriminaliseerida Interneti ja näha uutes tehnoloogiates katastroofi; pigem vastupidi. Meie eesmärk on pakkuda sobivaid vahendeid, mis võimaldavad paremini mõista uute tehnoloogiate maailma ja liikuda selles oskuslikumalt, kasutada täielikult nende tehnoloogiate positiivset potentsiaali ning võimalusi, mida nad pakuvad teabe edastamise, hariduse ja sotsialiseerimise vallas, kuid

õppida end samas kaitsma kuritarvitamise eest. Me ei saa eirata uusimaid andmeid, mille kohaselt 30 protsendil noortest on olnud Internetis vähemalt üks vastik või ebameeldiv kogemus, kus laps on puutunud kokku pornograafilise materjaliga, mitmesuguste solvavate või vägivaldsete sõnumitega või seksuaalsuhte eesmärgil lähenemisega või koguni materjalidega, mis õhutavad vägivallale või enesevigastamisele, enesetapule, anoreksiale või buliimiale.

Me ei saa tähelepanuta jätta lapspornot sisaldavate veebisaitide arvu plahvatuslikku kasvu. Me ei saa arvesse võtmata jätta Interpoli esitatud andmeid, mille kohaselt lisandub Internetti igal aastal vähemalt 500 000 uut algupärast lapsporno kujutist. Parlamendikomisjon on õigesti esile toonud muu hulgas kolm uut tendentsi; esimene on kontakti otsimine seksuaalsuhte eesmärgil ehk laste veenmine psühholoogilise manipuleerimise kaudu eesmärgiga päriselus kohtuda. Kontakti otsimine seksuaalsuhte eesmärgil on isearanis salakaval nähtus, sest laste lähenetakse tasahilju. Alguses ei esitata mingeid selge seksuaalse sisuga ettepanekuid. Laps viiakse eksiteele südamliku ja usaldusliku käitumisega; mõistmata ohtu, naudib laps tekkivat erilist suhet ega räägi sellest kellegagi, kõige vähem vanematega. Seetõttu on olukord väga ohtlik, sest laps ei näe selles ohtu ning tihti lõpeb see isikliku kohtumise ja tegeliku kuritarvitusega.

Teine põhiküsimus on küberkiusamine, uute tehnoloogiate abil toimuv kiusamine, mille puhul ohvri ahistamine on laiemal ulatusega, sest teda võidakse võrgu ja mobiiltelefoni kaudu ööpäev läbi piinata. Ja on veel üks probleem: põlvkondadevaheline tehnoloogiline lõhe. Meil on põlvkond lapsi, kes on sündinud digitaalajastul ning kes oskavad viieaastaselt mängida videomänge ja kasutada Internetti, ja täiskasvanud – nende laste vanemad ja õpetajad –, kellest paljud ei oska isegi arvutit käima panna ega tekstisõnumit saata või kes kasutavad uusi tehnoloogiaid ettevaatuse ja vastumeelsusega. Väga oluline on seda lõhet vähendada.

Programmi eesmärgid on ambitsioonikad, olemasolevat 55 miljoni euro suurust eelarvet arvestades ehk isegi liiga ambitsioonikad, kuid sellest hoolimata on tegemist hea lähtepunktiga. Euroopa Parlament on nagu ikka püüdnud hoogu lisada teedrajavate ettepanekute abil, mida ma aga praegu käsitlema ei hakka, sest need ei sisaldu minu raportis ja minu kõneaeg hakkab lõppema. Härra juhataja, lõpetuseks tahaksin rõhutada, et meie kohustus – Euroopa Parlamendi ja kindlasti ka Euroopa Komisjoni kohustus – on tagada, et me ei kaotaks neis küsimustes hetkekski valvsust.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, lubage mul kõigepealt tänada Euroopa Parlamenti komisjoni ettepaneku väga kiire käsitlemise eest, mis võimaldab programmiga alustada niipea kui võimalik.

Teiseks tahaksin tänada raportööri, kes on rõhutanud väga olulisi küsimusi, millega meil tuleb selle teema raames tegeleda. Interneti ja mobiiltelefonide kasutusala on pärast nende tehnoloogiate kasutuselevõttu mitmekordistunud. Meil on nüüd interaktiivsed turud, ja väga väikesed lapsed – mitte ainult noored täiskasvanud – veedavad suure osa oma ajast Internetis, mõnikord isegi rohkem kui televiisori ees. Me oleme olukorras, kus vanemad ei tea, kuidas neid uusi tehnoloogiaid kasutada või mis on nende funktsioonid.

Ma ei arva, et me peaksime olema negatiivselt meelestatud. Internet ja mobiiltelefonid kujutavad endast suurepärast ja põnevat võimalust. Kuid me ei tohi eirata ka mündi teist poolt. Reaalses maailmas kaasnevad Interneti ja mobiiltelefonide kasutamisega ohud, eriti rahva kõige haavatama osa, laste puhul. Nagu raportöör õigesti rõhutas, ulatuvad need ohud kahjulikest Internetis eksponeeritud materjalidest ahistamise ja kiusamiseni ning kõik see on muutunud hõlpsamaks ja tavalisemaks. Mis veel hullem – Internetist on saanud seksuaalsele kuritarvitamisele kaasa aitav vahend. Vaatamata ühistele jõupingutustele säärase kohutavate materjalide tootmise ja levitamise vastu võitlemisel kasvab nende materjalide hulk üha. Niisiis on vajadus võidelda selle kahjuliku ja vastuvõetamatu tegevusega muutunud kiireloomuliseks.

Laste kaitsmine peab olema ühine vastutus. Muidugi algab see perekonnast, kuid meie peame võimaldama peredel oma lapsi kaitsta. Kaitsmise kohustus hõlmab valitsusi, asjaomast sektorit, mittetulundusorganisatsioone ja koole. See ongi turvalisema Interneti tagamist käsitleva uue programmi eesmärk. Selle programmiga säilitatakse see, mis on Internetiga seotud kaitse vallas varasematel aastatel saavutatud, tuginetakse edu toonud meetmetele ja suurendatakse laste ohutust nüüdisaegses võrgukeskkonnas. Me teame, et valitsuste, eraõiguslike organisatsioonide ja asjaomase sektori ühised meetmed on väga hea näide sellest, kuidas Euroopa võib kodanike igapäevaelu otseselt mõjutada. Aina enam lapsi kasutab Internetti kodus või koolis, kuid vanemad ja õpetajad ei pruugi olla võimalustest ja ohtudest kuigi teadlikud. Seetõttu teeme aktiivselt jõupingutusi, et luua lastele turvalisem võrgukeskkond, teavitades vanemaid, andes õpetajatele rohkem teadmisi ja võimalusi ning paludes riikide valitsustel ja haridusringkondadel võtta kooskõlastatud meetmeid.

Komisjoni ettepanekute põhisisu jääb muidugi alles, kuid Euroopa Parlament on esitanud mitmeid muudatusettepanekuid, mis kirjeldavad põhjalikumalt üht või mitut peamist eesmärki ja mis tunduvad

peegeldavat laialdast üksmeelt Euroopa Parlamendis. Seetõttu võib komisjon proua Angelilli raportis esitatud muudatusettepanekuid toetada. Need sillutavad teed edukale kokkuleppimisele nõukogus esimesel lugemisel. Ma olen täiesti kindel, et täna esitatud kompromisstekst selle programmi kohta leiab laialdast toetust Euroopa Parlamendi ja loodetavasti ka teise seadusandja poolt.

Christopher Heaton-Harris, *kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja*. – Härra juhataja, selle dokumendiga oli rõõm töötada. Esimest korda võin ma ausalt ja siiralt öelda, et mul oli rõõm teha koostööd absoluutselt kõikide inimestega, kes selle teemaga tegelesid, eriti aga raportöör Angelilliga.

Ma võtsin endale ka vabaduse suhelda sel konkreetsel teemal ajalehereklaamide kaudu oma valijatega ja mõned minu tänased märkused põhinevadki sellel, mida mu valijad ütlesid.

Meil oli kultuurikomisjonis sel tõsisel teemal tõeliselt meeldiv arutelu, millest võtsid osa vägagi asjatundlikud sõnavõtjad. Me kõik mõistsime, et jalgratast ei pea uuesti leiutama. Eneseregulatsiooni vallas tehakse juba palju kasulikku: mobiilioperaatorid, näiteks T-Mobile, näitavad selles valdkonnas eeskujutähtsust mitmesuguste kontrolli- ja muude mehhanismidega, mis piiravad laste juurdepääsu igasugustele võrgus levitatavatele materjalidele, kahtlasest sisust rääkimata. Interneti-teenuse pakkujad ja sellised organisatsioonid nagu Internet Watch Foundation Ühendkuningriigis ja INHOPE kogu Euroopas teevad tõepoolest head koostööd, et võidelda probleemidega, mis on seotud teatavate võrgus levitatavate materjalidega ja Euroopa alaealiste juurdepääsuga neile materjalidele.

Probleeme siiski on. Raportöör mainis kontakti otsimist seksuaalsuhte eesmärgil. Sellel nähtusel puudub ühtne määratlus isegi Euroopas ja kõikides liikmesriikides ei ole lähenemine lastele proua Angelilli kirjeldatud moel veel ebaseaduslik. See on küsimus, millega me peaksime tegelema. Ehk võiks proua Reding mõnel nõukogu koosolekul teha vastava ettepaneku neile riikidele, kes on selle teema tähelepanuta jätnud.

Minu jaoks oli selle teema käsitlemine meie parlamendikomisjonis rahuldustpakkuv; me jagasime suurepäraseid kogemusi ja esmakordselt võin ma Euroopa Parlamendis rõõmustada eelarvemeetme üle.

Titus Corlăţean, *õiguskomisjoni arvamuse koostaja*. – (RO) Arvestades audiovisuaalsektori pidevat muutumist, ei pea me õpetama üksnes lapsi, vaid andma ka lastevanematele ja õpetajatele asjakohast teavet lapse ähvardavate ohtude kohta ning kaasama neid püüdlustesse luua võrgus osutatavate teabeteenuste kasutamiseks turvaline keskkond.

Õiguskomisjoni arvamuse kohaselt on meie eesmärk töötada välja Euroopa strateegia, et võidelda Internetis kontakti otsimisega seksuaalsuhte eesmärgil ning kaitsta laste kehalist, vaimset ja moraalselt puutumatust, mida võib rikkuda nende juurdepääs ebasobiva sisuga materjalile uute sidevahendite abil. Me oleme taotlenud võrguteenuste osutajate kvaliteedimärgi kasutuselevõtmist, et kasutajad saaksid hõlpsalt tuvastada, kas vastav teenuseosutaja on kohustunud järgima teatavat käitumiskodeksit, ning uute filtrite ja tõhusate vanuse kontrollimise süsteemide loomist.

Selle valdkonna kuritegevus ei tunne riigipiire. Minu arvates on meil vaja kooskõlastatud käsitust erinevatest riiklikest andmebaasidest ja me peame need andmebaasid ühendama Europoliga. Praegusel ajal ei saa me tähelepanuta jätta ka majanduslikke riske, mis on seotud laste Interneti-kasutusega; seetõttu taotlesime ka selget viidet mobiilsideteenustele kui valdkonnale, kus lapsi tuleb kaitsta kuritarvituste ja kahjuliku tegevuse eest. Lõpetuseks tahaksin öelda, et me toetame raporti vastuvõtmist ja tunnustame raportööri.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (EL) Härra juhataja, proua volinik, minu arvates annab mitmeaastane programm Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks Euroopa Liidule edumaa kõikehõlmava lastekaitse valdkonnas. Seetõttu on meil hea meel võimaluse üle tunnustada Euroopa Parlamendi raportööri – see raport näitab meie osalust ja teadlikkust.

Naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjon rõhutab oma arvamuses eelkõige seda, et alati tuleb arvesse võtta kummagi soo eripära, osalemist, teadmisi uutest tehnoloogiatest ja nende tehnoloogiate kasutamist, ja seda, et eri sugupooled – poisid ja tüdrukud – vajavad erisugust kaitset eri ohtude eest ning et seda tuleb eraldi välja tuua ja analüüsida.

Me viitame ka vajadusele kaitsta riskirühmi, haavatavaid lapsi, kes võivad langeda seksuaalse väärkohtlemise, ahistamise ja kiusamise ohvriks.

Teine valdkond, mida me esile tõstame, on teabe andmine lastevanematele ning kõikvõimalikele hooldajatele ja õpetajatele. Samuti rõhutame vajadust teha uuringuid, et tagada laste tõhusam kaitse. Muidugi oleme

teadlikud, et te olete teinud mõju hindamise ja korraldanud sel teemal avaliku arutelu. Kuid uuringud peavad jätkuma ja nende puhul tuleb silmas pidada eelkõige soolisi erinevusi.

Samuti soovime rõhutada vajadust arendada ettevõtlussektorit, mis peab ületama takistused ja kõrvaldama ohud ning jätkama tööd selle nimel, et Euroopa areneks ja kaitseks oma kodanikke.

Csaba Sógor, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (HU) Aitäh, härra juhataja. See raport oleks justkui spetsiaalselt minu jaoks mõeldud, sest kõik mu neli last surfavad Internetis ja ma seisan kirjeldatud muredega silmitsi iga päev. Euroopa Liidu liikmesriigid teevad palju selleks, et muuta Internetti lapse jaoks turvalisemaks, ja me ei tohi unustada, et juba 1999. aastal algatas komisjon programmi „Turvalisem Internet pluss”, mis on siiani jõus. Nagu me kuulsime, on programmi eesmärk võidelda kahjulike ja ebaseaduslike materjalide vastu ning see paneb suurt rõhku teadlikkuse suurendamisele Interneti kasutamisel ja turvalise võrgukeskkonna arengu edendamisele. Sellele, mida on juba öeldud, tahaksin vaid lisada, et aastatel 2001–2007 läks kaduma 20 000 last ja 500 neist on leitud.

Loetletud ülesannete seas tahaksin ma rõhutada võitlust ebaseaduslike materjalide ja kahjuliku tegevusega võrgus. Selles valdkonnas on suuri puudujääke, mitte kõikidel Euroopa Liidu liikmesriikidel pole vihjeliine, mille kaudu saab kohe teatada Internetis nähtud ebaseaduslikest materjalidest või veebisaitidest, kus lastega püütakse kontakti otsida seksuaalsuhte eesmärgil.

Teine oluline asi, mida me ei tohi unustada, on see, et teadmistebaasi loomine eeldab liikmesriikide suuremat ja tõhusamat koostööd. Pole juhus, et selle programmi raames eraldatakse peaaegu pool 55 miljonist eurost üldsuse teadlikkuse suurendamise rahastamiseks – ennetamine on parim ravi. Igal juhul jälgivad õiguskaitseorganid kurjategijaid pidevalt, olenemata sellest, kas me räägime tarkvaraga seotud või muud liiki kuritegevusest. Just seetõttu tahaksime juhtida liikmesriikide tähelepanu asjaolule, et nad võiksid eraldada lisaks Euroopa Liidu 55 miljonile eurole omapoolseid vahendeid ja teha raportis käsitletava programmi rakendamisel tõhusamalt koostööd. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon toetab selle raporti vastuvõtmist. Täna teid väga.

Iliana Malinova Iotova, *fraktsiooni PSE nimel*. – (BG) Täna teid, härra juhataja. Lugupeetud daamid ja härrad, lugupeetud proua Angelilli, lubage mul teid tänada ja teie raporti puhul siiralt õnnitleda. Praegu, mil peamiseks teemaks on üleilmne finantskriis, tegeleme me muidugi eelkõige sellega. Kuid laste vastu suunatud arvutikuritegude küsimus on kuidagi tähelepanu alt välja jäänud, ehkki me teame, et iga hetk võime silmitsi olla ohuga, mis tuleneb võrgus levitatavate ebaseaduslike materjalide lausa plahvatuslikust kasvust. Alles täna oli BBCs saade uurimuse kohta, mille BBC oli ise läbi viinud ja mille tulemuste põhjal on kolm neljandikku lastest sattunud kahjuliku sisuga veebisaitidele. Käesolev raport ei mõju üksnes äratuskellana, vaid pakub ka hulga ideid selle kohta, kuidas võidelda võrgus levitatavate ebaseaduslike materjalide vastu. Ma tegelesin selle temaga variraportöörina. Eelmisel nädalal korraldasin ma kodumaal Bulgaarias ümarlauakohtumise. Kohtumisel osalesid politsei, vabaihenduste, lastekaitseameti, mobiilsideoperaatorite ja teenusepakkujate esindajad. Kohtumise teemaks oli täna käsitletav raport.

Meil oli tõsine ja põhjalik arutelu, mille tulemusena jõudsime mitmele järeldusele. Esiteks tuleb teha palju tööd, et suurendada teadlikkust selle probleemi tõsidusest ja reaalsusest kogu Euroopa ühiskonnas. Kahjuks on tegemist probleemiga, mis jääb sageli meie tähelepanu alt välja. Teiseks peaks laste kasvatamine algama perekonnast ja koolist; see omakorda tähendab vajadust lastevanemate ja õpetajate erikoolituse järele. Eraldi jõupingutused on määratud läbikukkumisele. Kooskõlastatud tegevus, teabevahetus, andmebaasi loomine ja rahvusvaheline koostöö on äärmiselt olulised. Paljud institutsioonid, mida ma mainisin, olid seisukohal, et komisjon peaks kindlasti soovitava liikmesriikidel suurendada karistusi, mida määratakse liikmesriigi õigusaktide alusel kahjulike ja ebaseaduslike materjalide levitamise ja loomise ning nendega kauplemise eest. Samuti soovitasid nad luua Euroopa õigusliku raamistiku kriminaalmenetluste läbiviimiseks.

Nüüdsest peaks teadlikkus sellest programmist Euroopa Liidu institutsioonide ja kodanike seas kasvama. Ka vihjeliinide jätkuv loomine on ülimalt tähtis. Lisaks on väga oluline koostöö politseiga ja andmebaasi rajamine. Vaja on ühtset lapse turvamärgist, mis aitab lastevanematel ja lastel ohutuid veebisaitide ära tunda. Olen veendunud, et see programm jätkub ka pärast 2013. aastat ja et Euroopa Liidus töötatakse välja veel programme.

Ewa Tomaszewska, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja; Interneti, mobiiltelefonide ja muud liiki kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise vabadus on väga väärtuslik täiskasvanutele, kuid see võib osutuda kahjulikuks lastele, sest nad ei ole täiesti küpsed ja neil puuduvad vajalikud kogemused. Internet on meile kõigile väga kasulik vahend, kuid seda on ära kasutatud selleks, et luua veebisaitide, mille kaudu vahetatakse

pedofiilse ja pornograafilise sisuga materjale; samuti on Interneti kasutatud selleks, et üritada alaealistega kontakti leida. Sama kehtib mobiilside kohta.

Ka muu, vähem äärmuslik tegevus võib olla kahjulik. Ebatervisliku toidu reklaamimine lastele televisioonis ja Internetis avaldab nende tervisele halba mõju. See võib tekitada ka peresiseid tülisid ja põhjustada mõningate noorterühmade valesid toitumisharjumusi. Hiljuti toimus Euroopa Parlamendis arutelu laste rasvumise ja ülekaalulisuse teemal. Mitmeid tunde päevas arvuti- või teleriekraani ees veetmise tõttu väheneb lapse füüsiline aktiivsus ja saab kahjustada tema õiget kehalist areng. Keskmiselt veedavad lapsed selliselt kolm tundi päevas, kuid paljud kulutavad tegelikult ekraani ees palju rohkem aega. Telesaadetes näidatav agressiivne käitumine avaldab lastele halba psühholoogilist mõju.

Seetõttu on väga oluline rakendada programmi, mille eesmärk on tagada uute kommunikatsioonitehnoloogiate vastutustundlik kasutamine laste ja noorte poolt. Ma tunnustan raportööri ja Euroopa Komisjoni selle teema käsitlemise eest.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Kuna ma olen üks laste õiguste strateegiat käsitleva raporti kaasautoritest, on mul hea meel, et Euroopa Parlament arutab nüüd õigusakti eelnõu, mis puudutab Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitset. Internet on klassikaline näide asjast, mis võib olla inimestele väga kasulik, kuid sellegipoolest ühiskonnale kahjulik, kui seda kasutavad ära kurjategijad.

Iga päev kuuleme, kuidas lapsi Interneti kaudu ahvatletakse ja kuritarvitatakse ning prostitutsiooni, pedofiiliasse ja pornograafiasse tõmmatakse. Seetõttu on kõigi – alustades muidugi vanematest – kohus selgitada lastele Interneti kasutamise reegleid ja Internetiga seotud ohte, nii et Interneti ei kuritarvitataks. Arvutid äratavad lastes huvi juba väga varases eas. Meie, täiskasvanud, kadestame sageli lapsi nende tehniliste oskuste pärast, kuid lapseliku naiivsuse tõttu võidakse neid hõlpsasti kuritarvitada.

Olen tänulik, et Euroopa Parlament on seadnud sedalaadi tegevuse üheks prioriteediks, ja toetan kavandatud programmi kiirendamist, nii et seda hakataks ellu viima 2009. aasta jaanuarist.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Härra juhataja, tahaksin kõigepealt tänada Roberta Angelillit selle edasiviiva raporti eest, milles ta järgis lastestrateegiast tulenevaid otsuseid. Eelmisel nädalal esitasin ma raporti noorte ja meedia kohta; tegemist on põhjaliku uuringuga noorte meediatarbimise harjumuste teemal ja selles käsitletakse ka vanemate seisukohti. Uudne on see, et enamikul Rootsi noortel on arvuti oma toas ja teler on välja visatud.

Poiste ja tüdrukute Interneti-kasutuse eesmärkide vahel on suur erinevus. Tüdrukud lobisevad, loovad suhteid ja saadavad sõnumeid, kuid poisid mängivad arvutimänge. Tüdrukutele lähenetakse seksuaalsuhte loomise eesmärgil. Varasemast vähem tüdrukuid puutub kokku pornosaitidega ja tüdrukud suhtuvad Internetis pornograafia levitamisega negatiivselt. Väga vähesed kohtuvad päriselus võõrastega, kellega nad on Internetis tutvunud.

Tänapäeva noored suhtuvad meediasse arukalt, kuid see, et mõned neist tarbivad meediat väga palju, teeb muret nii lastevanematele kui ka meile, poliitikutele. Just see osa noortest tuleb kaasata tulevastes ühenduse programmidesse. Me oleme suure tarbija määratlenud inimesena, kes kasutab konkreetset meediakanalit rohkem kui kolm tundi päevas. Seda võib öelda umbes 8–10% noorte kohta. Tänapäeva Rootsis on aga 96% noortel ja 70% väiksematel lastel mobiiltelefonid, nii et asjad arenevad tohutu kiirusega. Meie kui parlamendiliikmete ülesanne on käsitleda selle nähtuse varjukülge.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, ma sooviksin tänada proua Angelillit selle ülimalt tähtsa küsimuse käsitlemise eest. Meile on esitatud suurepärane raport. Veelgi parem oleks, kui me ei peaks üldse seda teemat arutama. Oleks palju parem, kui me ei peaks tegelema inimestega, kes soovivad lapsi halvale teele viia ja neid taunitavatel eesmärkidel ära kasutada. Ma ei tunne mingeid süümepiinu, kui nimetan selliseid inimesi kurjuse käsilasteks.

Meil on tavaks öelda, et lapsed on meie varandus. Igasugust varandust tuleb rõõvlite eest kaitsta. Nii näen mina tegevust, mille eesmärk on kaitsta lapsi, kes kasutavad nüüdisaegseid tehnoloogiaid, eriti Interneti. On lapsi, kes veedavad Internetis iga päev tunde. Need tehnoloogiad on nüüdismaailmas igapäevaelu osa. Nad võimaldavad inimestel tõhusamalt suhelda ja on meie argielus väga kasulikud. Näiteks hõlbustavad nad juhtimist, teadusuuringuid ning juurdepääsu kultuurile ja teadmistele. See on positiivne külg, mida tuleks toetada ja edasi arendada. Kahjuks on olemas ka negatiivne külg, mis seisneb Interneti ja nüüdisaegsete kommunikatsioonitehnoloogiate ärakasutamises kahjulike materjalide levitamiseks; ma pean silmas pornograafiat, narkomaaniat, satanismi, mängurlust ja sobimatuid eluviise.

Pedofiilid kasutavad Interneti oma ohvrite otsimiseks. Interneti võib võrrelda noaga, mis on kasulik leivalõikamisel; paheliste materjalide kaudu võidakse Interneti aga kasutada ka lastele ränga psühholoogilise kahju põhjustamiseks. Minu arvates on vaja võtta mitmeid olulisi meetmeid. Esiteks tuleb luua süsteem, mis võimaldab selliste tegude toimepanijad tabada ja nad seaduse alusel karmilt vastutusele võtta. Teiseks peaksid kõik asjaosalised olema teadlikumad ohtudest, mis kaasnevad Interneti, mobiilside, televisiooni ja videomängudega. Ma viitan siin lastele, lastevanematele, õpetajatele, pühapäevakoolide õpetajatele ja noorteorganisatsioonidele, näiteks skaudiorganisatsioonidele. Kolmandaks on vaja paremat koostööd asjaomase valdkonna järelevalve- ja kontrolliasutuste vahel nii Euroopa Liidus kui ka kogu maailmas. Lõppude lõpuks võivad serverid, mille abil levitatakse kahjulikke materjale, asuda mis tahes riigis. Ja neljandaks peaks meie tegevus olema ennetav ja süstemaatiline ning õigusrikkujaid tuleks karmilt kohelda.

Richard Howitt (PSE). - Härra juhataja, ma tahaksin oma tänases sõnavõtus kutsuda kõiki Euroopa Liidu liikmesriike üles võtma eeskju Suurbritannia praktikast seoses vihjeliinidega, millele on antud teavitamise ja materjalide mahavõtmise õigused; nimelt kui võrgus avastatakse lehti, millel kujutatakse laste seksuaalset kuritarvitamist, ja neist teatatakse, on vihjeliini töötajatel õigus anda teenusepakkujaile või hostingufirmale kohe korraldus vastavad materjalid eemaldada. Selle ettepaneku taga on Internet Watch Foundation, mis asub minu valimisringkonnas Oakingtonis Cambridgeshire'is. Ma tahaksin siinkohal tänada volinik Redingit, kes on andnud sellele organisatsioonile kogu Euroopa Liitu hõlmava pädevuse.

Meie muudatusettepanek 25, milles nõutakse selliste vihjeliinide loomist ja nende tihedat koostööd politseiga, võib sellele eesmärgile kaasa aidata. On vaja kiireid täitemeetmeid, et veebisaidid ei saaks tabamise vältimiseks lihtsalt kolida ühes riigis asuvast serverist teises riigis asuvasse serverisse ning et teha lõpp laste kuritarvitamisele, mis ei kinnistu üksnes vastavate piltide tegemisega, vaid ka nende igakordse vaatamisega.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, proua volinik, komisjoni ettepanek luua Euroopa programm Interneti kasutavate laste kaitseks on osaks Euroopa meetmetest, mille eesmärk on suurendada uusi tehnoloogiaid kasutavate alaealiste kaitset. See on komisjoni poolt oluline samm.

Teadmiste kasv IT-valdkonnas on toonud kaasa olukorra, kus lapsed puutuvad Internetis levitatavate ebaseaduslike ja kahjulike materjalidega rohkem kokku. Seetõttu olen ka mina rahul jõupingutustega, mida kõik on teinud komisjoni eesmärgi saavutamiseks – Interneti kasutamise maksimaalse turvalisuse tagamiseks, eriti laste puhul.

Minagi õnnitlen raportööri ja toetan tema ettepanekut kiita see programm kiiresti heaks, nii et see võiks alates 1. jaanuarist 2009 jõustuda. Loodan ka, et aastateks 2009–2013 pannakse paika sobiv finantsraamistik, arvestades, et üha kasvav lapsporno maht Internetis on murettekitav ja nõuab meilt koheseid meetmeid.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Ma kiidan raportööri. Vesi on hea, kuid kui vesi ei ole puhas, tuleb seda filtreerida. Sama kehtib Interneti kohta. Davide filter võimaldab juurdepääsu Internetile turvalise ja kontrollitud võrgu kaudu ning kaitseb noori kasutajaid eelkõige ebasobivate veebisaitide eest. Selle filtri puhul kasutatakse uusimat tehnoloogiat ja filtrit uuendatakse pidevalt. See on väga tõhus. Sellega blokeeritakse juurdepääs veebisaitidele, mis sisaldavad pornograafia, pedofilia, vägistamise, satanismi, musta maagia ja muude sarnaste nähtustega seotud materjale. Ühtlasi kuvatakse blokeerimise põhjus.

See filter on tõhus ka ettevõtete puhul, mis kasutavad väga kõrgete kõnetariifidega telefoninumbreid. Davide on mõeldud kõigile, kes soovivad kaitsta oma arvutit eaturvaliste veebisaitide eest. Käitumiskoodeksis, mida me hääletame, sisaldub nõue, et noortele tuleb tagada ohutu juurdepääs Internetile. Filtri kasutamiseks on vaja end vaid registreerida aadressil www.davide.it.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Aitäh, härra juhataja, proua volinik! Internet, mängukonsoolid ja arvutimängud sisaldavad palju vägivaldset, jõhkrat ja erootilist materjali ning võivad põhjustada ka sõltuvust, unetust, ärevust ja söömishäireid. Enamik lapsi ei ole sedalaadi materjaliks valmis ja on oht, et neist saavad psühholoogiliselt häiritud, hälbinud täiskasvanud. Kahtlemata võimaldab nüüdisaegne tehnoloogia tarkvararakenduste abil soovimatu sisu välja filtreerida, nagu me teeme seda rämpsposti – pealesunnitud e-posti – puhul, ja blokeerida kahjulikud veebisaidid arvutites, mida kasutavad lapsed. Teavet selle võimaluse kohta tuleks lastevanemate seas laialt levitada ja arvutitootjaid tuleks õhutada lisama vastavad programmid uute arvutite kohustusliku sisu hulka. Me vajame teatud laadi digitaalkeskkonnakaitset. On selge, et osa inimesi tõlgendab seda katsena piirata Interneti-vabadust, kuid minu arvates on meie laste vaimse tervise ja puutumatus kaitse suurem väärtus. Täna.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, Interneti kasutavate eurooplaste arv kasvab järjest. Lapsed veedavad Internetis järjest rohkem aega ja seadusevastane tegevus noortele kergesti ligipääsetavatel

veebisaitidel kasvab sama kiiresti. Arvestades, et Interpoli andmebaasis on registreeritud üle poole miljoni lapsporno kujutise ning pooled lapsed on juba sattunud pornograafilise sisuga veebisaitidele, ent üksnes neli protsenti vanematest mõnab võimalust, et nende lapsed võivad midagi sellist teha, olen ma mures, et Interneti turvalisuse tagamiseks mõeldud eelarve on liiga väike. On vaja investeerida arvutisüsteemide arendamisse, mis lämmatavad sellised nähtused juba eos. Euroopa Liit peab selles küsimuses ühendama jõud Ameerika Ühendriikide ja Jaapaniga. Seni ellu viidud üksikprojektid peavad asenduma meetmetega, mis on mõeldud laste, vanemate, koolide, sideoperaatorite, valitsusasutuste ja vabaihenduste jaoks. Küll aga hindan ma vihjeliinide võrgustikku, kuhu muretsuvad kodanikud ja lastevanemad saavad Internetis leiduvatest kahjulikest materjalidest teatada. Näiteks Tšehhis on olemas selline vihjeliin, mida haldab vabaihendus Naše dítě.

Jim Allister (NI). - Härra juhataja, kahjuks on tegelikkus selline, et koos suurepäraste võimalustega, mida Internet meile kõigile pakub, on samas proportsioonis kasvanud ka moraalne, füüsiline ja sotsiaalne oht kogu maailma lastele ja noortele.

Käsitletavas raportis keskendutakse seega põhjendatult sellele, mida me saame teha, et takistada Interneti kuritarvitamist, eelkõige seoses lapsporno, seksuaalsuhte eesmärgil Internetis kontakti otsimise ja enesevigastamisele õhutamise; viimatinimetatud nähtuse üks jubedamaid tahke on realselt enesetappu tegema julgustavad veebisaidid.

Ma usun, et programm „Turvalisem Internet” suudab need probleemid tõepoolest edukalt lahendada. Minu jaoks on siin kolm põhiküsimust. Esimene on tõhusa politseikoostöö võimaluste parandamine; lisaks leian ma, et edendada tuleb Euroopa lapspornokujutiste andmebaasi loomise mõtet. Teine on lapspornograafiaga seotud raha liikumise parem jälgitavus ja kolmas korralikult välja töötatud turvamärgis, et lastevanemad võiksid kindlad olla, millised veebisaidid on nende laste jaoks ohutud.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Ma tahaksin selle raporti kohta paari asja öelda. Selles mainitakse niisuguseid ohte nagu terroriseerimine, lapsporno, kontakti otsimine Internetis seksuaalsuhte eesmärgil, kiusamine, rassistlike materjalide levitamine ja enesevigastamisele õhutamine. Olen täiesti kindel, et Internet on üks 20. sajandi suuremaid tehnikasaavutusi, kuid samas võib see võtta lastelt rõõmu loomulike suhete loomisest ja teadmisest, et maailmas on olemas puhas ja siiras armastus. Interneti-jututubades on need, kes ei kasuta vulgaarseid väljendeid ega hoople oma seksuaalsete vallutustega, kindlalt ebapopulaarsed.

Ma peatuksin kohutaval statistikal, mis puudutab laste kuritarvitamist Interneti kaudu. Euroopa Parlamendi liikmena, kelle jaoks pereväärtused on väga olulised, tahaksin ma rõhutada, et Internet on üks viise, kuidas meie ühiskond võib röövida lastelt süütuse. Tahaksin rõhutada, et võtmesõna on „vastutus” – nii Interneti-teenuse pakkujad kui ka lastevanemad peavad võtma enesele suurema vastutuse, et kaitsta lapsi võimaluse eest sattuda materjalidele, mis võivad kahjustada nende loomulikku arengut.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma olen täiesti nõus kõigega, mida siin on öeldud, ja tänan parlamendiliikmeid nii tänase arutelu eest kui ka selle eest, et nad on selle teema viinud oma valijateni ja inimesteni piirkondades, kus nad tegutsevad, sest minu arvates seisneb põhiprobleem selles, et täiskasvanutel ei ole piisavalt teadmisi.

Lapsed teavad sageli väga hästi, kuidas käsitleda uusi tehnoloogiaid, ja see on inimkonna ajaloos esimene kord, kus lapsed teavad rohkem kui vanemad, õpetajad ja teised täiskasvanud. Nii et tegelikult tuleb meil anda rohkem teavet lastevanematele, õpetajatele ja teistele täiskasvanutele ning minu arvates peab vastutuse enesele võtma kogu ühiskond – mitte üksnes poliitikud, vaid ka vabaihendused ja eelkõige Interneti-teenuse pakkujad. Mul on ka hea meel selle üle, et näiteks mobiilsidesektoris on allkirjastatud kavatsuste protokoll, mille kohaselt ettevõtjad teavitavad ise lastevanemaid ja tõkestavad kahjulike materjalide levitamist 3G telefonides.

Programmi „Turvalisem Internet” raames loodud vihjeliinide võrk on väga oluline ja toimib enamikus liikmesriikides väga hästi. Vastuseks Ungari parlamendiliikme küsimusele vastan, et Ungari vihjeliin hakkab uuesti tööle 2009. aastal. On ainult kaks liikmesriiki, kus sellist vihjeliini veel ei ole, ja üks liikmesriik, kus see teema on jäetud politsei pädevusse. Seega võib nüüd juba öelda, et programmil „Turvalisem Internet” on olnud väga positiivne mõju. Mina isiklikult sooviksin, et vihjeliinidest teataks rohkem – mõnes riigis teatakse neist liinidest laialdaselt, ent mitte kõigis. Seega võiksite teie kui parlamendiliikmed kõikvõimaliku tegevuse kaudu aidata kaasa sellele, et suurendada teadlikkust vihjeliinidest. Ma oleksin teile selle eest tõesti tänulik ja usun, et minu tänusõnadega ühineksid nii lastevanemad kui ka lapsed.

Esitati ka mõned küsimused, mis puudutavad kriminaalmenetlusi Euroopa Liidus. Siinkohal pean ütlema, et oleks väga hea, kui kõik liikmesriigid ratifitseeriksid küberkuritegevuse konventsiooni. Võin ka öelda, et minu sõbra volinik Barrot' juhtimisel tegelevad sise- ja justiitsministrid praegu kõigi nende küsimustega, sealhulgas seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimise küsimusega, mille kohta härra Barrot esitab ettepaneku lähiajal. Ma võin teile ka kinnitada, et rahvusvaheline politseikoostöö ja õiguskaitsealane koostöö edeneb jõudsalt. Nii et asjad liiguvad selles valdkonnas õiges suunas.

Mis puudutab soovimatute materjalide väljafiltreerimist, siis siin on jällegi tegemist lastevanemate teavitamise küsimusega. Enamik vanemaid ei tea, et filtrid on olemas ja et neil on võimalus neid filtreid kasutada. Seetõttu olen ma palunud, et Interneti-teenuse pakkujad annaksid lastevanematega lepinguid sõlmides neile tõepoolest teada, millised on nende võimalused takistada selliste materjalide jõudmist lasteni.

See puudutab väga väikesi lapsi. Noorukite puhul tuleb muidugi teavet anda neile endile; minu arvates ongi kõige parem lahendus teavitada neid, et neil on endil võimalik vältida löksusattumist, sest me ei saa ju panna politseinikku iga lapse selja taha – see ei ole võimalik. Kuid lapsed saavad vägagi hästi aru, mis on hea ja mis on halb materjal. Nii et ma usun, et programmi „Turvalisem Internet” raames peame lisaks vanematele ja õpetajatele teavet andma lastele endile. See on meie kohustus järgmistel kuudel ja aastatel ning kui kõik selles osalevad, õnnestuks meil probleem lahendada.

Ma tänan raportööri ja kõiki parlamendiliikmeid, kes aitavad muuta Interneti meie laste jaoks turvalisemaks paigaks.

Roberta Angelilli, raportöör. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tänada volinikku, kes on andnud meile olulisi kinnitusi, muu hulgas selle kohta, et komisjon ja volinik Barrot kavatsevad töötada välja termini „kontakti otsimine seksuaalsuhte eesmärgil” õiguslikult siduva määratluse kõigi liikmesriikide jaoks. Minu arvates on see kahtlemata väga oluline eesmärk.

Ma arvan, et muidugi ei saa see programm lahendada kõiki probleeme, esiteks seetõttu, et see on lihtsalt üks programm, ning ilmselgelt ka seetõttu, et sellega on seotud juriidilised ja eelarvelised piirangud. Sellegipoolest näitas tänane arutelu, et Euroopa Parlament soovib Internetis levitatavate ohtlike materjalidega võitlemisel aktiivne olla. Tulevikueesmärgiks on parandada selliste materjalide vastu võitlemise kooskõlastamist Euroopa Liidu tasandil, vahendades parimaid tavasid ja kõige edukamaks osutunud meetmeid ning jagades teavet ja meetodeid. Minu arvates tuleb selles valdkonnas rahvusvahelist koostööd pidevalt suurendada, sest nagu teised parlamendiliikmed ütlesid – see valdkond ei tunne piire. Seetõttu peab meie siht olema andmete ja teabe jagamine reaalajas.

Euroopa Parlament tahab selles valdkonnas esirinnas olla. Meil on palju ettepanekuid, millest mõningaid kolleegid juba mainisid: lapse turvamärgise idee, vihjeliinide ja politseijõudude roll Interneti kaudu kuritarvitamise ennetamisel ja tõkestamisel ning vajadus viia ellu algatusi mobiilsideoperaatorite ja teenusepakkujate eneseregulatsiooni valdkonnas. Lisaks leian, et me peame tegema tööd selle nimel, et saada jälile lapspornograafia vahetamisega seotud rahalistele tehingutele.

Ma olen volinikuga ühel meelel: Euroopa laste huvides on vaja viia ellu teavitus- ja koolituskampaaniaid, mis hõlmavad lisaks lastele ka täiskasvanuid, lastevanemaid ja õpetajaid, ning selle eesmärk ei pea olema uusi tehnoloogiaid kriminaliseerida, sest nad on eluliselt vajalikud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel selle algatuse üle, mis keskendub Interneti kasutamist käsitleva teabe andmisele nii lastevanematele kui ka lastele, tagamaks laste väiksemat vastuvõtlikkust kuritarvitustele Interneti kaudu. Minu arvates on hea mõte valmistada ette koolides kasutatavad õppematerjalid, kuid kasulik oleks pakkuda välja eri vanuserühmadele kohandatud programme. Lõppude lõpuks ei saa ju asju ühtemoodi seletada 6–7 aastastele lastele ja 16 aastastele teismeliste.

Ma leian ka, et on vaja välja töötada tõhusamad filtreerimistehnoloogiad, sest üsna sageli satub postkasti rämpspostisõnumeid, mis sisaldavad pornograafilist materjali, mis on e-posti kontot omavatele lastele kergesti kättesaadav. Samuti tuleb teha rohkem pingutusi, et kontrollida pornograafilist materjali sisaldavaid veebisaitide külastavate isikute vanust, sest alaealistel on väga lihtne sellistele veebisaitidele pääseda.

Lõpetuseks toetan algatust rahvusvahelise koostöö edendamiseks selles küsimuses. Kõige parem oleks saavutada üleilmne kokkulepe, eelkõige seoses märke „Sisu on lastele ohutu” lisamisega, arvestades, et väga suurt hulka veebisaite, millel avaldatavad materjalid on lastele kahjulikud, hostivad domeenid, mida ei halda Euroopa Liidu organisatsioonid.

Zita Gurmai (PSE), kirjalikult. – (HU) Mitmeaastase ühenduse programmi loomine Interneti ja teisi nüüdisaegseid kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks on minu arvates eluliselt tähtis ja täiesti hädavajalik, sest meie ühiskonna huvides on kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid, et kaitsta oma lapsi kahjulike ja ohtlike materjalide eest.

Kõnealused algatused on mõeldud küll eelkõige laste kaitseks, kuid neil on mitu korda suurem mõju, sest nad suurendavad ka Interneti turvalisust. Eesmärkide saavutamine eeldab lastevanemate, koolide, teenuseosutajate, ametiasutuste ja ühenduste koostööd, sest üksnes siis, kui me kõik tegutseme koos, on meil võimalik rakendada oma laste kaitseks tõhusaid meetmeid.

Võitluses kahjulike materjalide vastu on suur tähtsus ka liikmesriikide võetavatel meetmetel, näiteks riiklike kontaktpunktide loomisel ja nende tõhusal koostööl. Minu arvates on oluline töötada välja tõhusad meetodid ja mehhanismid, mis hõlmavad teavitamist, vihjeliinide kaudu antavat abi, viivitamatut sekkumist, ennetamist, kogemuste ja parimate tavade andmebaasi loomist ning pidevat järelevalvet.

Edit Herczog (PSE), kirjalikult. – (HU) Härra juhataja, daamid ja härrad, me kavatseme võtta vastu uue resolutsiooni lastekaitse teemal. Emana on ka minul selle algatuse üle hea meel ja ma olen nõus, et lapsi on vaja kaitsta ebaseaduslike materjalide eest, mis levivad Internetis ja teistes lastele suunatud kanalites, aga ka materjalide eest, mis ohustavad nende arengut muul viisil.

Lisaks eeltoodud eesmärkidele olen ma veendunud, et me ei saavuta edu, kui püüame kaitsta lapsi üksnes selliselt, et üritame kõrvaldada nende maailmast pornograafilised ja ebaseaduslikud materjalid. Ehkki see oleks ideaalne, kui meil see õnnestuks, on see siiski võimatu. Seepärast on minu arvates oluline, et lisaks tõkestamisele õpetataks lastele, mida teha, kui neile esitatakse sedalaadi soovet või kui nad puutuvad kokku selliste mõjudega.

Me peame neile teadvustama, et nad võivad otsida abi – ning see abi peab tõesti olema tegelik ja kättesaadav. Meil tuleb kõiki lapsi sellisteks juhtumiteks ette valmistada, täpselt nii, nagu me õpetame neile, et ei tohi istuda võõrasse autosse ega võtta võõrastelt kommi vastu. Vastutus sedalaadi ettevalmistamise eest lasub eelkõige lähimbruskonnal: vanematel, perekonnal ja koolil. Ettepanek, mida me hääletama hakkame, on ääretult tähtis, kuid sellel saab tulemusi olla üksnes siis, kui sellega kaasnevad jõupingutused lapsi ümbritseva keskkonna kaitseks.

Livia Járóka (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Ma tahaksin tänada oma kolleegi Roberta Angelilli raporti eest, mis käsitleb Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitset ning milles juhitakse tähelepanu üsna tõsisele ja kasvavale ohule. Et uued tehnoloogiad ja arvutioskused on üha laiemalt kättesaadavad, on meie lastel aina suurem risk puutuda kokku selliste ohtudega nagu ahistamine, lapsporno, kiusamine ja rassivihale õhutamine. Aina rohkem tuleb ilmsiks juhtumeid, kus kurjategijad kasutavad ära Interneti-jututubasid, et tabada oma alaealisi ohvreid nõrkushetkel ja saavutada nende usaldus, et neid seksuaalselt kuritarvitada.

Need hirmutavad andmed osutavad sellele, et tehnoloogilisest revolutsioonist tulenenud uute ohtudega peab tegelema Euroopa Liidu ühtse tegevuskava alusel, mis suudab hõlmata probleemi kogu selle keerukuses, kaasates lapsed, pered, koolid ja õpetajad, ning mille puhul toimub sideoperaatorite ja õiguskaitseorganite koostöö. Komisjoni algatatud mitmeaastane ühenduse programm peab sisaldama meetmeid, mille eesmärk on võidelda Internetis kahjuks üha enam levivate ebaseaduslike ja kahjulike materjalide vastu ühelt poolt teadlikkuse suurendamise teel ning teiselt poolt liikmesriikide käsutuses olevate kriminaalõiguslike vahendite tõhusama ja kooskõlastatuma kasutamise teel. Lisaks tuleb õpetajatele, hooldajatele ja ennekõike lastevanematele teadvustada uute kommunikatsioonitehnoloogiate varjatud ohte. Olen kindel, et Euroopa Parlament võtab selle ettepaneku vastu niipea kui võimalik minu kolleegi kavandatu kohaselt ja et uut programmi on võimalik hakata ellu viima alates jaanuarist.

Katalin Lévai (PSE), kirjalikult. – (HU) Eurobaromeetri andmetel kasutab 74 protsenti 12–15-aastastest Interneti iga päev ja paljud neist on kokku puutunud pornograafiliste kujutistega. Internet Watch Foundationi uuringu tulemuste järgi on laste kuritarvitamine Interneti kaudu kasvanud viimastel aastatel 16 protsendi võrra. Need andmed näitavad selgelt, et laste turvalisuse tagamine võrgukeskkonnas nõuab mitmetasandilist

läheneviisi, mis hõlmab lapsi, nende perekondi ja kooli, telekommunikatsioonisektori ettevõtjaid, sealhulgas Interneti-teenuse osutajaid, ning õigusasutusi.

Minu arvates peab laste kaitsmisel Internetis olema ennetamisel keskne roll. Ma leian, et oluline oleks seada sisse eriluba selliste veebisaitide haldamiseks ja külastamiseks, mis sisaldavad pornograafiat, vägivalda ja muid lapse arengu seisukohalt kahjulikke materjale. Arvestades, et teatud riikides on olemas hästi väljakujunenud praktika, mille kohaselt õigusasutuste nõusolekul blokeeritakse pedofiilse sisuga veebilehed nii riigisisestes kui ka välismaistes serverites, ning arvestades, et riikide praegune õiguslik raamistik võimaldab üldiselt sellised materjalid kõrvaldada, kutsun ma liikmesriikide kohtuasutusi astuma selliste veebisaitide blokeerimiseks vajalikke samme. Tasuks kaaluda, kas lisaks selliste veebisaitide loomisele võiks kriminaalkuriteoks lugeda isegi nende vaatamist.

Ennetamiseks tuleb anda vastavat õpetust ja laiaulatuslikku teavet. Lapsed tuleb varustada vajalike teadmistega, nii et nad oskaksid võimalikke kuritarvitajaid kindlaks teha ja end nende eest kaitsta.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Tänapäeval pakub Internet tohutul hulgal teavet ja meelelahutust, kuid ka keskkonda, mis on lastele ülimalt ohtlik. Seetõttu on minu arvates hädavajalik käivitada programm „Turvalisem Internet”, et kaitsta Interneti ja uusi tehnoloogiaid kasutavaid lapsi.

Programmi edu sõltub sellest, kuidas kasutatakse programmi rahastamiseks ette nähtud 55 miljonit eurot, aga ka sellest, kui edukalt õnnestub meil tehnilised ja hariduslased aspektid omavahel ühendada. Uuringud näitavad, et lapsi ohustavate materjalide väljafiltreerimisega tarkvararakenduste abil on võimalik kaitsta 90% lastest ning lastevanemate ja eestkostjate ülesanne on kaitsta ülejäänud kümnet protsenti. Nendele alaealistele on vaja selgitada, et ei tohi kohtuda inimestega, kellega nad Internetis tutvuvad, vastata vulgaarse sisuga sõnumitele ega anda võõrastele isiklikku laadi teavet ja fotosid.

Visuaalses massimeedias kasutatavat mudelit, mille kohaselt telekanalid teatavad vanuse alampiiri, alates millest mingit filmi või saadet võib vaadata, tuleb kohandada ka võrgumeedia jaoks. Esimene samm laste kaitsmisel võrgus levitatavate ebaseaduslike materjalide eest oleks veebisaitide selge märgistamine teatega „Sobib lastele”.

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Programm Interneti ja uusi tehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks on lastekaitse üks peamisi vorme, arvestades tehnoloogia ja arvuti kasutamise oskuste levikut. Lapsi ohustavad seega ebaseaduslikud materjalid ning sobimatu käitumine, näiteks lapsporno, ahistamine, seksuaalsuhte eesmärgil Internetis kontakti otsimine ja võrgutamine.

Statistika järgi kasutab üle 70% noortest vanuses 12–15 aastat Interneti umbes kolm tundi päevas. Paraku on enamik neist noortest kokku puutunud pornograafiliste kujutistega. Muret tekitab pornograafiat sisaldavate veebisaitide arvu kasv ja selle nähtuse ohvriks langevate laste keskmise vanuse vähenemine.

Mitmekülgne lähenemine on ainus võimalus suurendada laste turvalisust Internetis. See laiapõhjaline programm peab hõlmama lapsi, nende peresid, koole, sideoperaatoreid, Interneti-teenuse pakkujaid ja teisi institutsioone. Võitluses kahjuliku käitumise vastu Internetis peaks oluline roll kuuluma vihjeliinidele, mille eesmärk on koguda teavet ebaseaduslike materjalide kohta. Lastele tuleks õpetada, kuidas vältida ohtlikku käitumist Internetis. Lastevanemad ja õpetajad omalt poolt peaksid osalema arvutiõppe kampaaniates, et väheneks põlvkondadevaheline lõhe uute tehnoloogiate vallas ja võitlus ohtude vastu oleks tulemuslikum.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Interneti muutudes igapäevaseks osaks meie elust on tänapäeva lastel üha suurem risk Internetis sattuda ahistamise, seksuaalsuhte eesmärgil võrgukeskkonnas kontakti otsimise, kiusamise jms ohvriks.

Hiljuti avaldatud EU Kids Online'i raporti põhjal on minu oma riigis Eestis 68 protsendil lastest ligipääs Internetile kodus tingimustes. See on sarnaselt Taani, Belgia, Rootsi ja Ühendkuningriigiga üks kõrgemaid Euroopas.

Kõrge kasutatavus ei peaks automaatselt tagama seda, et on kõrgem oht sattuda kiusamise või ebameeldiva sisuga materjalidele, aga siiski platseerub Eesti Hollandi, Suurbritanniaga kõrge kasutatavuse ja kõrgendatud riskiga gruppi uuritud riikide seast.

Esineb mitmeid sarnasusi üle Euroopa – üks kahest lapsest annab välja informatsiooni enda kohta, neli kümnest puutub kokku pornograafilise materjaliga, üks kolmest puutub kokku vägivaldse sisuga, paljud saavad soovimatuid seksuaalse sisuga kommentaare ja tervelt üheksa protsenti kohtub Internetis kohatud

inimesega ka reaalselt. 15–20 protsenti Euroopa noortest on Internetis langenud kiusamise ohvriks. Eestis on see number aga veel kõrgem, tervelt 31 protsenti (vanuses 6–14).

Ma arvan, et peame rohkem sellistele küsimustele tähelepanu pöörama. Eriti nendes liikmesriikides nagu Eesti, kus lapsed kasutavad üha enam Interneti igapäevases elus. Interneti kasutamisel on loomulikult oma positiivsed küljed. Aga peame üha enam ka sellega kaasnevate ohtude vähendamisele tähelepanu pöörama.

Toomas Savi (ALDE), kirjalikult. – Härra juhataja, Roberta Angelilli raportis keskendutakse eelkõige Internetis levitatavale pornograafiale, millele lapsed võivad juurde pääseda, kuid on veel üks küsimus, mis tekitab rohkemgi muret. See on vägivald. Kui pornograafiline materjal võib olla üksnes häiriv, siis teiste vastu suunatud vägivalda või koguni enesevigastamist kirjeldavate väga elavate kujutiste vaatamine võib noori tõepoolest mõtlematutele tegudele ohutada. Mõelge kas või vähemustesse kuuluvate noorte diskrimineerimisele ja nende vastu suunatud agressioonile või koolitulistamistele.

Alles hiljuti leidis kaks koolitulistamist aset Soomes, mis on minu valimisringkonnale Eestile väga lähedal. Märgiti, et tulistaja laadis vägivaldseid materjale Interneti üles vahetult enne oma koletu teo sooritamist. Need materjalid olid ligipääsetavad teistele probleemsetele noorukitele ja me ei tea, mis võib järgmiseks juhtuda.

Ma leian, et Euroopa Liit peaks võtma tõsisemaid meetmeid, et lõpetada säärane vägivald propageerimine, piiramata samas inimeste sõnavabadust. Iga inimese elu tuleb kalliks pidada ja kui meie noored vajavad abi või juhendamist, siis peaksid nad seda saama. Me ei saa endale lubada noorte, Euroopa tuleviku elu hävitamist ja raiskamist.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE) kirjalikult. – (PL) Praegune olukord on selline, et noored inimesed kipuvad olema vanema põlvkonnaga võrreldes uute tehnoloogiate kasutamisel suuremad asjatundjad. Internetis pole laste ja noorte jaoks mingeid saladusi ning üldiselt teavad lapsed ja noored oma vanematest paremini, kuidas Internet toimib. Samal ajal ohustab psühholoogiline vägivald Internetis lapsi ja noori kõige enam.

Vastavalt andmetele, mis on kogutud laste Interneti-kasutuse uurimiseks korraldatud kampaania käigus, on pool kõigist Interneti kasutavatest poolakatest langenud Internetis solvamise, alandamise ja ähvarduste ohvriks.

Laste puhul on olukord veel tõsisem. Üle 70% noortest Interneti kasutajatest on vaadanud pornograafilise või erootilise sisuga materjale ning üle poole on vaadanud julmi ja vägivaldseid stseene.

Tuleb siiski rõhutada, et valdav osa neist noortest sattus sellistele materjalidele juhuslikult ega otsinud neid teadlikult. Ainult 12% lastest tunnistas, et nad otsisidki sedalaadi veebisaite.

Ma tsiteerin seda statistikat Euroopa Parlamendis selleks, et juhtida oma kodumaa näitel parlamendiliikmete tähelepanu sellele, kui tõsine oht meie noorimaid kodanikke ähvardab.

Seetõttu olen ma veendunud, et laste kaitseks kavandatud programm tuleb tingimata ellu viia.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Lapsed kasutavad üha enam Interneti suhtlemiseks, teabe ja teadmiste otsimiseks ning vaba aja veetmiseks. Lapsed ja nende pered peavad olema teadlikud sellega kaasnevatest riskidest ning eelkõige peavad nad järgima teatud reegleid, mis võivad tagada nende kaitse Interneti kasutamisel.

Internet peab jääma avatud meediakanaliks, kuid see peab samas olema ka ohutu. Turvalisema Interneti tagamise programm jätkab ja tõhustab varasemaid programme „Turvalisem Internet” ja „Turvalisem Internet pluss”. Tahaksin siiski juhtida teie tähelepanu asjaolule, et selle programmi tulemuslikkus sõltub rahva teadlikkuse suurendamisest ja sellest, kuidas jõustatakse riiklikul tasandil vastavateemalisi õigusakte. Kõiki vahejuhtumeid, mil laps või noor puutub Internetis kokku soovimatute kontaktide või koguni kiusamisega, tuleb võtta tõsiselt, neist juhtumitest tuleb teatada ja neid tuleb asjakohaselt käsitleda.

Ühe hiljutise aruande kohaselt on kahele kolmandikule noortest Internetis lähenetud soovimatul moel ja üks neljandik on sattunud ebasünda sisuga materjalidele. Kahjuks ei ole paljud lastevanemad ja õpetajad digitaalmeediaga kursis ega võta tarvitusele vajalikke abinõusid laste kaitsmiseks Internetis. Ma kutsuksin komisjoni üles ühendama jõud liikmesriikidega, et edendada koostöö sisseseadmist keskuste vahel, millele teatakse Interneti turvalisusega seotud vahejuhtumitest ja mis reageerivad neile vahejuhtumitele.

18. Tursavarude taastamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kalanduskomisjoni nimel Niels Buski koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 423/2004 seoses tursavarude taastamisega ning määrust (EMÜ) nr 2847/93 (KOM(2008)0162 – C6-0183/2008 – 2008/0063(CNS)) (A6-0340/2008).

Niels Busk, raportöör. – (DA) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad! Komisjon on esitanud hea, konstruktiivse ettepaneku, millega muudetakse näiteks Põhjamere, Skagerraki ja Kattegati tursavarude olemasolevat taastamiskava. Vaatamata olemasolevale taastamiskavale ületab tursapüügiimaht paljunemise teel taastuvaid varusid endiselt väga palju. Taastamiskavasse on lisatud Keldi meri, sest uute hinnangute kohaselt toimub sealgi tursa ülepüük ja tursavarud on seal kehvast seisust.

Muudatusettepanekute eesmärk on tagada tursavarude taastumine lähema 5–10 aasta jooksul. Selle eesmärgi saavutamiseks kavandatakse vähendada kalastussuremust 10–25% võrra, sõltuvalt varude olukorrast. Sellele lisanduvad püügikoormuse reguleerimine ning järelevalvet ja kontrolli käsitlevad sätted. Eesmärgid vaadatakse läbi, et saada suurim jätkusuutlik saagikus, isegi kui ookeanide seisund muutub üleilmse soojenemise tagajärjel. Püügikoormuse haldamise süsteemi lihtsustatakse. See on järk-järgult muutunud nii keerukaks, et vaja on uut süsteemi, mis põhineks liikmesriikide hallataval tursapüügikoormuse ülemmääradel; uus süsteem oleks paindlikum ja aitaks seega saavutada tõhusamat rakendamist.

Kava kohandatakse taastumise eri tasemetega ja see sisaldab seetõttu modulaarset strateegiat, mille puhul kohandatakse kalastussuremust vastavalt saavutatud taastumistasemele. Kehtestatakse selged eeskirjad, mida kohaldatakse siis, kui teadlased ei suuda kalavarude seisundit täpselt hinnata. Vaja on vähendada tursa vette tagasi laskmist, kehtestades uued mehhanismid, et soodustada kalurite osalemist tursapüügi vältimise programmides. Üldplaanis soovib komisjon olemasolevat tursavarude taastamise kava muuta, et see oleks terviklikum, kohandatud vastavalt viimase aja suundumustele, lihtsam, tõhusam ning hõlpsamini rakendatav, jälgitav ja kontrollitav.

Kehtestatakse uued eeskirjad lubatud kogupüügiimahude kindlaksmääramise kohta, mille puhul varude suurust mõõdetakse miinimumkoguse või sihtkoguse alusel. Lubatud kogupüügi määramisel arvab nõukogu maha kalakoguse, mis vastab eeldatavasti vette tagasi lastavale kogusele, arvutatuna püütud tursa kogusaagi alusel. Lubatud kogupüügi määramisel kajastuvad tursa kogupüügi mahu muutustes ka muud kalastussuremusele kaasa aitavad tegurid.

Komisjoni kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee hindab tursavarude taastumist iga kolme aasta järel. Kui varudega seotud tendentsid ei osutu rahuldavaks, määrab nõukogu mainitud eeskirjades märgitust väiksema lubatud kogupüügi mahu ja madalama püügikoormuse.

Raportöörina esitasin ma komisjoni ettepaneku kohta mitmeid muudatusettepanekuid ja ka minu kolleegid esitasid mõned. Kõige olulisem muudatusettepanek on asendada võrdlusaastad 2005–2007 aastatega 2004–2006, sest 2007. aasta andmed on alles nii uued, et me ei saa neis kindlad olla; seetõttu on parem kasutada andmeid, milles me oleme kindlad.

Arvesse võetakse ka asjaolu, et tursavarud taastuvad teatud ajavahemike tagant, mistõttu me ei saa lihtsalt koguseid vähendada, vaid pigem oleks vaja teha muudatusi. Üht liiki püügivahenditelt teisele ülemineku süsteemi on muudetud paindlikumaks, et oleks võimalik reageerida välistele asjaoludele, näiteks kasvavatele kütusehindadele, mis on ka pärast viimastel nädalatel toimunud langust erakordselt kõrged. Piirkondlikke nõuandekomisjone tuleb kaasata nii palju kui võimalik. Nii kalureid kui ka liikmesriike tuleb julgustada võtma meetmeid kalastussuremuse ja vette tagasi lastavate kalade koguse vähendamiseks.

Lõpetuseks tahaksin tänada eesistujariiki Prantsusmaad ja komisjoni nende iseäranis tulemusriikka koostöö eest.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma tahaksin tänada kalanduskomisjoni ja eriti raportöör Buski tema põhjaliku ja hästi läbimõeldud raporti eest.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlament jagab komisjoni seisukohti tursavarude taastamise suhtes. Kalastussuremus on liiga suur. Tursavarud on liiga väikesed. Isegi kui mõnes piirkonnas on meres eelmiste aastatega võrreldes rohkem noorkala, on tegemist siiski võimaluse, mitte taastumisega.

Mulle teeb heameelt ka see, et Euroopa Parlament nõustub vajadusega hõlmata ka Keldi merd ning vajadusega vähendada märkimisväärselt kalastussuremust lubatud kogupüügi ja püügikoormuse vähendamise kaudu. Ma olen nõus paljude Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutega, kuid kõikide parlamendi muudatusettepanekute tekstiga ma otseselt nõustuda ei saa. Põhjuseks on lihtsalt see, et sarnased õigusaktid on juba olemas või neid töötatakse koostöös liikmesriikidega välja ja ma ei taha õõnestada alustatud tehniliste arutelude tulemusi.

Lähen nüüd konkreetsete ettepanekute juurde. Ma nõustun teie muudatusettepanekutega 1, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14 ja 16. Muudatusettepanekuga 2 olen ma põhimõtteliselt nõus, kuid komisjoni ja nõukogu volitused on pandud paika juba Euroopa Ühenduse asutamislepingus ning piirkondlike nõuandekomisjonide roll on sätestatud põhimääruse artiklis 31.

Seoses muudatusettepanekuga 3, mis puudutab vette tagasi lastavate kalade hulga vähendamist, ütlen, et ma olen tegelnud ühe eraldi algatusega. Te olete kursis komisjoni 2007. aasta kevade teatisega, mis käsitles kalade vette tagasi laskmist. Sellele järgneb peagi ettepanek võtta vastu määrus.

Muudatusettepanekust 7 rääkides olen ma nõus, et väga suures ohus olevate varude puhul peaks lubatud kogupüügi suurendamisel kehtima 15 protsendine piirmäär. Kuid nõukogule peaks jääma 15 protsendist suurema vähendamise võimalus.

Muudatusettepaneku 8 puhul olen ma nõus sellega, et näitena lisatakse viide hüljestega seotud suremusele ja et kava läbivaatamisel arvestatakse kliimamuutuse mõju tursavarudele.

Muudatusettepaneku 10 kohta leian, et nimetatud peatükis viidatakse õigustatult püügikoormuse piiramisele. Viide kindlaksmääramisele tähendaks, et püügikoormust üksnes mõõdetakse, ent ei hallata. Seega ei saa ma selle muudatusettepanekuga nõustuda.

Muudatusettepaneku 11 puhul olen ma nõus kilovatt-püügipäevade arvutamise aluse üle vaatama. Sellesse arutellu tuleb aga kaasata ka liikmesriigid.

Muudatusettepaneku 12 osas olen nõus, et kavandatud artikli 8a lõike 3 tekst oli tõepoolest segadusttekitav, ja me sõnastame selle selguse huvides ümber.

Muudatusettepaneku 15 kohta leian, et ettepanek võimsuse määratlemise kohta oli liiga piirav ja see võib takistada kalalaevastike tegevuse ümberkorraldamist. Ma pean liikmesriikidega veel nõu, kuidas tagada piisav paindlikkus ja samal ajal kindlustada, et püügikoormus ei suurene. Seetõttu eelistaksin ma olemasoleva teksti väljajätmisele seda pigem muuta.

Muudatusettepaneku 17 puhul võin ma nõustuda püügivõimsuse ülekandmise põhimõttega, mille kohaselt kasutatakse parandustegurit, mis kajastab tursasaagi osakaalu eri sektorites. Kuid see teema on keerukas ja vajab lähemat uurimist.

Muudatusettepaneku 18 puhul ei saa ma õiguslikel põhjustel nõustuda otsustamismenetlusele tehtud viite väljajätmisega. Viidatud menetlust nõuab Euroopa Ühenduse asutamisleping.

Täna teid tähelepanu eest ja teie sisutiheda kaastöö eest sel teemal.

Cornelis Visser, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (NL) Härra juhataja, täna õhtul arutame me Niels Buski raportit komisjoni ettepanekute kohta, mille eesmärk on tursavarude kiirem taastumine Euroopa vetes. Ma tahaksin raportöör Buski tema raporti eest tunnustada.

Tursk on Euroopa Liidu jaoks oluline kalaliik. Kui varem kuulus tursk inimeste tavapärasele toidulauale ja seda söödi liha asemel, mis oli kallim, siis nüüd on tursk muutunud luksuskalaks, mida müüakse ainult kõrge hinnaga. Alates 1980ndate lõpust ja 1990ndate algusest on tursavarud pidevalt vähenenud. Lisaks mitmesugustele looduslikele põhjustele nagu Põhjamere soojenemine ja külmade talvede puudumine võib vähenemist seletada ka intensiivse tursapüügiga. Just seda põhjust tahabki komisjon uue tursavarude taastamise kavaga kõrvaldada.

Ma mõistan komisjoni soovi lihtsustada eeskirju, mille eesmärk on tursapüüki piirata. Praegune regulatsioon on liiga keeruline ning tekitab palju eri tõlgendusi nii kalurite kui ka inspektorite seas. Lihtsustamine lahendaks vähemalt selle probleemi. Ka Hollandi kalapüügi seisukohalt on oluline tagada tursavarude taastumine Euroopas.

Kavandatud meetmete mõju ilmnemiseks oli vaja aega. Enam kui 18 kuu vältel on Põhjamere tursavarud märkimisväärses ulatuses taastunud. Euroopa Parlament, sealhulgas mina, sooviks meetmete võtmisse rohkem kaasata kalandussektori ja piirkondlikud nõuandekomisjonid. See suurendaks kalandussektori toetust. Minu meelest on uued eeskirjad samm õiges suunas. Liikmesriigid saavad tursapüüki tõhusamalt reguleerida ning kalurid teavad paremini, mis on ja mis ei ole lubatud.

See, kas meetmed, mida me kavatseme nüüd võtta, on tõhusad, ei selgu enne nelja kuni kuut aastat. Seetõttu kutsuksin ma komisjoni üles juba võetud meetmete hindamisel ja uute meetmete väljatöötamisel mitte kiirustama. Vastasel juhul muutub olukord kalurite jaoks võimatuks.

Ole Christensen, fraktsiooni PSE nimel. – (DA) Härra juhataja, ma tahaksin kõigepealt tänada raportöör Buski tema konstruktiivse koostöö eest selle raporti koostamisel. Ma arvan, et me oleme saavutanud rahuldava tulemuse. Meie muudatusettepanekute tulemusena muutub süsteem lihtsamaks, paindlikumaks, tõhusamaks ja vähem bürokratlikuks. Näiteks väidame me komisjoni ettepanekute kohta esitatud muudatusettepanekutes, et tursavarude taastamise kava edukus sõltub suuresti sellest, et ei lossitaks ebaseadusliku, teatamata või reguleerimata kalapüügi püütud kala. Järelevalve ja kontroll on olulised vahendid, et tagada kalandust käsitlevate õigusaktide jõustamine. Lisaks tuleks kalandussektor ja liikmesriikide asjaomased piirkondlikud nõuandekomisjonid rohkem kaasata hindamisse ja otsustamisse, et kalanduse haldamise mehhanismide edasisel väljatöötamisel ja laiendamisel võetaks arvesse piirkondlikke eripärasid ja vajadusi. Taastamiskava tulemuslik elluviimine eeldab kõikide asjaosaliste kaasamist, et tagada õiguspärasus ja eeskirjade täitmine piirkondlikul tasandil. Rõhutame raportis ka asjaolu, et taastamiskava mõjutab oluliselt kalandussektorit ning kohalike kogukondade majanduslikku ja sotsiaalset arengut, ning seetõttu peaks komisjon püügikoormuse süsteemi üle vaatama, kui tursavarude olukord on oluliselt paranenud.

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, komisjon ja see raport kordavad ikka ja jälle, et tursavarud vähenevad pidevalt. Ometi heidame sel aastal Euroopa Liidus merre tagasi 50 miljoni euro väärtuses surnud turska. Miks? Põhjuseks on meie ebanormaalne poliitika kalade vette tagasi laskmise kohta. Lubatud kogupüügmahud on aetud nii väikeseks, et kala lastakse massiliselt vette tagasi. Iga maale toodava tursa kohta lastakse üks ilmselt vette tagasi. Aasta-aastalt vähendame lubatud kogupüüki ja suurendame vette tagasi lastava kala kogust, kinnistades sel moel seda ennasthävitavat ja ökoloogiliselt ebanormaalset poliitikat.

Biomass väheneb, olenemata sellest, kas tursk tuuakse maale või lastakse vette tagasi. Suurendage lubatud kogupüügimahte – ja ma olen veendunud, et te vähendate samavõrd vette tagasi lastava kala kogust ja parandate toiduga varustamist, vähendamata biomassi enam, kui seda tehakse praegu vette tagasi laskmisega. Minu arvates oleks see koos tursapüügi vältimise kavadega õige tee. Nii muutuks see poliitika veidigi mõistlikumaks.

Struan Stevenson (PPE-DE). – Härra juhataja, ma pean kiitma oma head sõpra Niels Buski tema vapra katse eest käsitleda järjekordset tursavarude taastamise kava. Alates sellest, kui mind 1999. aastal siia valiti, on mul igal aastal olnud uus tursavarude taastamise kava.

Iga tursavarude taastamise kavaga kehtestatakse järjest rangemaid eeskirju ja aina karmimaid meetmeid. Et tegemist on mitmeliigilise kalapüügiga, kus turska püütakse koos krevettide, hõbeheigi ja kilttursaga, ongi mul kõik need vette tagasi laskmise probleemid, millest Jim Allister just rääkis. Ma kardan, et härra Busk matkib antud juhul oma kuulsat taanlasest esiisa, kuningas Knudi, kes oli 10. sajandil Taani ja Inglismaa kuningas ning kes olevat istunud oma troonil mere ääres ja andnud korralduse, et vesi ei tohi tõusta. Ajaloouurikutes on kirjas, et muidugi sai ta väga märjaks ja pääses napilt uppumisest. Püüdes kehtestada tursavarude taastamise kava – majandamiskava, mis aitab tursavarudel taastuda –, üritame tegelikult loodust samamoodi trotsida. Me teame, et kliimamuutuse tõttu on Põhjamere temperatuur 1,5 kraadi tõusnud ja et plankton, millest tursavastsed toituvad, on liikunud sadu miile põhja poole; seetõttu ongi suurem osa täiskasvanud tursast, mida me Euroopas kauplustest ostame, pärit Norra, Fääri saarte ja Islandi ümbrusest. Nii et enne Põhjamere jahtumist me tursavarude taastumist ei näe ja need karmid majandamiskavad, mida me tahame kehtestada, ei muuda midagi.

Mul oli hea meel kuulda volinikku täna õhtul ütlemas, et ta on nõus minu muudatusettepanekuga, mille kohaselt võetakse arvesse vähemalt kliimamuutuse ja hüljeste mõju tursavarude taastumisele. Praegu elab Põhjameres 170 000 hallhüljest ja kõik nad söövad aastas kaks tonni kala, sealhulgas palju turska, ning varem ei olnud hüljestest rääkimine mis tahes kujul või vormis poliitiliselt korrektne. Nii et vähemalt hüljeste poolt tursapopulatsioonile avaldatava mõju arvessevõtmine on minu arvates täna väga oluline samm. Ma kiidan kuningas Knudi Euroopa Parlamendi ees ja loodan, et tema raport võetakse vastu.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, nõukogu määrus peegeldab järjekordset katset saavutada tasakaal ühelt poolt varude tegelikku seisust puudutavate praeguste teadmiste ning teiselt poolt loomuliku soovi vahel täita Euroopa kalavarude haldamise ja majandamisega seotud kohustusi. Raportöör on selgelt osutanud, et meil on jälle tegemist selle igavese dilemmaga. Ta on esile toonud selge vastuolu varude kaitsmise ülla kavatsuse ja varude seisundi kindlaksmääramise tegelike võimaluste vahel.

Seekord on määrase autorid kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomiteega varasemast rohkem ühel meelel selles, et meil ei ole veel piisavalt usaldusväärset teavet, mida saaks arusaadavate lubatud kogupüüki käsitlevate arvamuste vormis kaluritele edastada. Samas aga soovivad Euroopa Liidu institutsioonid, kahtlemata soovi tõttu näida toimekana, töötada välja sätteid, mis tagavad lubatud kogupüügimahtude ühtse rakendamise, ehkki andmete ebapiisavus on teada, nagu juba öeldud. Kalurid, kes eeldavad püügikoormuse kontrollimist, tajuvad seda lähenemisviisi liiga ettevaatlikuna ja ratsionaalse kalanduspoliitika seisukohalt sobimatuks. Ma olen püüdnud proovida mõista seda veidrat meetodikat, millest kõnealuse valdkonna otsustajad lähtuvad. Siiski tunnen ma endal kohustust hoiatada raportööri lõputute püügi piiirangute ning kalurite tegevuse ärritava ja bürokraatliku kitsendamise sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgede eest. Kalurid toetavad mere biomassi tegeliku seisundi kindlaksmääramise küsimuses üha enam teadlast. Poola kalurid on ühinenud kasvava kriitikaga iganenud andmebaasi suhtes, mis põhineb liigselt hinnangutel. Ehk oleks nüüd aeg võtta rohkem arvesse kalurite arvamusi, mis põhinevad sajanditevanustel teadmistel ja arusaamisel, et kalur jääb ellu ainult siis, kui ta peab silmas merekeskkonna huve.

Avril Doyle (PPE-DE). - Härra juhataja, ehkki igasuguses tursavarude taastamise kavas tuleks eelkõige ette näha stiimulid neile liikmesriikidele ja kaluritele, kes aitavad kaasa kalastussuremuse vähendamisele, ning teiseks kaaspüügi vähendamine ja vette tagasi laskmise lõpetamine – lõpetamine, mitte vähendamine –, ei ole ükski tursavarude taastamise kava mingilgi moel usaldusväärne, kui selles ei võeta arvesse kogu seda kliimamuutuse mõju tursa toitumis- ja kudemisaladele, millest kolleeg Stevenson äsja nii sõnaosavalt rääkis; sellel temaatikal peab olema suur osatähtsus mis tahes tursavarude taastamise kavas, et see oleks täna ja praegu usutav.

Olen nõus, et kaaspüügi vähendamine tursapüügi vältimise programmide kaudu on ülimalt tähtis. Kuid me peaksime viitama vajadusele vähendada kaaspüüki ja lõpetada vette tagasi laskmine. Ma pean silmas seda, et väga tähtis on vähendada tursakogust, mis jääb võrku (kaaspüük), ent mida maale ei tooda (lastakse vette tagasi). Vastasel juhul ei ole kalapüük ökoloogiliselt ega majanduslikult jätkusuutlik. Kuigi Iirimaa on teinud ettepaneku 2009. aastal ellu viidava katseprojekti kohta, mille eesmärk on vähendada vette tagasi lastava tursa kogust homariipüügil Keldi mere ühes osas, ning loodetavasti nähakse kaluritele ette stiimulid ja oluline roll järelevalves ja kontrollis, mis on projekti eduka elluviimise võti, pean ma volinikule siiski esitama ühe küsimuse, arvestades seda, et raportööri sõnul toimub Keldi meres üleüldiselt ja seda tuleb reguleerida, samas kui Rahvusvahelise Mereuuringute Nõukogu järgi soovitati 2009. aastaks Keldi mere piirkonnale teatavat lubatud kogupüügimahtu, mis viitab sellele, et varude seisund on parem kui teistes taastamiskavaga hõlmatud piirkondades. Kas Keldi meri tuleb siis taastamiskavasse lisada või mitte? Kas see on vajalik või mitte? Keda me teadusuuringute puhul kuulame?

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Härra juhataja, ma tahaksin volinikule teada anda, et kunagi oli tursk üks tavalisemaid kalu Iiri vetes ja iirlaste toidulaual. Meie kalurite jaoks on kalapüük midagi enamat kui töö; see on elulaad, traditsioon, isegi kutsumus. Paljud meie kalurid tegelevad segapüügiga ning nende jaoks on kala vette tagasi laskmine rohkem kui raiskamine ja vastuolu – see on jõledus.

Me peame aitama kaluritel kalastada valikulisemalt, et kaitsta turska, ja samal ajal, kui me loodetavasti vähendame vette tagasi lastava kala kogust, peame hakkama kala otstarbekalt kasutama, tooma selle maale ja andma haiglatele. Me peame lõpetama tursa ja muu kala vette tagasi laskmise, sest see on skandaalne.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Minu arvates on härra Buski esitatud muudatusettepanekud tursavarude taastamise kava kohta olulised selleks, et viia selle kalaliigi varud taas niisugusele tasemele, kus nad aastaid tagasi olid. Tursavarude kaitse on suurim ülesanne, mille meie ühine kalanduspoliitika peab täitma. Tuleb meele pidada, et koos kilu ja makrelliga on tursk üks neid liike, mida Euroopa Liidu kalalaevastikud püüavad kõige rohkem. Maailmas on tursk populaarsuselt teisel kohal olev liik.

Lisaks sellele, et tursk on tähtis püügiartikkel, on ta väga vajalik ka ökosüsteemi korralikuks toimimiseks. Tursk kontrollib looduslikult vetikate levikut, eriti Läänemeres. Seega on lisaks kliimamuutusele ka selle olulise liigi varude vähenemine tähtis tegur muutustes, mis mõjutavad Põhja-Atlandi merelisi ökosüsteeme.

Lõpetuseks tahaksin teieni tuua Poola kalurite olukorra, sest Poola kaluritest on saanud eksliku ja ebaõiglase tursapüügi poliitika peamised ohvrid. Nagu kolleegid teavad, kehtestati kõigepealt Poola lipu all sõitvatele

laevadele püügipiirangud. Neile järgnes tursapüügikeeld. See ei avaldanud mitte üksnes kahjulikku mõju kalurite elatusallikale, vaid tõi kaasa ka pankrotilaine Poola töötlevas tööstuses. Seetõttu tuleb muudatusettepanekute seas esile tõsta eriti teadusuuringute tähtsust. Teadusuuringud võimaldavad meil kindlaks teha tursavarude tegeliku seisu ja see omakorda võimaldab viia ellu realistlikku kalanduspoliitikat. Täna teid, daamid ja härrad.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, kõigepealt tahaksin tänada austatud parlamendiliikmeid huvitava arutelu eest, mis näitab, kui tähtsaks peab Euroopa Parlament tursavarude taastamist.

Tõepoolest, Euroopa Parlamendi raport toetab suures osas komisjoni ettepanekut muuta meie praegust kava paindlikumaks ja tõhusamaks ning samal ajal laiaulatuslikumaks. Nagu paljud teist rõhutasid, on hakanud ilmnema mõningaid tursavarude paranemise märke, ja ka kalurid ütlevad, et tursk on meie meredesse tagasi tulnud.

Siiski tuleb arvestada tõsiasjaga, et varude kasv on seotud ühe konkreetse aastaga – 2005. aasta kaladega, mis on nüüdseks kasvanud nii suureks, et jäävad meie võrkudesse kinni. Seega peame põhjalikult kaaluma, kuidas neid varusid majandada, sest kui me otsustame ühe konkreetse aasta järgi enneaegu, et olukord on paranenud, siis võib juhtuda, et võimalik edu tursavarude taastamisel kaob. Viimase viieteistkümnelt aasta jooksul on juba kaks korda – ühel korral liri meres ja teisel korral Põhjameres – ette tulnud, et me teeme ennatlikke otsuseid ühe aasta põhjal ja satume olukorda, kus tuleb uuesti nullist alustada. Seega on hädavajalik tegutseda nii, et vastutustundlik haldamine sunnib meid andma oma parima püügikoormuse vähendamiseks eri meetmete ja vahendite abil ning samal ajal tegema kõik selleks, et vähendada vette tagasi lastava tursa kogust.

Seda saab teha tulemustel põhineva haldamise abil, mis esitatakse selles tursavarude taastamise kavas, ja ma julgustaksin ka liikmesriike meiega koostööd tegema, et meil oleks võimalik saavutada tursavarude taastamise kava, mis toob aja jooksul kaasa tursavarude täieliku taastumise.

Lisaks tahaksin öelda paar sõna vette tagasi laskmise kohta, sest see küsimus ei ole seotud ainult tursaga. Muidugi räägime me tursast, sest see on Põhjameres jaoks eriti oluline liik, kuid on ka mitmeid teisi kalaliike, mida lastakse vette tagasi; tegemist on äärmiselt tundliku teemaga kogu Euroopa Liidus ja avalik arvamus on muutumas väga negatiivseks. Ma olen otsustanud selle küsimusega tegelda ja kogu selle temaatika uuesti läbi vaadata, sest seni on edusammud olnud väga aeglased. Ma arvan, et me peaksime vaatama seda teemat palju üldisemalt ja võtma kiiresti olulisi meetmeid vette tagasi lastava kalakoguse vähendamiseks, ning hiljem tulen ma teie ette ettepanekutega selle kohta, kuidas me saame kala vette tagasi laskmist Põhjameres tõhusalt vähendada. Me arutame seda teemat ka partneritega, näiteks Norraga, et teha kindlaks, kuidas meil oleks võimalik võtta tursapüügikoormuse vähendamiseks tõhusaid meetmeid, ent samal ajal astuda samme selleks, et vähendada just tursa tagasilaskmist, ja lahendada ka teiste kalavarude vette tagasi laskmise probleem.

Mis puudutab Keldi merd, millele viitas proua Doyle, siis on tõsi, et Rahvusvahelise Mereuuringute Nõukogu andmetel on varude olukord seal mõnevõrra parem kui teistes meredes. Samas kinnitavad nad, et kalavarude seisund on sellegipoolest halb ja varud vajavad taastamist, mistõttu me kaasasimegi selle mere uude tursavarude taastamise kavasse. Kalavarude seisund on sellegipoolest väga halb. Lubatud kogupüügi määramine ei tähenda seda, et varude seisund on hea, sest enamikul juhtudel püüame me kala rohkem, kui oleks jätkusuutlik, ja lubatud kogupüük määratakse kahanevas mahu. Kui varud on erakordselt halvas seisus, siis on lubatud kogupüügimaht null. Keldi mere puhul on olukord mõnevõrra parem, kuid kõnealuse liigi varude seisund ei ole siiski kaugeltki hea.

Mis puudutab turska Läänemeres, siis see piirkond ei kuulu käsitletava tursavarude taastamise kava alla, kuid 2007. aastal kehtestasime me Läänemere tursavarude taastamise kava. Rahvusvahelise Mereuuringute Nõukogu andmetel on sel aastal Läänemere idaosas tursavarude senine väga kehv seisund paremaks muutunud ja seda tõenäoliselt mitte niivõrd tursavarude taastamise kava tulemusena, vaid tänu Poola ametivõimude ja kalurite märkimisväärsetele jõupingutustele, kuid tursavarude olukord Läänemere lääneosas on halvenenud. Seega peame Läänemere lääneosas tursavarude pärast võtma rangemaid meetmeid, kuid idaosas ei peaks meetmed ehk nii karmid olema.

Niels Busk, raportöör. – (DA) Härra juhataja, ma tahaksin tänada volinikku ja kolleege nende suurepärase töö ja väga sisutihedate muudatusettepanekute eest, mis olid vältimatult vajalikud, et muuta see taastamiskava võimalikult terviklikuks.

Tahaksin rõhutada, et nüüd on väga oluline tagada selle taastamiskava edu. Me võlgneme seda kaluritele; samas on õige – nagu täna õhtul on märgitud –, et me oleme tursavarude ja ka teiste liikide varude taastamisest

varemgi rääkinud. Me oleme sellest rääkinud viimased kümme aastat, ent eesmärgini jõudnud ei ole. Seetõttu on tähtis, et me saavutaksime eesmärgi nüüd.

Tahaksin öelda paar sõna ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügi kohta. Muidugi ei tea me selle ulatust, kuid kahtlemata on sellel olnud viimastel aastatel rakendatud taastamiskavade jaoks väga negatiivsed tagajärjed. See on häbiväärne nii kalavarude, kalandussektori kui ka terve ühiskonna seisukohalt ning Euroopa Parlament on sellele ikka ja jälle tähelepanu juhtinud. Tuleb sisse seada palju parem ja tõhusam kontroll, et teha lõpp ebaseaduslikule kalapüügile. Ma tahaksin ka mainida, et me peame arvesse võtma ja mõõtma ka seda kalakogust, mille söövad ära hülged, kormoranid, muud röövlinnud ja -kalad; see on muidugi valdkond, kus mingid kvoodid kõne alla ei tule ja olukord on peaaegu sama nagu teatamata jäetud kalapüügi puhul.

Ka vette tagasi laskmisest oleme peaaegu kümme aastat rääkinud. Tagasilaskmine mõjutab muidugi paratamatult kvoodipoliitikat, kuid sama oluline on see, et me viskame ära täiesti söödavat kala. Härra volinik, mul on kahtlemata hea meel teie tänaõhtuse väite üle, et teil on plaan olemas, kuid on täiesti ebarahuldav, et oleme arutanud seda küsimust kümme aastat, saavutamata ainsatki eesmärki. See on kurb olukord ja me peame selle pärast midagi ette võtma, sest vastasel juhul on ka taastamiskava määratud nurjumisele.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bogdan Golik (PSE), kirjalikult. – (PL) On täiesti loogiline, et komisjon ja liikmesriikide valitsused tunnevad muret tursavarude kriitilise olukorra pärast Euroopa Liidu meredes. Mulle valmistab muret aga see, et oma õigusloomega seotud ettepanekute ja otsuste puhul lähtuvad Euroopa Liidu institutsioonid mitmesuguste komisjoni rahastatavate teadusasetuste teadusuuringutest. Sõltumatute teadlaste uuringutele viidatakse harva.

Lisaks margin ma ära ühe vastuolu, mis on seotud nõukogu määrustega (EÜ) nr 812/2004 ja (EÜ) nr 2187/2005, millega kehtestatakse Euroopa Liidus triivvõrkude kasutamise keeld. Kuu aega tagasi minu korraldatud kohtumisel kalandus- ja merendusasjade peadirektoraadiga ilmnas, et komisjon väldib sihikindlalt igasuguseid küsimusi sel teemal. Komisjon ei anna konkreetseid vastuseid ega täida nimetatud määruste sätetest tulenevaid kohustusi, mis puudutavad teadusuuringute läbiviimist keeldude rakendamise asjakohasuse kinnitamiseks.

Näiteks tursa puhul puudub üksikasjalik statistika alla kaheksa meetri pikkuste laevade püügi kohta. Ka ei ole võrreldud töödeldud kalasaaduste koguseid liidu eri liikmesriikides deklareeritud püügikogustega. Institutsioonid ei ole andnud konkreetset teavet ega esitanud kavasid. Lisaks on liigne üldistamine teadusuuringutes suurendanud poleemikat.

Et kalapüük on sotsiaalselt ja majanduslikult tähtis sektor, annab see üha enam põhjust meeleavaldusteks ja protestideks muude riikide seas ka Poola kalurite poolt. Püügikvootide vähendamise ja näiteks triivvõrkude kasutamise keelu tõttu on paljud pered oma elatisest ilma jäänud.

19. Äärepoolseimates piirkondades registreeritud kalalaevastike haldamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kalanduskomisjoni nimel Pedro Guerreiro koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 639/2004 ühenduse äärepoolseimates piirkondades registreeritud kalalaevastike haldamise kohta (KOM(2008)0444 – C6-0298/2008 – 2008/0138(CNS)) (A6-0388/2008).

Pedro Guerreiro, raportöör. – (PT) Arvestades äärepoolseimate piirkondade alalisi struktuurilisi piiranguid ja puudusi, tuleb võtta erimeetmeid, et edendada nende piirkondade sotsiaal-majanduslikku arengut. Need meetmed peaksid olema sõltumatud ajalistest piirangutest või piirkonna rikkuse hindamisest, mis oleks juhuslik ja kunstlik.

Kalandussektor on selliste piirkondade jaoks strateegilise tähtsusega, seda nii rahva kalaga varustamise, tööhõive tagamise kui ka kalapüügiga tegelevate kogukondade majandusliku jätkusuutlikkuse mõttes. Hoolimata täheldatud edusammudest tuleb nentida, et nende piirkondade laevastikud koosnevad peamiselt vananenud alustest, mis on keskmiselt üle 30–40 aasta vanad, eriti väikepüügi laevastike puhul.

Rahaline lisatoetus nende piirkondade kalalaevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks on eluliselt vajalik ning selle toetuse blokeerimine Euroopa Liidu poolt on arusaamatu. Kalalaevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks antava toetuse jätkumine on hädavajalik kutseliste kalurite töö- ja turvatingimuste ning kala säilitamistingimuste parandamiseks.

Euroopa Parlamendi kalanduskomisjoni ettepaneku kohaselt võiks äärepoolseimate piirkondade laevastike uuendamiseks avaliku abi andmist pikendada kuni 2009. aastani ja laevade registreerimist lubada kuni 2011. aastani. Ehkki me läheme Euroopa Komisjoni ettepanekust kaugemale, oleme seisukohal, et ka need ettepanekud on ebapiisavad, sest nad ei vasta nende piirkondade kalurite tegelikele vajadustele, eriti väikepüügi laevastike puhul. Seetõttu esitasime muudatusettepanekud, mille eesmärk on tagada avalik abi kalalaevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks ajaliste piiranguteta ning kooskõlas nende piirkondade asjaomase sektori vajadustega.

Kuigi see ei ole tingimata vajalik, võime siiski öelda, et see meede ei too ühenduse eelarve jaoks kaasa mingeid kulusid ega aita kaasa laevastiku suurenemisele. Tegelikult on Euroopa Parlament need ettepanekud varem juba vastu võtnud, korrates 2005. aastal vajadust edaspidigi toetada nende piirkondade kalalaevastike uuendamist ja moderniseerimist sektori kulutasuvuse ja konkurentsivõime huvides. Nendes ettepanekutes leppis kokku ka Euroopa Parlamendi kalanduskomisjon, kes märkis käesoleva aasta alguses, et äärepoolseimate piirkondade laevastike uuendamist ja ajakohastamist on vaja veelgi toetada, arvestades, et laevastiku renoveerimiseks antava ühenduse abi kadumine raskendaks neil ülesaamist oma struktuurset mahajäämusest Euroopa laevastike suhtes. Kui saabub kriitiline hetk ja tuleb teha otsus, kutsume niisiis Euroopa Parlamenti lihtsalt üles omaenda seisukohtade juurde jääma.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, tahaksin kõigepealt väljendada oma tänu kalanduskomisjonile ja eriti raportöör Pedro Guerreirole tema raporti eest.

Komisjon mõistab äärepoolseimate piirkondade raskusi laevastike ajakohastamise otsuste täitmisel, mis võeti vastu 2006. aastal. Samas ei saa komisjon siiski nõustuda sellega, et laevastiku uuendamiseks ja moderniseerimiseks jätkatakse avaliku abi andmist, sest selle tulemuseks on laevastiku ülevõimsus ning väike majanduslik tõhusus keskpikas ja pikas plaanis. Kuid me mõistame raportööri tõstatatud muret, et teatud juhtudel on seni vastu võetud otsuste tulemusena töö laevatehastes kuhjunud, sest laevatehased ei jõua tööga ettenähtud tähtjaks valmis. Seetõttu oleme valmis nõustuma kalalaevade laevastiku koosseisu arvamise tähtja pikendamisega kuni 2011. aastani, nagu raportöör soovib. Seega olen ma valmis nõustuma muudatusettepanekutega 2 ja 7.

Kuid komisjon leiab ka, et laevastiku haldamise põhireeglid, s.t laevastiku koosseisu arvamise ja koosseisust väljaarvamise kord, millega tagatakse, et võimsus ei kasva ja et võimsuse suurendamiseks riigiabi ei anta, tuleb säilitada. Vastasel juhul võib äärepoolseimates piirkondades tekkida ülemäärane püügivõimsus (nagu juhtus emamaalaevastikega) ja see võib lõpptulemusena kahjustada nende piirkondade majandust.

Lubage mul sellega seoses mainida ka kütusepaketti, mis võeti vastu käesoleva aasta juulis kõrgetest kütusehindadest ajendatud majanduskriisi tõttu. Ma soovitsin kõikidel asjaosalistel äärepoolseimates piirkondades seda paketti võimalikult hästi ära kasutada, et suurendada oma laevastike energiatõhusust ja muuta laevastikud selles pakettis välja pakutud võimaluste, näiteks ümberkorraldamise ja osalise utiliseerimise kaudu majanduslikult tasuvaks. Selle põhjal, mida ma enne ütlesin, ei ole komisjon niisiis valmis nõustuma muudatusettepanekutega 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10 ja 11. Lõpetuseks märgin, et muudatusettepanekuga 8 võib nõustuda sel juhul, kui me lepime kokku, et komisjoni aruanne esitatakse alles siis, kui on olemas kõik andmed määruses ette nähtud erandite kasutamise kohta.

Mis puudutab üleskutset, et komisjon võiks teha uusi meetmeid käsitleva ettepaneku, tahaksin rõhutada, et tegemist on komisjoni algatusõigusega ja komisjon pakub kindlasti välja uusi meetmeid, kui on alust arvata, et see on vajalik ja asjakohane.

Emanuel Jardim Fernandes, fraktsiooni PSE nimel. – (PT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma pean selle raportiga seoses kõigepealt rõhutama, et arvesse tuleb võtta äärepoolseimate piirkondade kalandussektori vajadusi. Teiseks tahan ma toonitada laevastiku koosseisu arvamise ja koosseisust väljaarvamise üldisest korrast tehtava erandi pikendamist äärepoolseimate piirkondade puhul.

See kalanduskomisjonis kokku lepitud pikendamine tähendab, et riigiabi saanud kalalaevad võib vastava erandi alusel arvata nendes piirkondades kalalaevastiku koosseisu kuni 2011. aastani, ilma et uue võimsuse lisamist tuleks korvata samaväärse võimsuse kõrvaldamisega. See kalanduskomisjoni muudatusettepanek oli tingitud Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni ning Euroopa Rahvapartei (Kristlike

Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni vahelisest kokkuleppest, mis hõlmas nende kahe fraktsiooni liikmeid, kes ise on pärit äärepoolseimatest piirkondadest, ning ka raportöör Guerreiro, kes, nagu me just kuulsime, oleks tahtnud saavutada enamat. Mulle kui Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni variraportöörile on see eesmärk väga tähtis ja seetõttu kutsun ma parlamendiliikmeid üles homme selle raporti poolt hääletama. Ma kutsun ka komisjoni, volinikku ja nõukogu üles võtma arvesse Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsiooni, mis homme loodetavasti vastu võetakse.

Kathy Sinnott, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Härra juhataja, need kriitilised küsimused, mis mõjutavad kalapüüki äärepoolseimates piirkondades, tunduvad olevat samad, millega tuleb tegemist teha kõigil kaluritel, ainult et need on rohkem võimendunud. Kalanduse tulevikku ähvardavad väga reaalsed ohud – piraadid, kala vette tagasi laskmine, kahanevad varud, vananevad alused ja laevastikud –, kuid kõnealuste piirkondade jaoks on need probleemid veelgi suuremaks koormaks, sest nad on juba niigi väga haavatavas olukorras.

Meil tuleb aidata oma äärepoolseimatel kalapüügiga tegelevatel kogukondadel säilitada lisaks elatisele ka oskused, mida nad on põlvkondade vältel lihvinud ja mis kaitse puudumisel võivad kaduma minna – mitte ainult nende, vaid ka meie jaoks.

Me kõik peame tähelepanu pöörama äärepoolseimate piirkondade muutuvatele sotsiaal-majanduslikele vajadustele ja arvestama mõju, mida nad oma sektoris tunda saavad. Et aidata neil püsima jääda, peame võimaldama neil haldamises rohkem osaleda ja kehtestama ka erimeetmeid, näiteks ajapikenduse laevastiku uuendamiseks.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Härra juhataja, ma leian, et kalanduskomisjoni töö, millesse olid kaasatud meie raportöör, eri fraktsioonid ja Euroopa Komisjon, oli väga viljakas. Selle töö tulemusena jõuti järeldusele, millega nõustusid peaaegu kõik, sealhulgas Euroopa Komisjon – nimelt et probleemi lahendamiseks on sobivaim viis pikendada tähtaega 2011. aastani ja koostada aruanne, milles hinnatakse selle meetme edasise pikendamise võimalikku vajadust.

Ma pean tänama kõiki oma kolleege Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist, kes nõustusid meie seisukohaga; samuti tänan ma Euroopa Komisjoni pingutuste eest, mida selle tulemuseni jõudmiseks tehti. Nüüd jääb meil üle vaid loota, et ka nõukogu mõistab meie otsust ja saab aru vajadusest anda äärepoolseimatele piirkondadele selle nõude täitmiseks rohkem aega.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kas äärepoolseimate piirkondade kalalaevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks riigiabi andmist tuleks lubada ainult kuni 2009. aastani või peaks see luba kehtima tähtajatult? Nende piirkondade kalandussektori eripära õigustab sellise abi andmist ka pärast 2009. aastat, kusjuures see ei kahjustaks mingil moel merekeskkonda.

Määramatu tähtajaga riigiabi äärepoolseimate piirkondade laevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks ei tähenda seda, et abi antakse alaliselt ja igavesti. Sellise abi andmine peatatakse niipea, kui see osutub teadusnõukogu ja piirkondlike nõuandekomisjonide uuringute ja hinnangute kohaselt vajalikuks. See on lahendus, mis sobib kõige paremini just äärepoolseimate piirkondade kalanduse eriolukorraga. Samad põhjused, mis õigustavad äärepoolseimate piirkondade kalurite ainuõiguslikku kalapüügiala kuni saja miili ulatuses, õigustavad ka erikohtlemist seoses laevastiku uuendamiseks ja moderniseerimiseks antava abiga. Mul on hea meel, et kalanduskomisjon on leidnud äärepoolseimate piirkondade kalandussektori erivajaduste rahuldamiseks parimad lahendused.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tahaksin vaid näidata üles veidi solidaarsust, sest ma ise olen pärit saarerahva seast ning meie äärealadel on kalapüügiga tegelevatel kogukondadel – nende kultuuril, traditsioonidel ja oskustel – ülimalt suur tähtsus; lisaks on neis piirkondades väga raske tekitada alternatiivseid tegevusharusid ja teistsugust eluviisi või muid ameteid. Kui me suudame olla solidaarsed Euroopa äärealadega, siis kuidas peaksime käituma äärepoolseimate piirkondade suhtes, mis asuvad nii-öelda äärealade äärel? Ma pooldan siin esitatud ettepanekut, sest selle abil saame toetada kalapüügiga tegelevate kogukondade oskusi, traditsioone ja kultuuri neis äärepoolseimates piirkondades ja väga isoleeritud, sageli väga väikestel saartel asuvates kogukondades Euroopa Liidu äärealadel.

Ma tahaksin toetada seda, mida kolleegid on öelnud, ja kutsuda volinik Borgi üles tagama, et me oleme kalalaevastike uuendamiseks riigiabi andmise tähtaegade pikendamise küsimuses nii suuremeelsed kui vähegi võimalik, tulgu selleks teha mida tahes.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Härra juhataja, volinik rääkis ülemäärasest püügivõimsusest ehk laevastiku ülevõimsusest äärepoolseimates piirkondades.

Olen temaga nõus. Minu küsimus volinikule on järgmine. Kas komisjon on teadlik, et äärepoolseimad piirkonnad – Kanaari saared, Assoorid ja Madeira Atlandi ookeani keskosas, Guadeloupe, Martinique ja Prantsuse Guajaana Kariibi mere piirkonnas ning Réunion India ookeanis – on ümbritsetud suurte merealadega, kus kalavarud on ülepiüügi tõttu järk-järgult vähenemas? Kas komisjonil on selle kohta mingeid andmeid? Kas komisjon on seisukohal, et ta võiks nende piirkondade kalalaevastikke toetada nii, et aitab kaasa nende piirkondade kalavarude säilimisele?

Joe Borg, komisjoni liige. – Täna teid väga kommentaaride eest. Ma võin teile kinnitada, et minu soov on aidata äärepoolseimate piirkondade laevastikke niivõrd, kui see on minu võimuses, ja nii palju kui võimalik.

Lubage mul siiski rõhutada, et nende laevastike püügivõimsuse säilitamine või koguni suurendamine ei ole lahendus, vaid see võib tegelikult olla osa probleemist. Nagu ma oma avasõnavõtus ütlesin, soovitsin ma laevastike ümberkorraldamise vajaduse puhul kaaluda hiljuti vastu võetud kütusepaketti, kus on ette nähtud mitmeid võimalusi, mis võivad olla äärepoolseimate piirkondade laevastikele kasulikud. Samuti, nagu ma juba märkisin, võin ma nõustuda laevaregistrisse kandmise tähtaja pikendamisega, arvestades töö kuhjumisega seotud probleeme laevatehastes, kuid ma ei saa nõustuda ehitamiseks avaliku abi andmise tähtaja ning laevastiku koosseisu arvamise ja koosseisust väljaarvamise tähtaja täiendava pikendamisega, sest Euroopa Kalandusfondi raames on juba ette nähtud eritingimused äärepoolseimate piirkondade jaoks; see ei lahendaks probleeme, vaid tekitaks neid juurde.

Me tunnistame, et ülepiüüki esineb, ja mööname, et see on tingitud ülevõimsusest. Komisjon ei soovi kaasa aidata ülevõimsuse tekkimisele äärealadel, sest see tooks tulevikuks ainult probleeme kaasa. Mis puudutab võimalikku ülepiüüki äärealadel, siis oleme seda küsimust uurinud ja nõukogu võttis Euroopa Parlamendi õnnistusel äsja vastu määruse ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalandustegevuse kohta. Alates 1. jaanuarist 2010 ei või Euroopa turul müüa kala, mille püüdmise seaduslikkust ei ole tõendatud. Samuti võtame juhtrolli piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, et teha ettepanekuid jätkusuutliku kalapüügi kohta ookeanides; me teeme seda kõikjal, kus meil on sõnaõigus – ja see on meil peaaegu kõikides piirkondlikes kalandusorganisatsioonides. Me kavatseme olla neis jõupingutustes järjekindlad, et tagada jätkusuutlik kalapüük lisaks meie enda vetele ka rahvusvahelistes vetes, mis on meie äärepoolseimate piirkondade jaoks ülimalt tähtis.

Pedro Guerreiro, raportöör. – (PT) Ma täna teid küll sõnavõtu eest, kuid tahaksin ka märkida, et asutamislepingute sätete kohaselt on äärepoolseimate piirkondade toetamiseks võetavad meetmed võimalikud ja soovitatavad. Selle võimalusega peavad niisiis kaasnema erimeetmed. Kalandussektor on nende piirkondade jaoks strateegilise tähtsusega. See sektor vajab uuendamiseks ja moderniseerimiseks toetust ning tegemist on seega täiesti loomuliku küsimusega. Ühendusel on selleks vahendid olemas ja nagu tõestas tänane arutelu, ei ole olemas ainsatki arvestatavat argumenti, mis räägiks nende piirkondade kalalaevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks avaliku abi andmise vastu. Vastupidi sellele, mida siin täna räägiti, ei pruugi nende laevastike uuendamine ja moderniseerimine tingimata põhjustada ülevõimsust või selle kasvu.

Seega tuleb küsida, miks ei võeta meetmeid selle sektori toetamiseks. Pärast seda arutelu oleme rohkem kui kunagi varem veendunud, et pikendada tuleb moderniseerimiseks riigiabi saanud laevade laevastiku koosseisu arvamise tähtaega, nagu pakkusid välja Euroopa Komisjon ja kalanduskomisjon, kuid lisaks sellele on vaja tagada võimalus anda tähtajatult avalikku abi kõnealuste piirkondade laevastike, eelkõige väikepiüügi laevastike uuendamiseks ja moderniseerimiseks, ja me väidame seda taas ja järjekindlalt.

Seetõttu soovime, et sellesisulised muudatusettepanekud võetakse homme vastu. Olukord nõuab seda ja aeg näitab, et meil on õigus.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Margie Sudre (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Mul on hea meel, et Euroopa Parlament on lubanud äärepoolseimates piirkondades registreeritud laevastike ja uuendamiseks riigiabi saavate kalalaevade puhul ehitamist kuni 31. detsembrini 2011.

Tahaksin tänada neid kolleege, kes koos minuga osalesid komisjoniga peetud tulistes läbirääkimistes, mille eesmärk oli saavutada esialgse ettepanekuga võrreldes veel kaks lisa-aastat. Liikmesriikidel seda abi anda lubava õigusakti hilise vastuvõtmise ja laevatehaste suutlikkuse piiratuse tõttu ei oleks neid uusi laevu jõutud

õigeks ajaks ehitada. Mul on hea meel, et komisjon võttis kalurite nõudmisi kuulda, ehkki kahju on sellest, et kommunistide fraktsioon otsustas meid mitte toetada.

See kokkulepe näitab, et Euroopa Liit võtab jätkuvalt arvesse äärepoolseimate piirkondade erilist olukorda ja teeb seda isegi rohkem kui varem, nõustudes nende piirkondade suhtes kohaldatavate erandite süsteemi. Ärgem unustagem, et riigiabi andmine uute laevade ehitamiseks on ülejäänud Euroopa Liidus olnud keelatud alates 2005. aastast.

Ma kutsun kalandusministreid üles selle otsuse väga kiiresti vastu võtma, nii et äärepoolseimate piirkondade kaluritel oleks võimalik hankida nüüdisaegseid aluseid, mis tagavad optimaalse ohutuse.

20. Ülemaailmse kliimamuutuste liidu loomine (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne arengukomisjoni nimel Anders Wijkmani koostatud raporti kohta, mis käsitleb ülemaailmse kliimamuutuste liidu loomist Euroopa Liidu ja kliimamuutustest enim mõjutatud vaeste arengumaade vahel (2008/21 31 (INI)) (A6-0366/2008).

Anders Wijkman, raportöör. – Härra juhataja, see raport on koostatud vastuseks ülemaailmse kliimamuutuste liidu loomise ideele, mille komisjon algatas eelmise aasta lõpul. Põhimõtteliselt on ülemaailmne kliimamuutuste liit väga hea algatus. Eelkõige tunnistatakse sellega, et kliimamuutus seab väikese sissetulekuga riigid tõsisesse ohtu.

On irooniline, et vaid kaheksa aastat tagasi lepitati New Yorgis kokku aastatuhande arengueesmärkides. Nende eesmärkide puhul kliimamuutust peaaegu ei mainitudki, ehkki juba siis oli selge, et kliimamuutuse kahjulik mõju seab paljud väikese sissetulekuga riigid väga halba olukorda.

Kuid juba see, kuidas riiklikes organisatsioonides, valitsustes ja mujal käsitletakse kliimamuutust ja arengukoostööd eraldiseisvate teemadena, takistas täielikku arusaamist ohust, mida kliimamuutus endast arengule ja vaesuse vähendamisele kujutab.

Tegemist on kahtlemata raske ülesandega. Et abistada väikese sissetulekuga riike kliimamuutusega kohanemisel ja riskide vähendamisel ning kliimamuutuse leevendamise meetmete võtmisel, samuti nende kahe valdkonna vahelise sünergia leidmisel, tuleb erilist tähelepanu pöörata metsade hävitamise küsimusele ning seejärel – ja see on ka kõige olulisem – lahendada arengu kavandamise ja vaesuse vähendamisega seotud küsimused.

On hädavajalik tagada, et tulemuseks ei oleks suur hulk eraldiseisvaid kohanemisprojekte. Pigem peaksime kohanemise ja riskide vähendamise süvalaiendama arengukoostöösse.

Kui me seda arengukomisjonis arutasime, kerkis üles oluline küsimus – kuidas seda kõike rahastada? Komisjoni ettepanekus on ette nähtud ainult 60 miljonit eurot. See on tilk meres. Keegi ei tea, kui palju läheb maksmata kohanemise riskide vähendamine; keegi ei tea, kui suur on leevendamisega seotud tehnoloogilise koostöö maksumus. Maailmapank, Oxfam, ÜRO Arenguprogramm ja teised institutsioonid on esitanud erinevaid hinnanguid kümnest miljardist USA dollarist kuni lausa saja miljardi USA dollarini aastas. Mõned meetmed ei pruugi rohkem maksma minna – kui arengu kavandamisel ja vaesuse vähendamise strateegiate koostamisel võtta kliimamuutuse kahjulikku mõju algusest peale arvesse, ei pruugi kulud lõpptulemusena kasvada. Kuid me teame, et on mitmeid valdkondi, kus tekib lisakulusid. Need valdkonnad on muu hulgas viljelustavad, äärmuslike ilmastikunähtustega seotud riskide vähendamine, merepinna tõus ja tervishoiu meetmed.

Küsimus on, kust tuleb lisaraha. Raportis teeme me mõned ettepanekud. Üks võimalus on muidugi kasutada tulevikus eeldatavatelt saastekvootide enampakkumistelt saadavaid tulusid. Väga oluline on eraldada sellega seoses vahendeid arengumaade jaoks.

Teine ettepanek on, et liikmesriigid peaksid toetama komisjoni algatust ja mitte käivitama oma algatusi. Tegemist on uudse valdkonnaga, kus on mõistlik ressursid ühendada.

Ja lõpetuseks tuleb kõike, mida me selles valdkonnas ette võtame, vaadelda järgmisel aastal Kopenhaagenis toimuvate kliimaläbirääkimiste kontekstis. Lisas 1 nimetatud riikide, eelkõige Euroopa Liidu ennetav tegutsemine selles valdkonnas on üleilmse kokkuleppe saavutamiseks ääretult oluline.

Arengukomisjoni raport käsitleb mainitud küsimusi ja paljusid teisi küsimusi, lähtudes eeldusest, et Euroopa Komisjoni algatust tuleks toetada, ning raporti esmane eesmärk on seda nii sisu kui ka rahastamise poolest tugevdada.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, mul on härra Wijkmani raporti üle hea meel ja ma tänan teda jätkuva toetuse eest ülemaailmsele kliimamuutuste liidule. Üldiselt on meie seisukoht selline, et raportis rõhutatakse õigeid küsimusi ning tuuakse välja peamised probleemid, millega rahvusvaheline üldsus arengumaades kliimamuutuse leevendamist ja sellega kohanemist toetades praegu silmitsi seisab. Me hindame eelkõige raportis sisalduvaid ettepanekuid; esmalt mainin ma ettepanekut, et ülemaailmne kliimamuutuste liit võiks olla liikmesriikide algatustele vahenduskojaks. Me oleme nõus, et praegused jõupingutused, mille eesmärk on abistada arengumaid selles tähtsas valdkonnas, on killustunud ja halvasti kooskõlastatud ega vasta põhimõtetele, mis on sätestatud Pariisi deklaratsioonis abi tõhususe kohta, millega on ühinenud kõik Euroopa Liidu liikmesriigid.

Teiseks peatun ettepanekul panna paika ülemaailmse kliimamuutuste liidu rahastamise pikaajaline eesmärk. Kõige tähtsam on siiski, et Euroopa Liidu liikmesriigid tuleksid selle algatusega täielikult kaasa ning võtaksid suuremaid arenguabikohustusi ja teeksid ülemaailmsele kliimamuutuste liidule kättesaadavaks uuenduslikke rahastamisallikaid. Kui rahastamisesmärgi seab ainult komisjon, oleks see mõttetu.

Ja lõpetuseks ettepanek kulutada osa Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi raames toimuvate enampakkumiste eeldatud tuludest ülemaailmse kliimamuutuste liidu ja muude kliimamuutustega tegelevate meetmete rahastamiseks arengumaades. Eriti praegust olukorda arvestades vajame Euroopa Parlamendi jätkuvat toetust nende ettepanekute elluviimiseks, eelkõige liikmesriikide tasandil otsustajate kaasamise kaudu.

Raportis tuuakse esile mitmed küsimused, mis vajavad komisjoni lisaselgitusi; eelkõige sooviksin vastata ettepanekule ülemaailmse kliimamuutuste liidu erilise lisandväärtuse kohta. Üldeesmärgi kohaselt moodustab ülemaailmne kliimamuutuste liit olulise osa Euroopa Liidu kliimamuutusealasest poliitikast. Tavapärastelt on see poliitika keskendunud kliimamuutuse leevendamisele Euroopa Liidus ja väljaspool seda. Rohelise ja valge raamatu koostamisega seoses tegeldakse nüüd peamiselt kohanemisega Euroopa Liidu sees. Ülemaailmne kliimamuutuste liit esindab kohanemiseks tehtavate jõupingutuste välist mõõdet. Lisaks on oluline rõhutada asjaolu, et rahvusvaheline kogukond peab 2009. aasta detsembris Kopenhaagenis jõudma üleilmset kliimamuutust käsitleva kokkuleppe sõlmimiseni, et vältida lõhet Kyoto protokoll ja järelepingu vahel. Arengumaad sõlmivad selle lepingu üksnes siis, kui see hõlmab ka kohanemise teemat. Euroopa Liit peab võtma enesele sellega seoses juhtrolli ja ülemaailmne kliimamuutuste liit on vahend, mis võimaldab meil oma pühendumust näidata.

Härra Wijkmani raport oleks võinud sellele poliitilisele kohustusele jõulisemalt osutada. Lisaks on Euroopa Liit suurim arenguabi andja. Kliimamuutus ohustab ilmselgelt arengut. Ülemaailmse kliimamuutuste liidu eesmärk on kaasata kliimamuutusega kohanemine kindlalt Euroopa Liidu arengupoliitikasse.

Lisaks sooviks ülemaailmne kliimamuutuste liit kasutada kliimaga seotud abi andmiseks erinevaid vahendeid, mille puhul üksikute projektide rahastamise asemel eelistatakse programmpõhist meetodit. Meie arvates saab kliimamuutusega kohanemist tõhusalt arendada ainult sel viisil. Komisjon on juba alustanud ülemaailmse kliimamuutuste liidu esimest rakendusetappi. Seejuures pöörab komisjon kohast tähelepanu raportis esitatud ettepanekutele, eelkõige nendele, mis puudutavad partnerriikide esindajate tihedat kaasamist ning head kooskõlastatust teiste asjaomaste kahe- ja mitmeaastaste ning mitmepoolsete algatustega.

Lõpetuseks tahan öelda, et komisjon tunnistab vajadust kaasata kliimamuutuse teema paremini omaenda abiprogrammidesse ning teha seda tihedas koostöös partnerriikidega ja arengupartneritega riikide tasandil. Selles on meile abiks Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni pidev töö suuniste väljatöötamisel, mis käsitlevad kohanemise süvalaiendamist arengukoostöösse.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Mihaela Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) See algatus on põhjendatud, arvestades kohustusi, mida Euroopa Liit on enesele arengumaade ees võtnud, ja asjaolu, et Euroopa Liit on maailma suurim humanitaarabi andja.

Seoses sellega on oluline, et me hoiduksime dubleerimast arengumaid puudutavaid algatusi, mis on ühenduse või liikmesriikide tasandil käivitatud.

Minu arvates on ülimalt tähtis, et mure kliimamuutuse pärast ei kujuneks ühekordseks kohustuseks, vaid et me arvestaksime Euroopa Liidu võetavate meetmete seas ennetavate meetmete, eriti arenguga seotud meetmete tähtsust.

Samuti leian ma, et humanitaarkriisidega seotud meetmete asemel tuleks esmatähtsaks pidada ennetavat tegevust, pidades silmas, et katastroofide järel on taastamisega seotud väljaminekud palju suuremad.

Euroopa Liit peab lisaks solidaarsusele näitama ka vastutust teiste maailma piirkondade ees; ülemaailmse kliimamuutuste liidu loomine on oluline samm selles suunas.

Pierre Schapira (PSE), kirjalikult. – (FR) Ülemaailmsest kliimamuutuste liidust peab saama tõhus vahend, mis võimaldab kõige vaesematel riikidel kohaneda kliimamuutuse tagajärgedega, sest just need riigid on kliimamuutuse tagajärgede peamised ohvrid.

Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanekute abil, mis parlamendikomisjonis esitati, oli võimalik raportööri niigi suurepäraselt tööd veel enam täiustada.

Mis puudutab liidu rahastamist, siis on Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon raportööriga ühel meelel selles, et komisjoni poolt paika pandud iga-aastane summa on kahetsusväärset väike.

Me taunime ka pooleldi süstemaatilist pöördumist EAFi poole selliste uute algatuste rahastamiseks nagu ülemaailmne kliimamuutuste liit. EAFi vahendite kasutamist tuleb rangelt kontrollida, tagamaks, et tõepoolest rahastatakse arengumeetmeid ja et rahastamine piirdub liidu esimese tegevusaastaga. Komisjon peab seega täitma oma lubaduse ja leidma liidule täiendavaid rahalisi vahendeid.

Sotsiaaldemokraatide fraktsioon väljendas oma toetust ka tiheda seose loomisele kliimamuutuse ja praeguse toidukriisi vahel. Ülemaailmne kliimamuutuste liit peaks selles valdkonnas välja tulema konkreetsete algatustega, milleks on näiteks roheliste võondite loomine linnade ümber maailma lõunapoolsetes piirkondades, et edendada toiduaineid tootvat põllumajandust.

Lisaks kutsusime üles koostama biokütuste tootmisega seotud keskkonnavalasid, sotsiaalsed ja majanduslikud kriteeriumid ning tegime ettepaneku, et enne põllumajandustoodete ekspordi soodustamist tuleks tagada toiduainetega kindlustatus.

21. Valitsemine ja partnerlus riiklikul ja piirkondlikul tasandil lähtepunktina regionaalpoliitika projektides (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne regionaalarengukomisjoni nimel Jean Marie Beaupuy koostatud raporti kohta, mis käsitleb valitsemistavasid ja partnerlussuhteid riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning regionaalpoliitika projektide lähtepunkte (A6-0356/2008).

Jean Marie Beaupuy, raportöör. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma pean teile ütlema, et mul oli suur rõõm rakendada neid valitsemispõhimõtteid selle raporti ettevalmistamisel koos mitmesuguste sidusrühmadega.

Lisaks tõestas see töömeetod oma väärtust raporti koostamisel, sest see võimaldas mul võtta arvesse peaaegu kõiki kolleegide tehtud ettepanekuid ja 9. septembril kajastus see raporti ühehäälses vastuvõtmises regionaalarengukomisjonis.

See üksmeel oleks siiski väärtusetu, kui ta ei väljenduks konkreetsetes vormis teksti näol, mis on nii konkreetne kui ka sidus, nagu ma teile kohe tõestan. Seetõttu tahaksin ma väljendada südamlikku tänu kõikidele kolleegidele, kes selle raporti koostamisel osalesid, eriti aga variraportööridele, kes oleksid väga soovinud olla täna siin, et näidata oma pühendumust.

Härra volinik, minu tänusõnad lähevad muidugi ka komisjoni talitustele ja ma oleksin tänulik, kui te need neile edasi annaksite, sest meie koostöö oli tulemusrikas ja meeldiv.

Minu tänusõnad kuuluvad ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning selle raportöörile härra van Ierselile, Regioonide Komiteele, härra Kisyovile, ja teistele arvukatele asjaosalistele, kes kõik andsid oma panuse.

Niisiis, mida tähendavad valitsemine ja partnerlus? Meil on algatusraportit valitsemise ja partnerluse teemal vaja sellepärast, et neid mõisteid kasutatakse iga päev. Lugege ajalehti või raporteid ja te kohtate seal alati neid sõnu.

Härra volinik, mõnikord on aeg rääkida ja mõnikord on aeg tegutseda. Mõnikord on aeg seada sihte ja mõnikord on aeg anda endale vahendid nende sihtide saavutamiseks. Me oleme juba mitu aastat kuulnud jutte selle kohta, et valitsemist tuleb parandada. See mõte kordub meie õigusaktides ja aruteludes, kuid edusammud on napid. Mis tegelikult järgneb, kui komisjoni ja Euroopa Parlamendi paljudes raportites räägitakse terviklikkust lähenemisviisist?

Kas Euroopa transpordi-, keskkonna- ja regionaalarengupoliitika tõesti arvestavad üksteisega? Kus on see terviklik lähenemisviis, mida me loodame näha? Igal poliitikavaldkonnal on oma eelarve, oma minister, oma volinik ja oma ajakava. Seoses struktuurifondidega näeme ka seda, et Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi rakendatakse kohapeal eraldi.

Härra volinik, koos kolleegidega oma kohustusi täites teate te, et meie kõigi arvates on väga oluline saavutada Lissaboni eesmärgid. Kas te aga usute, et see on võimalik, kui kohapeal tegutsetakse nii killustunult? Kas te usute, et ükski organisatsioon, sõltumata oma tugevusest ja sihikindlusest, suudab edu saavutada, kui ta lubab kohapeal sellist igaüks-enda-eest-lähenemisviisi?

Nüüdseks on saabunud aeg, et mitmesugused era- ja avaliku sektori sidusrühmad koondaksid meie oskused, eelarved ja ajakavad, kui me tegeleme samas geograafilises piirkonnas sama temaga. Minu raportis esitatakse selle eesmärgi saavutamiseks 37 konkreetset meetet, kuid ma ei hakka neid üles lugema, vaid toon lihtsalt välja kolm peamist aspekti.

Esimene oluline ettepanek on anda eri sidusrühmadele – era- ja avaliku sektori sidusrühmadele, üksikisikutele ja organisatsioonidele – vahendid kõnealuste valitsemispõhimõtete rakendamiseks. Kõigepealt – ja ma rõhutasin seda ka teie kolleegile Danuta Hübnerile – on vaja välja töötada praktiline juhend valitsemise kohta. Me ei räägi enam abstraktsetest sõnumitest, see peab olema praktiline juhis.

Teine ettepanek puudutab rahvaesindajate koolitust Erasmus programmi raames. Meie kohaliku ja piirkondliku tasandi rahvaesindajatest peaks saama piirkondade valitsemistavade muutumise tõeline edasiivi jõud. Lisaks – ja see on teine oluline punkt – peavad meie Euroopa ja riiklikud institutsioonid olema eeskujuks. Seetõttu kutsun ma oma raportis üles korraldama igal aastal nõukogus ühtekuuluvuspoliitika eest vastutavate ministrite kohtumise. Härra volinik, te teate, et erimeelsusi on ka volinike ja eri peadirektoraatide vahel. Ametkondadevaheline töö peab olema tulemuslikum. Regioonide Komitee ennetas minu palvet, vastates kaks nädalat tagasi meie ettepanekutele.

Kolmandaks on muidugi vaja siduvaid reegleid, volinik. Et minu kõneaeg on otsas, ei saa ma neid üksikasjalikumalt käsitleda, kuid palun pidage meeles, et me ootame komisjonilt tegutsemist praeguste valitsemistavade pöördelise muutmise esirinnas. Me peame sõnadelt minema üle tegudele. Mina ja mu kolleegid, kes on nende tekstidega töötanud, ootavad, et komisjon võtaks tõhusad otsused kiiresti vastu.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma tahaksin komisjoni nimel avaldada tänu härra Beupuy'le tema raporti eest, mis käsitleb valitsemistavasid ja partnerlussuhteid regionaalpoliitika valdkonnas, sest partnerlus ja valitsemine on tõepoolest ühtekuuluvuspoliitika kõige olulisemad põhimõtted.

Härra Beupuy raportis esitatakse palju soovitusi ning rõhutatakse eelkõige vajadust tugevdada terviklikku lähenemisviisi, vajadust ühtekuuluvuspoliitikat rohkem detsentraliseerida ja vajadust täielikult tunnustada mitmesuguste regionaalpoliitika programmides osalevate partnerite rolli ning need partnerid, eriti maapiirkondade ja linnade valitsusasutused, täielikult kaasata.

Samuti tehakse raportis ettepanek töötada välja vahendid partnerlussuhete ja uute valitsemistavade tugevdamiseks. Ma võin härra Beupuy'le kinnitada, et raporti põhisõnumid on kooskõlas sellega, mida kaitseb ja propageerib komisjon. Praktika on näidanud, et struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendite abil ellu viidavate programmide edu ja tulemuslikkus sõltub sageli tõeliste partnerlussuhete loomisest.

Seetõttu on seda põhimõtet kõikidel programmiperioodidel toetatud ja tugevdatud partnerluste koosseisu laiendamise ja tegevuse ulatuse suurendamise teel.

Tänu komisjoni ja Euroopa Parlamendi ühistele jõupingutustele ning kodanikuühiskonna survele mindi praegust programmiperioodi käsitlevate 2006. aasta määrustega sammuke kaugemale ning kaasati selgesõnaliselt esimest korda uued partnerid kodanikuühiskonnast.

Rakendusmehhanisme arutati läbirääkimistel kõikide 2007.–2013. aasta riiklike struktuurivahendite kasutamise strateegiate ja rakenduskavade üle ning komisjon on püüdnud neid parandada, et need oleksid vähem institutsioonikesksed. Liikmesriikide ja piirkondade vahel on veel märkimisväärsed erinevusi, kuid

üldiselt on partnerluspõhimõtte rakendamisel tehtud reaalseid edusamme. Näiteks Poolas on tänu ühtekuuluvuspoliitika nõuetele edenenud dialoog kodanikuühiskonnaga ja eriti vabariikidega.

Aja jooksul on ühtekuuluvuspoliitika raames välja arendatud jõuline mitmepoolse valitsemise süsteem, mis hõlmab suurel hulgal partnereid nii vertikaalsel kui ka horisontaalsel tasandil. Et ühte kõigile sobivat retsepti ei ole, siis tuleb poliitika tulemuslikkuse tagamiseks piirkondlikud ja kohalikud valitsusasutused ning ka kõik asjaomased sidusrühmad rohkem kaasata meetmete väljatöötamisse, rakendamisse ja hindamisse, lähtudes asjaomasele meeskonnale ja muidugi ka piirkonnale kohandatud kavast. Siiski tuleb tunnistada, et palju on veel teha, et saavutada tõeline ja aktiivne partnerlus ja valitsemine mitte üksnes ettevõttevalitsemise ja läbirääkimiste käigus, vaid ka rakenduskavade teistes etappides, s.t elluviimisel, jälgimisel ja hindamisel. Ma võin härra Beaupuy'e öelda, et praegusest olukorrast ja tegevuspraktikast selgema ülevaate saamiseks tegelevad volinik Hübneri talitused praegu uuringuga, mis puudutab piirkondlikku valitsemist üleilmastumise kontekstis. See peaks andma meile olulist teavet, kas kõnealuses valdkonnas võiks kasu olla juhendist, mille koostamist härra Beaupuy oma raportis soovib.

Komisjon on ka veendunud, et ühtekuuluvuspoliitikat tuleb lihtsustada, see peab tooma piirkondlikku arengusse lisandväärtust ja samal ajal olema Euroopa kodanikele lähemal. Komisjon on nõus, et paremate tulemuste saavutamiseks on vaja tagada terviklik lähenemisviis antud territooriumi poliitikavaldkondadele. Meil tuleb sügavamalt järele mõelda ühelt poolt selle üle, kuidas ühtekuuluvuspoliitika vahendeid praegu rakendatakse ja kooskõlastatakse, ning teiselt poolt selle üle, kuidas seda peaks tegema järgmisel programmiperioodil pärast 2013. aastat, et tagada piirkondade tõeliselt sidus strateegiline arendamine. Poliitika tuleviku teemal korraldatud avalike arutelude raames on sellele vajadusele mitmel korral viidatud.

Raportis mainitud vahendite hulgas, millega saaks kaasa aidata valitsemistavade parandamisele, on ka ettepanek luua rahvaesindajate jaoks Erasmus programm. Komisjon teeb kõik endast oleneva, et see huvitav mõte ellu viia, kuigi see võib olla keeruline, kui eelarvepädev institutsioon kinnitab selle katseprojektina.

Lisaks sellele, et ühtekuuluvuspoliitika on tugisammas uute säästva arengu eesmärkide saavutamiseks ja peaks selleks jääma, tuleks komisjoni arvates piirkondade abistamiseks toimetulekul eelseisvate üleilmsete probleemidega, mis nende arengut üha enam mõjutavad, meil kõigil jätkata ühtekuuluvuspoliitika rakendusmehhanismide tugevdamist põhimõtete alusel, mis hõlmavad terviklikku lähenemisviisi, partnerlust ja mitmepoolset valitsemist.

Komisjon on veendunud, et härra Beaupuy raport ja Euroopa Parlamendi toetus aitab olukorda märkimisväärselt parandada.

Juhataja. – Sellega on arutelu lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), kirjalikult. – (GA) Mul on siiralt hea meel härra Beaupuy suurepärase raporti üle, mis käsitleb valitsemistavasid ja partnerlussuhteid.

On kahetsusväärne, et struktuurifondide vahendite kasutamisel ei peeta alati kinni partnerluspõhimõttest. Siiski olen ma Põhja-Lirimaa näinud väga häid näiteid sellest, kuidas partnerlus peaks toimima ja kui kasulik see on, kui seda õigesti korraldada.

Ma olen rahul ka raportis sisalduvate üleskutsetega seada sisse tihedam koostöö ja suhtlus kohalike ja piirkondlike valitsusasutuste ning muude valitsemistasandite vahel, eriti suhtlus Euroopa Komisjoniga. Põhja-Lirimaa Assamblee peab lähtuma sidemetest, mille komisjon on juba loonud. Eriti kehtib see Euroopa Komisjoni presidendi Barroso loodud rakkerühma töö kohta.

Põhja-Lirimaa Assamblee ja meie kohalikud kogukonnad on valmis täitma suuremat osa Euroopa Liidu programme elluviimisel ühenduse tasandil. Selles raportis on välja toodud viisid, kuidas anda neile selleks võimalused.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Kõigepealt tahaksin õnnitleda härra Beaupuyd tema suurepärase raporti puhul. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni variraportöörina andsin ma oma poolthääle sellele raportile, mis käsitleb häid valitsemistavasid ja partnerlussuhteid regionaalpoliitika vallas.

Ma kasutaksin seda võimalust meenutamaks, et pärast seda, kui komisjon oli Bulgaaria kohta esitanud kriitilise aruande, peatati juulis rahastamine kolme ühinemiseelse programmi, PHARE, ISPA ja SAPARDi alusel. Samal ajal pandi paika menetlused selleks, et alustada struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendite kasutamise rakenduskavade elluviimist. See pani minu kodumaa väga raskesse olukorda. Tahaksin seoses selle raporti vastuvõtmisega kasutada võimalust ja väljendada lootust, et Bulgaariale ette nähtud vahendid vabastatakse taas ning et Bulgaaria kodanikel on võimalik Euroopa Liiduga ühinemise eeliseid täielikult kasutada.

Kooskõlas raportis esitatud üleskutsega liikmesriikidele tahaksin minagi kutsuda üles suurendama Bulgaarias regionaalpoliitika rakendamise detsentraliseerimist, et tagada mitmetasandilise valitsemise süsteemi võimalikult tõhus toimimine partnerlus- ja lähimuspõhimõtete alusel.

Täna teid tähelepanu eest.

Grażyna Staniszevska (ALDE), kirjalikult. – (PL) Regionaalpoliitika elluviimisel on hädavajalik järgida kõikidel juhtimistasanditel partnerluspõhimõtet. See on eriti oluline tulemuslikkuse seisukohalt. Kui eesmärgiks on ühiskonna täielik mobiliseerimine, peavad riiklikud ja piirkondlikud valitsusasutused kaasama kohalikke elanikke nii muudatuste planeerimisse kui ka struktuurifondide kasutamise hilisemasse järelevalvesse. Kui piirkondlikest eesmärkidest ei saada aru, siis tekitab see alati vastuolusid ja takistab tegutsemist, põhjustades arvukalt viivitusi.

Tõeline, mitte pealiskaudne partnerlus on oluline ka Euroopa Ühenduse kontekstis, sest see on ainus viis tagada, et kodanikud saavad teavet Euroopa Liidu tegevuse olemuse kohta. Partnerlus on väga tähtis, kuid sellega kaasnevad ka kulud. Seega on vaja sel eesmärgil eraldada 2–3% struktuuritoetustest. Praegune vabatahtlikkuse põhimõte ei toimi. Kui piirkonnad ei ole kohustatud kulutama raha kohtumiste, seminaride või rakendamise hindamise korraldamisele, siis nad lihtsalt ei tee seda. Sageli taandub partnerluspõhimõte sellele, et kava saadetakse posti teel ja mõningatel juhtudel antakse märkuste esitamiseks vaid nädal.

Kui me tahame tagada, et Euroopast saaks aktiivsete, teadlike ja koostööd tegevate kodanike ühendus, oleks minu arvates mõistlik pöörata sellele probleemile märkimisväärselt rohkem tähelepanu.

22. „Parem õigusloome 2006” vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll artiklile 9 (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne õiguskomisjoni nimel Manuel Medina Ortega koostatud raporti kohta teemal „Parem õigusloome 2006” vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll artiklile 9” (2008/2045(INI)) (A6-0355/2008).

Manuel Medina Ortega, raportöör. – (ES) Härra juhataja, ma esitlen algatusraportit „Parem õigusloome 2006” vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll artiklile 9”.

See raport on üsna laiaulatuslik, nii et ma keskenduksin paarile-kolmele aspektile. Esimene aspekt on õigusloomeprotsessi olulisus Euroopa Liidus. Tundub, et järk-järgult triivitakse niinimetatud soovituslike õigusaktide vastuvõtmise poole, kusjuures mõningaid teatisi, raporteid või dokumente hakatakse käsitleda siduvate õiguslike eeskirjadena. Minu raportis väljendatakse vajadust teha selgelt vahet juhiste väljaandmisel haldusasutuste poolt ja õigusloomeprotsessil.

Õigusloomeprotsess, mis hõlmab määruseid ja direktiive, on praegu täies ulatuses sätestatud Euroopa Liidu aluslepingutes; õigusloome eeldab komisjoni algatust, mis peab saama heakskiidu kas nõukogult või kaasotsustamismenetluses nõukogult ja Euroopa Parlamendilt.

Sellega seoses on minu arvates väga tähtis rõhutada õigusloomelise iseloomu olulisust, sest just õigusloomeprotsessis võetakse õigusloomepädevusega asutustele petitsoonide esitamise kaudu arvesse avalikku huvi.

Teatud organite või sektorite isereguleerimise lubamises peitub teatud oht ja järjekordne võimalik hälve. Isereguleerimine võib olla asjakohane näiteks teatud ühenduste, kutseorganisatsioonide, äriühingute ja teiste puhul, kuid terve sektori isereguleerimise lubamine on minu arvates väga tõsine viga. Hiljuti nägime dereguleerimise tulemusi Ameerika Ühendriikides, kus lubati finantssektoril end ise reguleerida; sellel olid väga tõsised tagajärjed kogu maailma majanduse jaoks. Teisisõnu ei saa reguleerimist usaldada nende kätte, kes vajavad reguleerimist. Isereguleerimine sisaldab endas vastuolu ja on asjakohane üksnes siis, kui sisemised organid end ise reguleerivad. Ei saa asuda seisukohale, et terve sektor võib end eneseregulatsiooni süsteemi kaudu ise reguleerida; sama võib öelda kaasreguleerimise kohta.

Mis puudutab Euroopa Parlamenti, siis põhiolemus on kehtestada selged õigusloomega seotud menetlused. Teisisõnu tuleb komisjoni ettepanekuid Euroopa Parlamendis ja nõukogus arutada ning vastu võtta õigusloomega seotud resolutsioonid.

Teine aspekt on Euroopa Liidu õiguse kasvav keerukus ja asjaolu, et tavakodanikel, sealhulgas Euroopa Liidu õiguse ekspertidel, on aina raskem mõista, mis tegelikult toimub. Me peame muutma Euroopa Liidu õiguse paremini mõistetavaks ja seda saab teha üksnes kodifitseerimise, uuesti sõnastamine või muu sellise kaudu. Me ei saa jätkata niimoodi, et töötame õigusnorme välja vajaduse tekkides ja seejärel unustame, mida me oleme vastu võtnud.

On tõsi, et viimastel aastatel on olukord selles valdkonnas paranenud, sest Euroopa Parlamendi, komisjoni ja nõukogu koostöös on näiteks muudetud komiteemenetlusi. Kuid praegusel IT-ajastul peaks meil ideaaljuhul olema automaatse kodifitseerimise menetlus, mille raames toimuva kodifitseerimise käigus saavad tunnustuse ja konsolideeritakse kõik uued vastuvõetud õigusnormid.

Raportis nõutakse regulaarset kodifitseerimist. Minu arvates peaks see toimuma peaaegu automaatselt, nii et kui me võtame õigusnormid vastu, kaasatakse need Euroopa Liidu õigusesse ja moodustub uus Euroopa Liidu õigusaktide kogu. Ma ei tee ettepanekut muuta Euroopa Liidu õigus mingiks Napoleoni koodeksiks, vaid pean silmas pigem pidevat kodifitseerimist, mis minu arvates ei tohiks IT-ajastul olla keeruline, nagu ma juba mainisin.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, parem õigusloome ei ole eesmärk omaette. Euroopa õiguskeskkonna lihtsustamise ja parandamise mõte on tuua kodanikele ja ettevõtetele kasu.

Seepärast on komisjonil hea meel härra Medina Ortega raporti üle, mis käsitleb paremat õigusloomet. Selles keskendutakse parema õigusloome eesmärgile kooskõlas eelmiste sarnaste algatustega, millega Euroopa Parlament tuli välja eelmisel aastal. Ma tunnustan ka neid väga selgepilgulisi märkusi, mille härra Medina Ortega äsja tegi.

Vastuseks Euroopa Parlamendi üleskutsetele ja muredele, mis puudutavad paremat õigusloomet, meenutaksin ma olulisi samme, mis on juba tehtud, ja tööd, mida tehakse praegu.

Parem õigusloome on käimasoleva töö üks põhieesmärke ning me oleme aastate jooksul mõju hindamisel, lihtsustamisel ja halduskoormuse vähendamisel saavutanud märkimisväärset edu. Mõju hindamise komitee, mille president Barroso 2006. aasta lõpul moodustas, avaldab reaalselt mõju meie töö kvaliteedile. Kuid me oleme siiski teadlikud, et peame pidevalt püüdma süsteemi parandada.

Paljud parandused, mida me tahame teha, saavad teoks mõju hindamise parandatud suuniste alusel. Parandamine põhineb mõju hindamise komitee kogemustel, välishindamisel ning konsulteerimisel institutsioonide, sidusrühmade ja huvitatud isikutega.

Me tugevdame suuniseid sellistes küsimustes nagu subsidiaarsus, riiklik ja piirkondlik mõju ning individuaalne mõju, näiteks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ja tarbijatele avaldatav mõju. Lisaks vaatame koos nõukogu ja Euroopa Parlamendiga läbi mõju hindamise ühise käsituse, et teha kindlaks, kus oleks võimalik parandusi teha. Tehnilisel tasandil on töö alanud ja me loodame vähemalt selle aasta lõpuks saavutada mõningaid konkreetseid tulemusi selle abil, et kolm institutsiooni jagavad omavahel kogemusi.

Mis puudutab lihtsustamist, siis komisjon on pärast 2005.–2009. aasta programmide alustamist esitanud 162 ettepanekust 119 vastu võtnud. Üks põhiülesanne on tagada nõukogus ja Euroopa Parlamendis menetletavate lihtsustamissettepanekute kiire vastuvõtmine. Seoses halduskoormusega ütlen, et väliskonsortsium on lõpule viinud Euroopa Liidu peamiste teavitamiskohustuste määratlemise, mille komisjon temalt tellis, ja nende kohustustega seotud kulude arvestus valmib selle aasta lõpuks.

Jaanuaris avaldatavas strateegilises ülevaates kavatsen teatada edusammudest ja esitada selge kava selle kohta, kuidas saavutatakse 2010.–2012. aastaks 25protsendilise vähendamise nõudlik eesmärk.

Lõpuks – mis puudutab institutsioonidevahelist koostööd parema õigusloome vallas, peame tunnistama, et 2003. aastast kehtivat institutsioonidevahelist kokkulepet parema õigusloome kohta ei ole olnud lihtne rakendada. See ei tähenda, et me ei peaks dialoogi jätkama. Vastupidi, komisjon avaldas hiljuti arvamust, et on aeg anda paremat õigusloomet käsitlevatele üldistele aruteludele rohkem poliitilist sisu. Ma olen soovitanud Euroopa Parlamendil korraldada lähitulevikus kõrgeimal poliitilisel tasandil – institutsioonidevahelise koostöö kõrgetasemelise tööriühma, esimeeste konverentsi või komisjonide esimeeste konverentsi tasandil – institutsioonidevaheline arvamustevahetus parema õigusloome teemal.

Lõpetuseks tahaksin rõhutada, et parema õigusloome eest vastutavad ühiselt kõik Euroopa institutsioonid ja tegelikult ka liikmesriigid. Me kõik võime teha rohkem selleks, et parandada õigusloomega seotud ettepanekute kvaliteeti ja oma üldist õiguslikku raamistikku.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bert Doorn (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) Härra Medina Ortega raporti vastuvõtmine on kindel märk sellest, et õigusloomet kavatsetakse parandada. Raport sisaldab Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni kõige olulisemaid seisukohti, mis hõlmavad muu hulgas järgmist:

komisjoni tehtud mõjuhindamise sõltumatu kontroll;

õigeaegne ja ulatuslik konsulteerimine huvitatud isikutega;

eesmärk vähendada halduskoormust 25% võrra peab olema netoeesmärk. Olemasolevatest õigusaktidest tuleneva halduskoormuse vähendamist teatud valdkondades ei tohi uutest õigusaktidest tuleneva uue halduskoormusega olematuks muuta.

Kahjuks ei saanud järgmised ettepanekud piisavalt toetust teistelt fraktsioonidelt:

toetuse avaldamine komisjonile seoses ise- ja kaasreguleerimise käsitlemisega tõsiste strateegiliste poliitiliste valikutena;

mõju hindamise ulatuslikum kohaldamine muu hulgas komiteemenetluse teel vastu võetavate õigusaktide puhul ning nõukogu ja Euroopa Parlamendi oluliste muudatusettepanekute puhul, mis puudutavad õigusloomega seotud ettepanekuid.

Samuti on Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon seisukohal, et komisjon peaks tõsiselt võtma halduskoormuse kõrgetasemelise tööühma (Stoiberi tööühma) soovitusi. Sellega seoses võib paljutõotavaks märgiks pidada asjaolu, et siseturu ja teenuste peadirektoraat on teatanud oma valmisolekust vabastada väikeettevõtted raamatupidamise aastaaruannete koostamise kohustustest ning muuta selleks neljandat ja seitsmendat direktiivi.

23. Komisjoni 24. aastaaruanne ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve kohta (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne õiguskomisjoni nimel Lidia Joanna Geringer de Oedenbergi koostatud raporti kohta, mis käsitleb komisjoni 24. aastaaruannet ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2008/2046(INI)) (A6-0363/2008).

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, raportöör. – (PL) Härra juhataja, Euroopa Liidu poliitika tõhusus sõltub suuresti selle rakendamisest riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Liikmesriikide poolset ühenduse õigusaktide järgimist tuleb seega üksikasjalikult kontrollida. Mina kui 24. aastaaruannet käsitleva Euroopa Parlamendi raporti koostaja võin öelda, et komisjoni algatatud rikkumismenetluste üldarv on pisut vähenenud. Siiski on nende menetluste arv endiselt üle 2500.

Mainida tuleks ka seda, et 25 liikmesriigist koosnevas laienenud Euroopa Liidus on komisjonile ülevõtmise meetmetest teatamata jätmise tõttu algatatud menetluste arv vähenenud 16% võrra. See näitab liikmesriikide paremat distsipliini teavitamiskohustuse täitmisel. Nagu varasematelgi aastatel, oli suurem osa süüdistustest seotud ühtse turu mittenõuetekohase toimimisega, eelkõige isikute, kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõtte rakendamisega. Paljud süüdistused olid seotud ka sellega, et on rikutud Euroopa Liidu kodakondsuse aluseks olevat põhimõtet, mis tagab võrdsed õigused ja võimalused kõikidele kodanikele. 5. septembril 2007 tegi komisjon ettepaneku muuta seni kasutatud töömeetodeid. Komisjoni ettepaneku eesmärk oli tagada menetluste tõhusam läbiviimine ja see pälvis Euroopa Parlamendi liikmete enamuse toetuse. Siiski on väljendatud muret, et uus kord, mis näeb ette komisjoni saadud kaebuste edasisaatmise asjaomasele liikmesriigile (kes vastutab kõige vahetumalt ühenduse õiguse väärade kohaldamise eest), võib takistada komisjonil kui aluslepingute järelevalvajal täita oma institutsioonilist kohustust. Seetõttu on hädavajalik, et komisjon esitaks Euroopa Parlamendile esimese aruande tulemuste kohta, mis on saavutatud 15. aprillil 2008 käivitatud ja 15 liikmesriiki hõlmava pilootprojekti esimese kuue kuu jooksul. Komisjon on tihti ainus organ,

kelle poole kodanikud saavad viimase võimalusena pöörduda, et teatada ühenduse õiguse väärast kohaldamisest. Seetõttu peaks komisjon registreerima kogu kirjavahetuse, mis võib sisaldada teavet ühenduse õiguse rikkumise kohta.

Käimasolevate rikkumismenetluste puhul on peamiseks probleemiks endiselt kaebuste menetlemisele kuluv põhjendamatult pikk aeg. Keskmine ajavahemik on 20,5 kuud – see on liiga pikk aeg. Komisjon peaks tegema kõik endast oleneva, et pikalevenivaid menetlusi lühendada ja praktilisi lahendusi leida. Üks võimalus oleks kasutada selliseid süsteeme nagu SOLVIT, mida pole seni piisavalt edendatud. Oluliselt on kasvanud juhtumite arv, mille puhul Euroopa Kohtu otsust pole jätkuvalt täidetud ja mida kontrolliti 2006. aastal. Sageli aitab niisugustele juhtudele kaasa liikmesriikide kohtute ebapiisav koostöö Euroopa Kohtuga. Lisaks ei kasutata Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 234 sätestatud eelotsuse menetlust. Selle põhjuseks on endiselt ebapiisav ühenduse õiguse tundmine teatud liikmesriikides.

Mis puudutab institutsioonidevahelist koostööd, siis ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve alased lepingud ning komisjoni, nõukogu, Euroopa ombudsmani ja asjakohaste Euroopa Parlamendi komisjonide vaheline koostöö on keske tähtsusega, et tagada tõhus sekkumine kõigil juhtudel, kui hageja on põhjendatult kaevanud ühenduse õiguse rikkumise üle. Ebaõigesti esitatud kaebuste suur arv ei ole aastate jooksul kuigivõrd vähenenud. Mõned kaebused esitatakse ekslikult petitsioonikomisjonile ja teised jäävad asjaomaste institutsioonide pädevusest välja. Selliste kaebuste osakaal moodustas 2006. aastal ombudsmanile esitatud kaebuste koguarvust koguni 75%. Seega on kiiresti vaja teha suuremaid jõupingutusi, et parandada kodanikele kättesaadavat teavet ja anda kaebuse esitajatele paremaid juhiseid, et nad võiksid pöörduda institutsiooni poole, mis saab kõige paremini nende konkreetsete juhtumitega riiklikul või Euroopa tasandil tegelda. Kodanike kaebuste näol on tegemist hindamatu teabega nende kõige pakilisemate vajaduste kohta. Õigusloomega seotud algatuste puhul peaks komisjon sellest teabest juhinduma.

Seoses analüüsiga, mis käsitleb ühenduse õiguse rakendamist 2006. aastal, tahaksin ma pöörduda eelkõige nende liikmesriikide poole, kes võiksid kõige rohkem kasu saada mitmeaastase finantsraamistikuga (2007–2013) alusel antavatest struktuuritoetustest, ja kutsuda neid üles viima oma riigi õigusnormid kiiresti ja nõuetekohaselt vastavusse Euroopa Liidu õigusega. Ma pean silmas eriti keskkonnakaitse valdkonda; see võimaldaks tõhusalt kasutada olemasolevaid struktuurivahendeid ning kiirendada piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku arengut.

Lõpetuseks tahaksin väljendada kahetsust, et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni kuuluvate õiguskomisjoni liikmete tõttu eemaldati minu raportist mõned olulised sätted. Need sätted puudutasid meeste ja naiste võrdset kohtlemist seoses töö saamise, kutseõppe, edutamise ja sotsiaalkindlustusega. Võrdne kohtlemine ei ole paljudes liikmesriikides ikka veel reegel ja see on selgelt vastuolus võrdsuse põhimõttega, mis peaks olema meie kõigi jaoks esmatähtis eesmärk.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjonil on väga hea meel, et Euroopa Parlament toetab komisjoni lähenemisviisi, mis esitati komisjoni 2007. aasta teatistes „Tulemuslik Euroopa – ühenduse õiguse kohaldamine”, ja ta tänab proua Geringer de Oedenbergi sisutiheda raporti eest.

Komisjon peab ühenduse õiguse nõuetekohast kohaldamist ülimalt tähtsaks. Komisjon võtab alati arvesse Barroso juhitud komisjoni prioriteete ja tegutseb valvsalt asutamislepingu järelevalvajana. Seetõttu on komisjon teinud suuri pingutusi, et parandada oma töömeetodeid kodanike ja ettevõtete hüvanguks, nagu 2007. aasta teatistes on selgitatud.

Nende paranduste hulka kuulub see, et alates käesolevast aastast tehakse otsuseid rikkumiste kohta sagedamini, et vältida viivitusi rikkumiste menetlustes, ning Euroopa Liidu katseprojekti käivitamine selle aasta aprillis. Selle katseprojekti käigus, mis hõlmab 15 liikmesriiki, katsetatakse probleemide lahendamise ja teabe jagamise täiustatud meetodit, mille eesmärk on tagada kodanikele ja ettevõtetele kiiremad ja paremad tulemused. Raportööri saadetakse ajakohastatud faktilist teavet Euroopa Liidu katseprojekti toimimise kohta, kuid täieliku aruande saab esitada – nagu juba lubatud – ühe aasta möödudes, kui esimeste järelduste tegemiseks on saadud piisavalt kogemusi. Me proovime kasutada ka mõningates liikmesriikides olevates esindustes ametnikke, kes kontrollivad ühenduse õiguse kohaldamisega seotud küsimusi; eesmärgiks on uurida, kuidas see meetod võiks tõhusust suurendada. See peegeldab tõsiasja, et kõik ühenduse õiguse kohaldamisega seotud küsimused hõlmavad liikmesriikide võetud meetmeid. Seega peab komisjon tegema tihedat koostööd liikmesriikide ametiasutustega, et püüda leida õiged ja kiired lahendused. Parema õigusloome selle olulise osa seisukohalt võib märkimisväärne roll olla ka institutsioonidevahelisel üksteisemõistmisel.

Sellega seoses olen ma teinud ettepaneku kooskõlastada raportööri tulevikus tehtavad ülevaated, mis käsitlevad õigustiku kohaldamist eri valdkondades, et tagada ajakohastatud teabe esitamine. Me valmistame

praegu ette algatusi, mis kuulutati välja 2007. aasta teatises suurema läbipaistvuse kohta. Meil on valmimas tänavune aastaaruanne, mis hõlmab praeguse olukorra strateegilist hindamist, küsimuste tähtsuse järjekorda seadmist ja meetmete kava, et anda ainekohasele institutsioonidevaheliseks aruteluks.

Lõpetuseks tahaksin mainida, et proua Geringer de Oedenbergi raportis toetatakse ühtset kontaktpunktide loomist kodanikele teabe andmiseks. Võin kinnitada, et komisjon juba tegeleb selle teemaga. Me esitame oma hinnangu ja ettepanekud nii kiiresti kui võimalik.

Proua Geringer de Oedenberg, te omistate erilist tähtsust võrdset kohtlemist käsitlevate direktiivide rakendamise järelevalvele. Ma võin teile kinnitada, et liikmesriikide õigusaktidesse ülevõtmise täielik hindamine on läbi viidud. Algatatud on üle 40 rikkumismenetluse ja nendega tegeldakse aktiivselt, et saavutada kiireid tulemusi.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

24. Reguleerivate ametite institutsiooniliste aspektide tulevase lahendamise strateegia (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne põhiseaduskomisjoni nimel Georgios Papastamkose koostatud raporti kohta, mis käsitleb reguleerivate ametite institutsiooniliste aspektide tulevase lahendamise strateegiat (2008/2103(INI)) (A6-0354/2008).

Georgios Papastamkos, raportöör. – (EL) Härra juhataja, Euroopa Liidu 29 reguleerivat ametit on esmapilgul „mikroinstitutsioonid“, kuid neil on tegelikkuses ilmsed makromõjud ja nad on juba muutunud Euroopa Liidu poolt tunnustatud üleinstitutsiooniliseks parameetriks.

Reguleerivate ametite arvu liigne suurendamine on kahtlemata võimendanud liialdatult Euroopa reguleerivat sekkumist, hajutanud liidu poliitikavaldkondi ja muutnud neid läbipaistmatumaks ning selle tagajärjel muutnud toimimise koordineerimise keerulisemaks.

Kõigi Euroopa ametite puhul tekib kiireloomuline küsimus nende töö ja saavutatud tulemuste vahehindamise kohta. Nõutakse minimaalset ühiste eeskirjade ja põhimõtete kogumi loomist Euroopa reguleerivate ametite struktuuri, toimimise ja kontrolli kohta, et viimased saaksid võtta sujuvalt üle aluslepingutes sätestatud juhtpõhimõtted.

Pärast seda, kui nõukogu keeldus vastu võtmast juriidiliselt siduvat õigusakti ja lükkas tagasi ettepaneku, milles on ette nähtud institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimine, otsustas komisjon teha ettepaneku luua institutsioonidevaheline tööühik, mille ülesandeks on määratleda reguleerivate ametite raamistik ning Euroopa Liidu kõikide organite pädevus nende suhtes.

Ma leian, et see ettepanek on tagasihoidlikum, kui Euroopa Parlament oleks institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise suhtes oodanud. Ühine lähenemisviis on tõepoolest üks vaheetapp juriidiliselt siduva teksti vastuvõtmise teel. Muidugi mõistan ma, et komisjon soovib välja tulla pikaksveninud institutsioonidevahelisest patiseisust. Institutsioonidevahelise tööühiku loomine, mis koostab kollektiivse üksikasjaliku kokkuvõtte reguleerivate ametite tegevustest saadud kogemustest ning mille ülesandeks on täpsustada reguleerivate ametite rolli Euroopa valitsemisahelas, on teretulnud.

Euroopa ametite struktuuri ja toimimist käsitleva välja pakutud – võimaluse piires ühise – lähenemisviisiga püütakse piirata bürokraatlikku koormust, et võimaldada neil täita korralikult ja tõhusalt oma reguleerivat rolli ning et oleks võimalik teostada nende üle järelevalvet ja rahuldada kas või osaliselt kontrolli (auditi) ja vastutuse võtmise vajadus, mida meie ajajärk nõuab. Üksteisemõistmiseks ja institutsioonidevaheliseks lähenemiseks otsitava ühise raamistiku prioriteet peaks seisnema reguleerivate ametite lisandväärtuse üldises optimeerimises Euroopa valitsusstruktuurides, võttes tingimuseks suurema läbipaistvuse, nähtava demokraatliku kontrolli ja tugevdatud tõhususe.

Lõpetuseks tahaksin rõhutada, et parlamentaarse kontrolli kehtestamine reguleerivate ametite struktuuri ja töö üle vastab klassikalisele demokraatia põhimõttele, mis nõuab poliitilist vastutust igalt täitevvõimustega organilt. Euroopa Parlamendile antud võimalus omistada nimetatud ametitele poliitiline vastutus on seotud esindusdemokraatia keskse põhimõttega, mis seisneb täitevvõimu tehtud otsuste seaduslikkuse ja põhjendatuse uurimises.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjonil on hea meel raportöör Papastamkose ning vastutavate ja kaasatud parlamendikomisjonide positiivse suhtumise üle märtsikuises teatises „Euroopa ametid – edasised sammud” esitatud peamistesse ettepanekutesse. Nendeks ettepanekuteks on moratorium uute ametite loomise ettepanekute suhtes, ametite süsteemi hindamine lähiajal ning institutsioonidevahelise töörühma loomine.

Nagu teate, on meie arvates väga tähtis alata uuesti institutsioonidevaheline dialoog, mis puudutab ametite rolli ja positsiooni Euroopa valitsemisel ning mille eesmärk on töötada välja ühtne arusaam ja käsitus reguleerivatest ametitest.

Komisjon loodab, et Euroopa Parlamendil on nüüd võimalik määrata kiiresti oma esindajad institutsioonidevahelisse töörühma.

Samuti loodame nõukogult positiivset vastust, et komisjoni teatisele järgneksid õigeaegsed meetmed.

Me oleme veendunud, et institutsioonidevaheline töörühm luuakse veel enne selle aasta lõppu. See töörühm on tihedalt seotud ka hindamisprotsessiga, mida komisjon kavatses alustada.

Enne kui ma lõpetan, lubage mul veel öelda, et komisjon on jätnud lahtiseks selle, milline vorm antakse institutsioonidevahelise dialoogi lõpptulemusele, et arutelusid mitte mõjutada. Institutsioonidevaheline töörühm otsustab ise, millises vormis ta soovib oma järeldused esitada. Neid järeldusi on aga võimalik rakendada mitmel viisil – mõnikord võib parimate tavade levitamine olla piisav ning mõnikord võib osutuda vajalikuks muuta ametite alusdokumente.

Koostöö Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel selles valdkonnas on suurepärane ning ma olen kindel, et me jätkame selle põhjal tööd.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 21. oktoobril 2008.

25. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

26. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.55.)